

PONDELOK 15. DECEMBRA 2008

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

(Rokovanie sa začalo o 17.05 hod.)

1. – Pokračovanie prerušeného zasadania

Predseda. – Otváram zasadnutie Európskeho parlamentu, ktoré bolo prerušené vo štvrtok 4. decembra 2008.

2. – Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

3. – Zloženie Parlamentu: pozri zápisnicu

4. – Podpis aktov prijatých v spolurozhodovacom postupe: pozri zápisnicu

5. – Korigendum (článok 204a): pozri zápisnicu

6. – Kalendár schôdzí: pozri zápisnicu

7. – Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

8. – Otázky na ústne zodpovedanie a písomné vyhlásenia (predložené dokumenty): pozri zápisnicu

9. – Prepadnuté písomné vyhlásenia: pozri zápisnicu

10. – Petície: pozri zápisnicu

11. – Rozhodnutia týkajúce sa určitých dokumentov: pozri zápisnicu

12. – Program práce: pozri zápisnicu

13. – Jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu

Predseda. – Nasledujúcim bodom sú jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Ďakujem. Vážený pán predseda, dámy a páni, v mene všetkých žien v Rumunsku by som dnes rada poďakovala za výnimočnú poctu, ktorá nám je pri získaní ceny od Medzinárodného združenia pre podporu žien v Európe preukázaná už druhýkrát. Rada by som poďakovala predovšetkým pani Kratsovej-Tsagaropolouovej, podpredsedníčke Európskeho parlamentu.

Prvou víťazkou z Rumunska bola pani Maia Morgensternová, jedna z našich významných herečiek, ktorá cenu získala v roku 2004. Druhou rumunskou ženou je tohtoročná víťazka pani Monica Macoveiová, bývalá nezávislá ministerka spravodlivosti Rumunska. Pani Monica Macoveiová si v plnej miere zaslúži toto ocenenie za mimoriadne úsilie, ktoré vynaložila s cieľom zabezpečiť, aby Rumunsko nezvratne smerovalo do Európy bez toho, aby sa stretávalo s prekážkami, napríklad vo forme ochranných doložiek.

Druhá otázka sa týka Moldavskej republiky. Nezávislej televíznej stanici bolo zamietnuté predĺženie platnosti jej licencie. Ide o stanicu PRO TV. Tento čin je jedným z mnohých činov zameraných na obmedzenie slobody prejavu v tejto krajine.

Z toho dôvodu vyzývam Európsku komisiu aj Parlament, aby tentoraz zaujali pevné stanovisko a adresne a naliehavo za nás požiadali úrady v Kišiňove, aby ukončili tieto spôsoby zneužívania. Ďakujem.

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Vzhľadom na to, že rozhodnutie bude prijaté o niekoľko dní alebo týždňov, v tejto chvíli sa nemôžeme konkrétne vyjadriť o budúcnosti balíka opatrení v oblasti klímy. Rád by som však upozornil na túto skutočnosť: diaľkové vykurovanie dostalo výnimku z takzvanej klimatickej dane. Považujem to za veľmi dôležité. Iniciatíva na uskutočnenie tohto kroku vznikla na strane maďarských poslancov Európskeho parlamentu, mňa nevynímajúc. Domnievame sa, že obyvatelia bytov s diaľkovým vykurovaním sú z väčšej časti ľudia s nízkym príjmom, ktorí by si nemohli dovoliť dodatočné výdavky. Okrem toho by sme si mali uvedomiť, že diaľkové vykurovanie je šetrné k životnému prostrediu. Vzhľadom na to, že individuálne vykurovanie je v každom prípade oslobodené od všetkých klimatických daní, domnievam sa, že vytvorené finančné zdroje by mali byť zamerané na modernizáciu systémov diaľkového vykurovania. Ak zmodernizujeme diaľkové vykurovanie v krajinách strednej a východnej Európy prostredníctvom finančných zdrojov EÚ, po roku 2020 nebudú, samozrejme, podobné výnimky ďalej zaručené.

Jules Maaten (ALDE). – (NL) Vážený pán predseda, pred niekoľkými týždňami boli v Mjanmarsku ukončené súdne konania vedené juntou v snahe odsúdiť množstvo, najmenej sto členov opozície vrátane komika Zarganara a mnícha Ashina Gambira na základe nejasných súdnych procesov. Boli vynesené drakonické tresty a zároveň neexistuje žiadny náznak zlepšenia situácie v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku. V roku 2010 sa v tejto krajine uskutočnia voľby. V súvislosti s nimi má opozícia celkom oprávnené určité pochybnosti, ktoré pramenia prinajmenšom z referenda o novej ústave z mája 2008.

Sankcie a izolácia režimu v posledných rokoch však, nanešťastie, neprispeli k dosiahnutiu zmeny. Myslím, že nastal čas na zmenu smerovania. Režim nemá predstavu o zámeroch alebo očakávaniach iných krajín a nové generácie vodcov a ozbrojených síl strácajú prehľad, keďže nie sú v spojení s inými krajinami.

Zastávam názor, že tento Parlament by mal oficiálne alebo neoficiálne navštíviť Mjanmarsko a spojiť sa s opozíciou v krajine a mal by pravdepodobne vytvoriť intenzívnejší a nový tlak na juntú. K tomu, nanešťastie, nedôjde len na základe intenzity sankcií.

László Tókécs (Verts/ALE). – (HU) V tento deň v decembri 1989 sme v Temešvári (Timișoara) boli svedkami začiatku hnutia, ktoré počas jedného týždňa viedlo k neobyčajne rýchlemu zániku neslávne známej nacionalistickej, komunistickej a ateistickej Ceaușescovej diktatúry. Ráno 15. decembra maďarskí členovia reformovanej cirkvi povstali s ohromnou odvahou na obranu svojej cirkvi a svojho pastora, odohnali prisluhovačov tajnej služby Securitate a milícií a vytvorili ľudskú reťaz okolo kostola. O niekoľko hodín sa k odporu pridali stovky Rumunov, Maďarov, Nemcov, Srbov, katolíkov, baptistov, luteránov, ortodoxných kresťanov a židov. Do večera sa pokojné zhromaždenie zmenilo na demonštráciu proti komunizmu a režimu. V roku 1989 sa transylvánske mesto Temešvár stalo prvým rumunským slobodným mestom. Vďaka Božiemu milosrdenstvu sa prejavom viery dosiahla sloboda. Boh ťehnaj pamiatke hrdinov, mučeníkov a obetí! Musíme pokračovať v zmene režimu! Cesta z Rumunska do Európy vedie cez Temešvár (Timișoara).

Giovanni Robusti (UEN). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, dozvedel som sa, že len v Taliansku sa každý deň zničia 4 milióny kilogramov potravín, ktoré stále možno bezpečne konzumovať, v hodnote najmenej 4 milióny EUR a že situácia je v mnohých iných krajinách Únie veľmi podobná. Uvedený údaj predstavuje približne polovicu nákladov Talianska na medzinárodnú pomoc.

Máme teraz na mysli potraviny pred uplynutím doby trvanlivosti, ktoré sú zničené alebo stiahnuté z trhu na základe predpisov týkajúcich sa obchodovania, neprimerane prísnych európskych právnych predpisov a otázok súvisiacich s dobrým menom podniku. Túto otázku už nastolil minister talianskej vlády pán Luca Zaia na poslednom zasadnutí Rady ministrov poľnohospodárstva. Dôslednejšie vymedzenie právnych predpisov Spoločenstva a primeraná podpora projektov, akým je potravinová banka alebo projekt s názvom Last Minute Market, by pomohli nielen časti obyvateľstva, ktorá trpí v dôsledku hospodárskej krízy, percentu, ktoré je v súčasnosti dvojciferné, ale odstránili by aj jav, ktorý je v každom prípade nehanbným mrhaním.

Vyzývam preto príslušné parlamentné výbory, aby bezodkladne preskúmali túto otázku, aby sme mohli hľadať riešenie tejto situácie.

Věra Flasarová (GUE/NGL). – (CS) Vážený pán predseda, pán komisár, dámy a páni, rada by som sa venovala návšteve delegácie Európskeho parlamentu na Pražskom hrade 5. decembra. Nedostatok vzájomného porozumenia, ku ktorému došlo, by som pripísala nervozite a netrepezlivosti prevládajúcej na obidvoch stranách rokovacieho stola a nie zlému úmyslu, ktorý už nie je v súčasnej Európe opodstatnený. Dovoľte mi však vysloviť jednu obavu. Českú verejnosť informovali o rozhovoroch na hrade médiá a rôzni aktéri

na politickej scéne, ktorí účelovo pridali vlastné komentáre. Niektorí napadli prezidenta republiky, pretože im to vyhovovalo, a iní vyzvali na zmenu v Európskej únii s cieľom zvýšiť svoje verejné ratingy akýmkoľvek možným spôsobom. Chcela by som preto apelovať na dobré spôsoby a väčšiu vzájomnú citlivosť. Stredná a východná Európa má stále mnoho nezahojených rán, ktoré možno zneužiť. Táto udalosť by mohla mať nepríjemné dôsledky o šesť mesiacov vo voľbách do Európskeho parlamentu.

Predseda. – S cieľom vyhnúť sa vyhroteniu situácie nebudem reagovať a poviem len to, že uvedenou záležitosťou sa zaoberá konferencia predsedov.

Gerard Batten (IND/DEM). – Vážení pán predseda, v súvislosti s tým, že svet čelí hospodárskemu poklesu neznámych rozmerov, hodnota britskej libry voči doláru a euru klesá. Schopnosť libry prispôbiť sa ostatným menám je výhodou, ktorú nemôžu využívať členovia eurozóny.

V Grécku vypukli občianske nepokoje a vzbury. Grécky spisovateľ Mímis Androulakis povedal: „Medzi dnešnými mladými ľuďmi prevláda hlboká nespokojnosť s európskymi štruktúrami. Nemôžeme znížiť cenu eura a získať tak výhodu pri vývoze.“

Členstvo v EÚ a prijatie eura viedlo v Grécku k zvýšeniu životných nákladov a mladšia generácia sa obáva, že ich v budúcnosti čaká chudoba. Európska únia je ideologický projekt vnútený národom Európy, ktoré by radšej žili v demokratických národných štátoch. Cena politickej ideológie vždy spočíva v ľudskej biede.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Takmer vo všetkých krajinách Európy sa zákonne a tvrdo postupuje proti popieraniu holokaustu a propagácii fašizmu.

Pre dôsledné potieranie neonacistických prejavov a iných foriem extrémizmu je v Maďarsku potrebné novelizovať nielen zákony, ale dokonca aj ústavu. Už pomerne dlhé obdobie však Maďarsku chýba politická vôľa k takémuto kroku. Sprísnenie zákonov, ktoré majú zabezpečiť efektívnejší boj proti nacionalizmu a radikalizmu, odmieta strana FIDES, ktorá je členom frakcie európskych ľudovcov. FIDES takto nepriamo podporuje extrémizmus v Maďarsku.

Uplynul len mesiac odvtedy, keď maďarskí extrémisti vo fašistických uniformách pochodovali cez hranice do pokojného slovenského mestečka a vzbudili tam hrôzu. V mene európskych občanov dobrej vôle vyzývam preto maďarských politikov, aby urýchlene prijali účinné pravidlá na potieranie prejavov fašizmu a extrémizmu v Maďarsku.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE-DE). – (ES) Vážení pán predseda, presne pred rokom obyvatelia Venezuely hlasovali v referende, aby Hugo Chávez nemohol predĺžiť svoje funkčné obdobie prezidenta, ktorého dĺžka je pevne stanovená vo venezuelskej ústave.

Hugo Chávez ignoroval zvrchované demokratické rozhodnutie ľudu a oznámil, že zmení znenie zákona, aby si udržal moc.

Týmto krokom opäť raz ukázal, že nie je demokratický prezident, ale autokrat, vojenský diktátor, ktorého cieľom je zmeniť celú Venezuelu na vlastný súkromný ranč a pokračovať tak v hrozbách, urážaní a útokoch voči svojim odporcom a disidentom. Jeho cieľom je tiež naďalej potláčať slobodu prejavu zastavením činnosti médií tak, ako to urobil v prípade stanice Radio Caracas Televisión.

Európsky parlament musí dôrazne odsúdiť a odmietnuť klamstvá a úskoky, ktoré chce Hugo Chávez použiť, aby sa nemusel vzdať prezidentského úradu v krajine. Naliehavo žiadame venezuelskú spoločnosť, aby podporovala hodnoty demokracie a slobody, ktoré sú v úplnom rozpore s činmi a výrokmi Huga Cháveza.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Vážení pán predseda, francúzske národné zhromaždenie hlasovalo koncom mája za zmenu a doplnenie francúzskej ústavy s cieľom rešpektovať regionálne jazyky. Možno povedať, že tieto jazyky predstavujú národné dedičstvo Francúzska.

Niektorí mohli dúfať, že toto rozhodnutie bude začiatkom zásadného zlomu vo francúzskom jakobínskom koncepte uplatňovanom na regionálne jazyky a tradičné národné menšiny. Francúzska akadémia vied ho, nanešťastie, zamietla a vytvorila tlak na senát, ktorý v konečnom dôsledku hlasoval proti tejto pozitívnej zmene a doplneniu francúzskej ústavy, ktorá by bola dôležitá nielen pre Francúzsko, ale pre Európsku úniu ako celok.

Nie som presvedčený o tom, že vzdelávanie ľudí v alsaskom, bretónskom alebo katalánskom jazyku, alebo používanie týchto jazykov v administratívnom styku by akýmkoľvek spôsobom oslabilo územnú celistvosť alebo národnú jednotu francúzskeho národa. Práve naopak.

Vážený pán predseda, nech žije francúzsky hovoriaci svet! Nech žijú regionálne jazyky! Nech žije jazyková rozmanitosť!

(potlesk)

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, pred niekoľkými dňami sa Marjory Van den Broekeová, hovorkyňa sekretariátu Európskeho parlamentu, v tlači vyjadrila, že Európsky parlament zakúpil osem telesných skenerov, prístrojov, o ktorých sme týždne rokovali na plenárnom zasadnutí, a dokonca sme v tejto súvislosti prijali uznesenie.

Kúpili sme tieto prístroje a počas rozpravy nás nikto, ani sekretariát, ani predsedajúci, neoboznámil s uvedenou skutočnosťou. My sme zatiaľ rokovali o tom, či by používanie práve tohto zariadenia malo byť na letiskách povolené. Som presvedčený, že to bola neuveriteľná chyba predsedníctva a sekretariátu. Dňa 4. novembra som navyše v tejto súvislosti predložil písomnú žiadosť o informácie a stále som nedostal odpoveď. Tú som si musel vyhľadať sám 10. decembra v denníku EU Observer.

Premýšľam, ako je možné, že sme kúpili tieto zariadenia a počas rozpravy, keď sme vyjadrovali svoj nesúhlas s ich používaním, nám ani len nepovedali, že Parlament tieto prístroje už zakúpil? V očiach verejnosti vyzeráme ako figúrky, ktoré sú na smiech.

Predseda. – Nemám o tom informácie, ale tejto otázke sa budeme venovať.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, ako viete, minulý týždeň sa uskutočnilo zasadnutie Európskej rady a poslanci Európskeho parlamentu, tak ako už niekoľko mesiacov predtým, sa nemohli tohto zasadnutia zúčastniť. Nemohli vstúpiť ani do tlačového strediska. Som presvedčená, že táto situácia je úplne smiešna. Žiadali sme ich, aby v tejto súvislosti zasiahli, ale nedosiahli sme vôbec žiadny výsledok.

Považujem to za skutočný problém a nielen za otázku samolúbovosti poslancov, ktorí sa tam potulujú a ukazujú. Som presvedčená, že sme spoloční zákonodarcovia v otázkach a témach, o ktorých sa na uvedenom mieste diskutuje. Z hľadiska verejnej mienky je mimoriadne dôležité, aby sme mali prístup k Rade, samozrejme, prostredníctvom novinárov a tiež prostredníctvom hlasu poslancov Európskeho parlamentu. Súčasná situácia sa musí zmeniť.

Mnohokrát sme ich žiadali, aby prijali opatrenia, a dúfame, že aj vy. Možno sme to však mohli urobiť trochu účinnejším spôsobom. Naozaj veríme, že sa nám podarí dosiahnuť kladný výsledok, pretože, úprimne povedané, súčasný stav je šokujúci.

Predseda. – Vážená pani Frassoniová, keďže ste prehovorili ku mne a, aspoň v tlmočenej verzii, vyslovili narážku, chcem vás ubezpečiť, že sa snažíme a robíme, čo je v našich silách. Nemôžem však zaručiť úspech. Rozhodnutie musí prijať Rada. Môžete si však byť istá, že moji kolegovia a ja robíme, čo môžeme.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, 10. decembra sme si pripomenuli 60. výročie vyhlásenia Všeobecnej deklarácie ľudských práv OSN. V článku 2 deklarácie sa uvádza: „Každý je oprávnený na všetky práva a slobody, ktoré stanovuje táto deklarácia, bez akéhokoľvek rozdielu rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania...“ Uvedený dokument podpísala India, krajina, ktorá je veľkým dlžníkom Mahátmu Gándhího, zanieteného obhajcu práv jednotlivcov. Nanešťastie však neustále dostávame veľmi znepokojujúce správy o prenasledovaní kresťanov v Indii. Správy zahŕňajú informácie o krutých vraždách, útokoch, znásilneniach a pálení domovov a obradných miest. Situácia je mimoriadne vážna v štáte Orissa.

Vážený pán predseda, nie sú nám ľahostajné zločiny, ktoré spáchali teroristi v Bombaji, a nesmieme zostať ľahostajní ani voči takzvaným pogromom voči kresťanom. Musíme sa snažiť zastaviť tieto prejavy nenávisťi, ktoré sú jasným príkladom porušovania základných ľudských práv, predovšetkým práva na slobodu vierovyznania a práva na život.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (DA) Vážený pán predseda, počas týchto niekoľkých dní oslavujeme udelenie tohtoročnej Sacharovovej ceny. Bolo by preto vhodné spýtať sa, ako sa darí bývalým laureátom, napríklad kurdsko-tureckej političke Leyle Zanaovej, ktorá dostala cenu v roku 1996. V roku 2004 bola prepustená po desaťročnej väzbe, ale minulý týždeň v piatok 5. decembra bola znova odsúdená na desať rokov väzenia. Dôvodom odsúdenia je to, že sa naďalej snaží zabezpečovať základné práva Kurdov v Turecku, akým je napríklad právo hovoriť svojím vlastným jazykom. Tento krok je, nanešťastie, prejavom toho, že situácia v oblasti ľudských práv v Turecku sa nezlepšuje, ale zhoršuje. Chcem preto vyzvať všetkých poslancov,

aby vyjadrili svoju solidaritu s bývalou laureátkou Sacharovovej ceny Leylou Zanaovou, a rád by som vyzval pána predsedu, aby predložil návrh spôsobu protestu Európskeho parlamentu voči tureckým úradom.

Predseda. – Vážený pán Søndergaard, rád by som upozornil, že pani Leylu Zanaovú som navštívil vo väzení pri inej príležitosti. V tejto záležitosti budeme ďalej konať.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Vážený pán predseda, cítim povinnosť požiadať o pozornosť a pomoc vás a všetkých svojich kolegov poslancov v súvislosti s Alzheimerovou chorobou. Táto choroba postihuje starších ľudí a v súčasnosti ňou trpí 6 miliónov našich európskych spoluobčanov. Táto choroba netrápi len postihnutých ľudí, trápi aj 6 miliónov rodín, čím sa počet zvyšuje na 25 miliónov ľudí, ktorí sa snažia poradiť si s touto chorobou bez toho, aby dostali pomoc zo strany Európy. Tá by mohla uľahčiť ich nepríjemnú situáciu tým, že by sa zaoberala touto zákernou chorobou, ktorá, ako sa zdá, je na vzostupe.

Vyzývam preto nás všetkých, aby sme požiadali Komisiu a vlády členských štátov, aby toto úsilie stanovili za prioritu v rámci programov Európy v oblasti zdravia. Pomohli by sme tak 25 miliónom našich spoluobčanov v ich tragickom osude.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Keď Slovensko podalo prihlášku do Európskej únie, bolo už členom Rady Európy, a teda malo za sebou aj podpis a schválenie Charty základných ľudských práv a slobôd.

Štandard, ktorý vyžadovala Rada Európy, bol pre všetky štáty rovnaký a záväzný. V prípade nejasností a nedodržiavania bola možnosť žiadať o preverenie tzv. monitorovací výbor. Európsky parlament sa zaoberá touto problematikou len selektívne, keď niektorí poslanci uvedenú problematiku nadhodia. Na škodu veci sa však nesleduje situácia súčasne vo viacerých štátoch. Navyše, zdá sa mi, že niektorá menšina v Európskej únii, resp. v Európe má právo na väčšie a privilegované práva.

Vo Vojvodine žije veľká slovenská menšina, ktorá viac ako 200 rokov si zachováva tradície, z ktorých sme už mnohé na Slovensku zabudli. Vážený pán predseda, dozvedela som sa, že maďarská menšina vo Vojvodine, ktorá je menšia ako slovenská, má dostať špeciálny štatút, ktorý jej umožní využívať práva členského štátu.

Žiadam teda, aby Európska únia zabezpečila rovnosť v povinnostiach, ale aj v právach, aby teda aj príslušníci slovenskej menšiny, ktorí žijú vo Vojvodine, mohli používať rovnaké práva ako ich spoluobčania maďarskej národnosti.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, náboj vystrelený policajtom, ktorý zabil pätnásťročného chlapca, bol príčinou udalostí, ku ktorým došlo v posledných dňoch v Aténach. Smrť tohto chlapca bola bezpochyby tragédiou, ktorá nás všetkých zarmútila. Tento incident však nemôže byť vysvetlením mimoriadnych udalostí, ktoré po ňom nasledovali. Obávam sa, že sa stretávame s javom, pri ktorom hrozí, že sa úplne vymkne spod kontroly, a to nielen v Grécku, pretože mladá generácia vidí svoju budúcnosť pochmúrne, s neprekonateľnými prekážkami. K podobným udalostiam došlo aj v iných európskych hlavných mestách. Nikto nepodceňuje vážnosť týchto udalostí. V prípade Grécka však situáciu veľmi zveličovali najmä tí, ktorí uverejňovali články a vynášali negatívne súdy o tom, že organizácia olympijských hier v Aténach bude neúspešná. Keď skončili úspechom, museli sa verejne ospravedlniť. Som si istý, že každý si uvedomuje, čo sa deje.

Maria Matsouka (PSE). – (EL) Vážený pán predseda, od soboty 6. decembra, keď sme začali smútiť nad zbytočnou stratou mladého študenta, pozornosť Európy sa upriamila na Grécko. Osudný náboj vyvolal demonštrácie mladých ľudí v celej krajine, ktoré boli v Grécku nevídané. Mladí ľudia stratili trpezlivosť a sebe vlastným spôsobom sa nám pokúsili dať najavo, že netúžia žiť v skorumpovanej spoločnosti a že odmietajú prijať skutočnosť, že znalosti sú tovarom a že neistota, konkurenčný boj a chamtivosť nemajú miesto v ich predstave o budúcnosti.

Buďme úprimní. To, s čím mladí ľudia v súčasnosti bojujú, je zvrchovaný model neľudského rozvoja, ktorý rozkladá sociálny štát, mení princípy právneho štátu na policajný štát, ktorý odpudzuje, odsudzuje sa a vedie k vzájomnému zničeniu. Nesmieme byť k tomuto vývoju ľahostajní, a čo je dôležitejšie, nesmieme podceňovať výkriky utrpenia našich mladých ľudí. Riešenie nespočíva v potláčaní, ale v zmene postoja, zmene politiky. Dlhujeme to mladej generácii, dlhujeme to pamiatke Alexandra, chlapca, ktorý zomrel zbytočnou smrťou.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, tragická smrť poľského občana Roberta Dziekońskiego na letisku vo Vancouveri minulý rok mala obrovský vplyv na verejnú mienku v Poľsku a v Kanade. Udalosti boli náhodou zaznamenané prostredníctvom kamery. Nahrávka ukazuje, že smrť Roberta Dziekońskiego bola dôsledkom brutálneho zákroku kanadskej polície, ktorá zbytočne použila

elektrickú omračovaciu zbraň proti úplne vyčerpanému jednotlivcovi, ktorý potreboval pomoc. S údivom sme sa nedávno dozvedeli o rozhodnutí kanadského súdu o tom, že policajti nenesú žiadnu zodpovednosť za svoj skutok.

Vo svojom mene, v mene svojho kolegu pána Wojciechowskeho a na základe želania mnohých obyvateľov Poľska a Kanady žiadam predsedu tohto Parlamentu, aby vyzval kanadské úrady na poskytnutie presných informácií v súvislosti s okolnosťami smrti poľského občana. Táto osoba bola, samozrejme, aj občanom Európskej únie.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, Spojené štáty tvrdia, že vážne uvažujú nad znárodnením veľkých automobilových spoločností s cieľom zvládnuť krízu, ktorej čelí priemysel. Ako to zvyčajne v Spojených štátoch býva, niekedy sa od ideológií vrátane doktríny *laissez-faire* upúšťa a prijímajú sa veľmi praktické opatrenia.

Európa nemôže iba sedieť a pozerieť sa na krízu automobilového priemyslu. Je, samozrejme, dôležité prijať nové nariadenie o emisiách. Je správne, aby Komisia uviedla, že opatrenia na zvládnutie krízy by mali byť v súlade so zachovaním životného prostredia a inováciami a že automobilovému priemyslu by sa to malo pripomínať, ale to nestačí. Vážený pán predseda, rád by som vás a tiež Radu a Komisiu, podľa oblasti pôsobnosti, požiadal o to, aby ste zvážili, či naozaj nepotrebuje prijať mimoriadny plán na vykonanie okamžitého zásahu predtým, než dôjde k ďalším výpovediam a prepúšťaniu. V mnohých prípadoch už k nim došlo v Taliansku, v našej krajine, a postihujú veľké skupiny, od skupiny Eaton po samotný Fiat.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážený pán predseda, je pozoruhodné, že na plenárnom zasadnutí Európskeho parlamentu sa nehovorilo o rozhodnutí viedenského regionálneho súdu spreď istého času. Súd požadoval vydanie, to znamená zbavenie imunity, poslanca Európskeho parlamentu pána Hannesa Swobodu. Tento prípad bol uverejnený v médiách a hovoríme o treste až do jedného roka. V Parlamente sme to však vôbec nespomínali.

V mojom prípade to však bolo celkom inak. Vážený pán predseda, len čo vám bola prednesená takáto žiadosť, na radosť mnohých poslancov v Parlamente ste ju prečítali. Vážený pán predseda, vy ste neinformovali Parlament o tom, že žiadne súdne konanie sa nezačalo, že sudca vec odložil, že rozhodnutie inšancií bolo jednomyselné alebo o tom, že zbavenie imunity nebolo v žiadnom prípade primerané.

Pán Pöttering, toto nenazývam demokraciou.

Predseda. – Vážený pán Martin, vzhľadom na to, že ma neustále poúčate, rád by som upozornil, že ak by sme postupovali podľa d'Hondtovho systému, to znamená tak, ako by sme mali, neboli by ste dostali slovo.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, ak chceme vyjadriť dôležitosť Európskej únie, ktorá existuje viac než 50 rokov, musíme zdôrazniť skutočnosť, že skončila vojna a že žijeme v čase mieru. Vidíme však, že tento mier ohrozujú iní nepriatelia a jedným z hlavných nepriateľov je násilie. Z toho dôvodu musíme upriamiť našu pozornosť na násilie a bojovať proti nemu kultúrou lásky a solidarity.

Domnievam sa, že sme zabudli zdôrazniť silu vzájomnej podpory ľudských bytostí a viesť najmä mladých ľudí k nádeji, ktorá spočíva v znalostiach, inovácii a kultúre. Ak poradíme mladým ľuďom, aby svoje názory vyjadrovali násilím, musíme sa o Európsku úniu obávať.

Maria-Eleni Koppa (PSE). – (EL) Vážený pán predseda, rada by som na tomto mieste vyjadrila svoje rozhorčenie a smútok z vraždy pätnásťročného chlapca, ktorého usmrtil policajt v Aténach. Tento incident bol príčinou udalostí, ktoré sa v posledných dňoch odohrávajú v Grécku. Grécko je uprostred sociálnej explózie so všeobecným nepokojom v mnohých mestách. Ľudia v uliciach, predovšetkým študenti, žiaci, nezamestnaní a finančne podhodnotení, sú vyjadrením krízy spoločnosti, ktorá pociťuje, že nemá budúcnosť. Hnev, rozhorčenie a protest vyústili do dôsledkov, ktoré majú explozívny charakter. Vzhľadom na vzniknutú situáciu nedôrazná odstupujúca vláda, vláda Novej demokracie, dovolila, aby sa udalosti vymkli spod kontroly, v dôsledku čoho na niekoľko dní prestal existovať štát.

Príčiny týchto udalostí sú zložité a siahajú hlboko: prepuknutie občianskych nepokojov je výsledkom neustáleho prehlbovania nerovnosti. Je dôsledkom neoliberálnej politiky, ktorá spôsobuje stále väčšiu chudobu, marginalizáciu a vylúčenie, čo vedie k ohrozeniu sociálnej súdržnosti. Smerujeme tak k mimoriadnym udalostiam, akými sú tie, ktorých sme v súčasnosti svedkami. V rámci odsúdenia násilia musíme pozorne načúvať protestu, ktorý prebieha v Grécku a na ktorý musíme následne konkrétne a čestne reagovať.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Taliansky štát znova vyvíja tvrdý nátlak na slovinskú menšinu tým, že obmedzuje finančné zdroje na vzdelávanie menšín a rozvoj ich kultúry, ktoré sú základným predpokladom prežitia každej menšiny.

Udalosť, ku ktorej došlo v slovinskej škole v utorok tento týždeň v meste Barkovlje neďaleko Terstu, bola tiež pokusom o zastrašovanie riaditeľky, učiteľov, detí a ich rodičov. Príchod karabinierov do školy bol neprijateľný. Úlohou karabinierov nie je prehľadávať školu. Pripomína mi to obdobie fašizmu. Okrem toho na stovkách zariadení v Terste sa objavujú čínske znaky a písmo. Zdá sa však, že toto nikoho neobťažuje. Naopak, slovinské znaky na slovinských školách však vadia talianskym politikom a talianskym úradom, ktoré dokonca nariadili príchod karabinierov a prehľadanie školy.

Toto nie sú európske ani slovinské normy správania. Vážený pán predseda, takýto postup má charakter nátlaku a je neprípustnou hanbou.

László Surján (PPE-DE). – (HU) Pred rokom sme mali všetci úžasný pocit z toho, že rozširovanie Európskej únie dospelo do ďalšej fázy. Došlo k zrušeniu veľmi dlhého úseku schengenských hraníc a pripojeniu nových členských štátov k schengenskému spoločenstvu. Uplynul jeden rok. Výhody schengenského priestoru dnes využívajú mnohí. Objavili sa však aj nevýhody, ktoré naznačujú, že niektorí uprednostňujú izoláciu. Cesty, ktoré mohli autá využívať, sú umelo uzatvorené semaformi alebo kvetináčmi. Vážený pán predseda, bolo by správne, keby si každý občan Európy uvedomil, že voľný pohyb je našim spoločným bohatstvom a nesmú ho obmedziť žiadne záujmy, ako to je napríklad pri meste Sátoraljaújhely.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ďakujem, pán predseda. Som rada, že je prítomný aj pán komisár Špidla. Európska únia je založená na štyroch základných slobodách, ktoré sa týkajú pohybu tovaru, služieb, kapitálu a ľudí.

Dňa 1. januára 2009 uplynú dva roky od pristúpenia Rumunska a Bulharska k EÚ. Prístupová zmluva, ktorú obidve krajiny podpísali v roku 2005, dáva členským štátom príležitosť zaviesť na bilaterálnom základe prekážky, ktoré bránia voľnému pohybu rumunských a bulharských pracovníkov najmenej dva roky a najviac sedem rokov. Niektoré členské štáty už dokonca zrušili tieto prekážky pred rokom 2009, kým ostatné oznámili, že plánujú ich zachovanie z vnútroštátnych politických dôvodov.

Som presvedčená, že v čase finančnej a hospodárskej krízy sa zrušenie týchto prekážok stalo naliehavou nevyhnutnosťou. Zrušenie prekážok zameraných proti voľnému pohybu rumunských a bulharských pracovníkov je prejavom dodržiavania európskych zásad a hodnôt. Tento krok tiež znamená dodržiavanie základných zmlúv Európskej únie. Vyzývam preto na zrušenie prekážok, ktoré bránia voľnému pohybu rumunských a bulharských pracovníkov. Ďakujem.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). – (CS) Dámy a páni, v posledných rokoch navštevuje delegácia Európskeho parlamentu budúcu predsedníčku krajiny. Je to dobrý a chvályhodný postup. Nepáči sa mi však nedostatok taktu pri návšteve Pražského hradu. Všetci vieme, že hlavným spôsobom zviditeľňovania sa pána Cohna-Bendita je provokácia a drzé vystupovanie. Mrzí ma, že v Prahe sa k nemu pridá aj predseda nášho Parlamentu. Sklamali ste ma a som nútený si svoju dobrú mienku o vás upraviť. Chýba vám dostatok pokory a trpezlivosti na vypočutie iného názoru. S názormi pána prezidenta Českej republiky často nesúhlasím, ale nevyjadrujem svoje názory takým drzým spôsobom, ako ste to umožnili členovi vašej delegácie. Očakávam preto oficiálne ospravedlnenie a nie zvyčajné arogantné odseknutie.

Predseda. – Pán Kohlíček, keby ste boli prítomný, nevyjadrovali by ste sa týmto spôsobom.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predseda, taliansky kolega spomínal množstvo potravinového odpadu v Taliansku ako veľký problém a otázka potravinového odpadu a prebytku potravy smerujúceho späť do potravinového reťazca je problémom, ktorý zasiahol Írsko v posledných siedmich rokoch. Ukázal, že ak nebudeme mať pod primeranou kontrolou každú časť potravinového reťazca, nielen z farmy na tanier, ale aj z taniera späť na farmu, môžeme mať obrovské problémy.

Náklady Írska dosahujú výšku 180 miliónov EUR a sme vďační za solidaritu EÚ v súvislosti s prístupnosťou programu pomoci súkromného skladovania. Potrebujeme však vedieť, kde presne v potravinovom reťazci v Írsku nastala chyba, na základe ktorej bolo možné kŕmiť zvieratá prísadami obsahujúcimi dioxíny.

Sme vďační za vyriešenie problému, ale potrebujeme vedieť, ako k nemu došlo, aby sme mu mohli v budúcnosti predchádzať. Ak nemôžeme kontrolovať to, čo sa vyskytne v krmivovom reťazci zvierat v súvislosti s potravinovým alebo nadbytočným odpadom, potom ho budeme musieť zastaviť. Musíme

kontrolovať domáce prímеси a potrebujeme označovanie krajiny pôvodu, aby sme našim zákazníkom mohli zaručiť kvalitu mäsa, ktoré konzumujú.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, ak sa v budúcnosti bude spomínať na súčasné obdobie, toto obdobie v tomto Parlamente a v tejto Európskej únii bude vnímané ako obdobie genetickej zmeny, ktorú ste v roku 1985 správne predvídali a pomáhali formovať: európska domovina proti skazonosnej predstave starej Európy domovín.

Dnes každý deň kráčame týmto smerom. Včera a predvčerom sa v Rade objavili výzvy na Európu siahajúcu od Atlantického oceánu po Ural, stará vlastenecká spomienka, nie proeurópska predstava. Predstava o Európe Coudenhoveho-Kalergiho, Winstona Churchilla, našich predkov, ktorí zasvätili svoje meno nášmu Parlamentu. Boli zástancami Spojených štátov európskych. V súčasnosti nerobíme nič, iba rozprávame o partnerstve všetkým, ktorí v skutočnosti túžia po členstve a chcú byť súčasťou Európy. Ak si všimnete oblasť Stredozemia, som presvedčený, že ich všetkých odsudzujeme k budúcnosti, ktorá je nepochybne nebezpečná a bude určite znamenať úder pre všetkých proeurópanov a demokratov v spomínaných krajinách.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, rád by som sa vyjadril o prípravkoch na ochranu rastlín. Myslím, že každý bude súhlasiť s tým, že neopatrné zaobchádzanie s pesticídmi je nebezpečné pre človeka aj pre životné prostredie. Myslím si však aj to, že každý súhlasí, že využívanie pesticídov umožnilo veľkovýrobu potravín a dostatok potravín pre ľudí. Prípravky na ochranu rastlín sú potrebné, ale musíme ich využívať správnym spôsobom.

Zdá sa však, že nové nariadenie vyvoláva mnoho otázok a obáv. Európski farmári sa obávajú, že ak sa obmedzenia budú uplatňovať iba na nich, znemožní im to vyrábať a že nebudú schopní vyrábať konkurencieschopným spôsobom. Spotrebitelia budú teda musieť mať strach, pretože výrobky z tretích krajín majú pochybnú kvalitu. Okrem toho v tretích krajinách, v ktorých sa výrobné postupy nekontrolujú, vznikne obrovský priestor na hromadné ničenie životného prostredia. Z toho dôvodu som presvedčený, že by sme tejto otázke mali venovať osobitnú pozornosť, pretože existuje možnosť, že spôsobíme viac škôd než úžitku. Vzhľadom na skutočnosti, ktoré poznáme, musíme tejto otázke venovať veľkú pozornosť.

PREDSEDÁ: PÁN VIDAL-QUADRAS

podpredseda

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, všetci vieme, že v minulosti existovala postava dvorného šaša a klauna. Povinnosťou a výsadou týchto osôb bolo zabávať svojho pána, dokonca aj keď pri tom urazili ostatných prítomných. Ale ak chcel pán prebrať vážne záležitosti, šašo bol požiadaný, aby odišiel.

Rád by som nášmu pánovi predsedovi položil nasledujúcu otázku. Pán Pöttering, máte v úmysle obnoviť tento starý zvyk s malými zmenami v Európskom parlamente? Bude prijateľné, ak politici, ktorí zvykli mať červený odtieň a v súčasnosti sú zafarbení na zeleno, budú urážať predstaviteľov štátov v prítomnosti svojho predsedu a tvrdiť, že tak konajú v mene tohto Parlamentu? K tomu totiž došlo v Českej republike v súvislosti s prezidentom Klausom. Ako poslanci Európskeho parlamentu by sme mali ukázať spôsob chápania demokracie. Mali by sme ísť príkladom a dodržiavať zákony a rešpektovať predstaviteľov členských štátov Únie. Majú poslancov tohto Parlamentu radšej zastupovať ľudia, ktorí sa v minulosti rozplývali nad demokraciou a v súčasnosti ňou pohŕdajú? Nikto sa neodváža ich pokarhať alebo umlčať.

Nemali by sme dovoliť, aby tento stav pretrvával. Prezidentovi Klausovi sme dlžní ospravedlnenie za udalosti, ku ktorým došlo v Prahe počas návštevy delegácie tohto Parlamentu. Vyzývam na vyjadrenie tohto ospravedlnenia.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedajúci, grécka spoločnosť odmieta násilie a práve preto bola taká šokovaná vraždou pätnásťročného chlapca policajtom. Spôsobila to, že mladí ľudia vyšli do ulíc v rámci pokojného protestu, pretože to bola iskra, ktorá zapálila oheň a viedla k odkrytiu ďalších neriešiteľných problémov: škandálov, nerovností, inflácie, nezamestnanosti, protekcionizmu, korupcie a nedostatočných zásad právneho štátu. Súdny dvor Európskych spoločenstiev v posledných rokoch často odsúdil grécke úrady za prejavy nadmerného násilia a arogancie, ktoré zostali nepotrebané. Vážený pán predsedajúci, vyzývam vás a všetky politické skupiny v Parlamente, aby ste urobili to, čo urobil grécky parlament v mene pamiatky na tohto pätnásťročného chlapca. Európsky parlament ako strážcu ľudskej dôstojnosti a ľudských práv žiadam, aby teraz venoval minútu ticha pamiatke mladého, pätnásťročného chlapca, ktorý bol pred týždňom zavraždený v Aténach.

Milan Gaľa (PPE-DE). – (SK) Uplynulý týždeň sme si pripomenuli 60. výročie Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ktorá bola prijatá rezolúciou Valného zhromaždenia OSN 10. decembra 1948.

Bieloruská opozícia sa pokúsila počas série protestov pri príležitosti Dňa ľudských práv poukázať na nedodržiavanie ľudských práv vo svojej krajine. Aktivisti v metropole Minsk pochodovali v napodobeninách väzenského oblečenia a niesli plagáty s nápisom „Som politický väzeň“. Na inom mieste aktivisti rozdávali okoloidúcim text deklarácie, na západe krajiny v meste Grodno sa konala demonštrácia. Na všetky aktivity opozície odpovedal Lukašenkovo režim zatýkaním aktivistov.

Paradoxné je, že Bielorusko sa podpisom zaviazalo garantovať ľudské práva pre svojich obyvateľov, a je neprijateľné pre medzinárodné spoločenstvo, ak v signatárskej krajine je zakázané rozširovať samotný text deklarácie.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, myšlienka vytvorenia Domu európskej histórie bola prednesená pred niekoľkými mesiacmi na stretnutí Výboru pre kultúru a vzdelávanie. V tom čase však neboli predložené žiadne dokumenty. Okrem toho nebol dostatok času na diskusiu. Poslanci však vyjadrili obavy v súvislosti so samotnou myšlienkou.

V tejto chvíli mám pred sebou základné premisy týkajúce sa Domu európskej histórie a musím povedať, že som šokovaná úrovňou kvality tohto spracovania. Obsahuje historické chyby ako stanovenie dátumu počiatkov kresťanstva v štvrtom storočí nášho letopočtu. Niektorým udalostiam sa v texte navyše prisudzuje neprimeraná dôležitosť, kým iné sa úplne prehliadajú. Týka sa to najmä obdobia druhej svetovej vojny a tiež posledných dvoch desaťročí. Mohlo by sa zdať, že došlo k pokusu o zámernú dezinterpretáciu histórie Európy. Európsky parlament by sa nemal hlásiť k tomuto pochybnému úsiliu. Nemal by ho ani finančne podporovať.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, mnoho poslancov Európskeho parlamentu pozitívne prijalo výsledok zasadnutia Rady, ktoré sa konalo minulý týždeň v Bruseli a závery konferencie OSN o zmene klímy v Poznani. Bežní občania ťažko pochopia význam nákupu alebo predaja emisných kvót alebo riziká úniku uhlíka. Musia však pochopiť to, že Európa sa stala odborníkom v problematike zmeny klímy a zostane ním aj v budúcnosti.

Rumunsko a ostatné členské štáty z východnej časti Európy vítajú ponuku na väčšie množstvo povolení na emisie CO₂, ako aj nový kompromis v súvislosti s rozšírením rozsahu Fondu solidarity. Priemyselné odvetvia zamerané napríklad na výrobu cementu, chemikálií a skla tak nebudú musieť premiestňovať svoje továrne, pracovné miesta a emisie CO₂ do iných častí sveta. Teším sa na zajtrajšiu plenárnu rozpravu o celom balíku a ďakujem všetkým spravodajcom a zúčastneným poslancom Európskeho parlamentu.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (PT) Rád by som využil túto príležitosť na začiatku plenárneho zasadnutia Európskeho parlamentu a vyjadril našu najväčšiu solidaritu s pracovníkmi železníc, na ktorých predstavenstvo portugalského železničného dopravcu, Caminhos-de-Ferro Portugueses (CP) vyvíja nátlak.

V prípade deviatich zamestnancov železníc bolo vedené neprijateľné disciplinárne konanie v podobe výpovede z iniciatívy predstavenstva spoločnosti CP za účasť na štrajku, ktorý sa konal v súlade so zákonom. To isté sa stalo ďalším trom pracovníkom prevádzkovateľa železničnej infraštruktúry REFER.

Musíme vyjadriť svoje rozhorčenie nad týmto prístupom a požiadať o okamžité ukončenie uvedených konaní a dodržiavanie demokratických zákonov, práv zamestnancov a slobodného združovania v odborových zväzoch.

Colm Burke (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, vítam nadobudnutie platnosti Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím z 2. decembra 2008. Európske spoločenstvo je signatárom tohto dohovoru. Poskytuje ochranu 50 miliónom občanov EÚ so zdravotným postihnutím, akými sú napríklad osoby po amputácii.

Írsko je však jedným z tých členských štátov Európskej únie, v ktorých osoba, ktorá stratí končatinu, musí z vlastných zdrojov alebo v rámci poistenia financovať nákup protézy.

Napriek nadobudnutiu platnosti dohovoru írská vláda v aktuálnom rozpočte neposkytuje pomoc osobám po amputácii prostredníctvom financovania nákupu protéz. Odsudzujem toto ľahkomyselné prehliadanie ľudí s takým vážnym postihnutím a vyzývam Komisiu na vypracovanie usmernení, na základe ktorých by boli členské štáty povinné poskytovať primerané financovanie uvedeným zdravotne postihnutým osobám.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, rád by som upozornil na pomerne nezvyčajnú situáciu, ktorá vznikla v našej krajine, Poľsku.

V súvislosti s Európskym parlamentom a najmä s voľbami do tohto Parlamentu poľský zákon jednoznačne stanovuje, že akékoľvek zmeny volebného zákona musia byť predložené šesť mesiacov pred voľbami. Poľská vláda však predložila zmeny volebného zákona v súvislosti s Európskym parlamentom neskoro. Jedna z týchto zmien sa týka zníženia počtu poľských poslancov Európskeho parlamentu.

Nový volebný zákon, ktorý ustanovuje nižší počet poľských poslancov tohto Parlamentu, by preto mohol byť napadnutý Ústavným súdom. Zákonnosť volieb do Európskeho parlamentu v našej krajine, Poľsku, by v skutočnosti mohla byť spochybnená. Je to mimoriadna situácia, bezprecedentná v histórii Európskeho parlamentu. Zodpovednosť za ňu, nanešťastie, nesie poľská vláda.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Problémy nezamestnanosti, neistej a slabo platenej práce a dramatické chvíle pri oneskorenej výplate miezd sa v severnom Portugalsku rozširujú a ohrozujú stále väčší počet pracovníkov.

Uvediem dva príklady: médiá informovali o tom, že 51 portugalských stavebných pracovníkov z oblasti Marco de Canavezes dnes začalo protest v spoločnosti v Galícii, Španielsku, ktorá im nevyplatila mzdy za dva mesiace a mzdy za dovolenku. Títo pracovníci nedostali ani žiadnu podporu v nezamestnanosti. V spoločnosti na výrobu polovodičov Quimonda vo Vila do Conde v Portugalsku zatiaľ vzrastá obava z budúcnosti jej 2 000 pracovníkov vzhľadom na to, že nemecká materská spoločnosť oznámila zníženie počtu pracovných miest aj napriek tomu, že nie je známe, ktorých spoločností sa to bude týkať. Preto je nevyhnutné okamžite reagovať na uvedené problémy a zabezpečiť, aby sa v nedávno prijatých opatreniach Spoločenstva neprehliadala ťažká situácia pracovníkov a ich rodín.

Roger Helmer (NI). – Vážený pán predsedajúci, viem, že minulý týždeň sa uskutočnilo stretnutie predstaviteľov politických skupín s prezidentom Českej republiky pánom Václavom Klausom. Média obsérnovali o tom, že niektorí naši kolegovia, najmä pán Daniel Cohn-Bendit, sa na stretnutí s prezidentom Českej republiky vyjadrovali drzo, urážlivo a netolerantne a takým spôsobom, že zahanbili tento Parlament. Je mi veľmi ľúto, že náš predseda tohto Parlamentu, ktorý sa na stretnutí zúčastnil, im v tom nezabránil a nenapomenul ich.

Dnes sa vyjadril, že keby sme boli prítomní, možno by sme to posudzovali inak. Ak je však presvedčený, že bol nesprávne interpretovaný, mal by vystúpiť v tomto Parlamente a vysvetliť nám, akým spôsobom a prečo.

Chcel by som požiadať predsedu nášho Parlamentu, aby sa prezidentovi Klausovi písomne ospravedlnil v mene Parlamentu za toto zahanbujúce správanie.

Charles Tannock (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, ako predseda pozorovateľskej misie Európskeho parlamentu pri decembrových všeobecných voľbách v Bangladéši by som chcel vyjadriť svoje poďakovanie za možnosť uskutočniť túto misiu. Pán Robert Evans zo Socialistickej skupiny, bývalý predseda, ktorý odmietol účasť, sa v poslednej chvíli pokúsil o jej zrušenie, pričom tvrdil, že účastníci neboli dostatočne vyvážení z politického ani národnostného hľadiska. Ak by sa ďalší poslanci chceli zúčastniť na misii, sú ešte voľné miesta. Ja by som to uvítal.

Mám radosť z toho, že predsedníctvo uvažovalo trpezlivo a zastavilo toto úsilie o zrušenie misie. Zrušenie misie by vyslalo zlé signály do Bangladéša – a bangladéšskemu spoločenstvu, ktoré v Londýne zastupujem – ktorý sa statočne snaží posilniť svoju krehkú sekulárnu demokraciu po dvoch rokoch kvázi-vojenskej vlády.

Bangladéš je strategicky dôležitou krajinou v nestabilnej oblasti a je pod neustálou hrozbou zo strany islamistického terorizmu. Túto skutočnosť pozná pán Evans, predseda parlamentnej delegácie pre vzťahy s krajinami južnej Ázie, veľmi dobre. Bangladéš si v snahe o demokratickú budúcnosť zaslúži naše povzbudenie. Ak tvrdíme, že sme sami demokrati, mali by sme urobiť všetko na podporu Bangladéša v tomto úsilí.

Predseda. – Dámy a páni, je po osemnástej hodine. V súlade s programom ukončíme tento bod programu a prejdeme k ďalšiemu.

14. – Organizácia pracovného času (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom je odporúčanie do druhého čítania (A6-0440/2008) v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci o spoločnej pozícii prijatej Radou (10597.2.2008 – C6-0324/2008 – 2004/0209(COD)) na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (spravodajca: pán Cercas).

Alejandro Cercas, spravodajca. – (ES) Vážený pán predseda júci, pán komisár, pán minister, revízia smernice o pracovnom čase vyvolala pozornosť a obavy miliónov Európanov. Podľa nášho názoru je návrh Rady obrovskou politickou a právnou chybou.

Často si kladíme otázku, prečo sú občania nespokojní s našimi inštitúciami, voľbami alebo politickým programom. Dnes sme dostali jasné vysvetlenie. Stačí sa pozrieť na nesmierny rozdiel medzi návrhmi Rady a názormi 3 miliónov lekárov a všetkých odborových zväzov v Európe, ktoré zastupujú 150 miliónov pracujúcich.

Dúfam, že námietky Parlamentu nevnímate ako prekážku, ale skôr ako príležitosť znova si vypočúť obavy ľudí, aby videli, že keď hovoríme o sociálnej dimenzii Európy, nepoužívame prázdne slová alebo nedávame falošné sľuby.

Snaha o 48 hodinový pracovný týždeň je veľmi stará. Bol sľúbený vo Versaillskej zmluve a bol predmetom prvého dohovoru Medzinárodnej organizácie práce (ILO).

Cieľ pracovať, aby sme žili a nie žiť, aby sme pracovali, viedol ku kolobehu prírastkov produktivity v Európe, ktoré boli spojené s väčším množstvom voľného času pre pracovníkov. K tejto predstave sa nemôžeme vrátiť.

Zdá sa, že strach z globalizácie alebo pokusy získať porovnateľné výhody nútia inštitúcie na zmenu ich postojov a na to, aby zabudli, že v boji môžeme zvíťaziť len dokonalou prácou.

Stanovisko Rady je protipólom stanoviska Parlamentu. Sme presvedčení, že existujú dostatočné dôvody na to, aby sa zohľadnil názor Parlamentu.

Prvý dôvod spočíva v tom, že výnimka je v rozpore so zásadami a s textom zmluvy.

Po druhé, vyhýbanie sa pravidlu nedokazuje jeho flexibilitu, ale zákon úplne ruší, robí z medzinárodných dohovorov a noriem bezvýznamné právne úpravy a pracovné vzťahy opäť získavajú svoju podobu z 19. storočia.

Tretím dôvodom je to, že osobné, jednotlivé zbavenie práv je spoľahlivý spôsob na to, aby boli najslabší členovia spoločnosti vystavení neľudským situáciám zneužívania v najväčšej možnej miere.

Posledný dôvod spočíva v tom, že ak sa členským štátom umožní prijímať vnútroštátne výnimky z európskeho práva, vznikne priestor pre sociálny damping medzi našimi krajinami.

Existuje mnoho výsledkov výskumov, ktoré ukazujú rozsah, v akom uplatňovanie výnimky viedlo k výraznému poškodeniu zdravia a bezpečnosti pracovníkov. Tie isté štúdie ukazujú to, aké je potom pre ženy zložité získať pracovné miesta a budovať kariéru, a to, aké zložité je zosúladiť pracovný a rodinný život.

Uvedený návrh je preto horší než platná smernica. V budúcnosti by výnimka typu „opt-out“ nemala jednorazový charakter, ale by bola stálym všeobecným pravidlom. Navyše by jej využívanie bolo postihované v mene slobody a spoločenského pokroku.

Ďalší veľký nesúlad sa týka práv zdravotníckeho personálu. Je naozaj veľmi nespravodlivé voči tým, ktorí sa starajú o zdravie a bezpečnosť miliónov pracovníkov, prestať počítať ich pohotovostnú službu. K tomuto absurdnému postoju sa pridáva obmedzenie práva na náhradný čas odpočinku po uplynutí obdobia stráveného služobnou prítomnosťou na pracovisku.

Snažili sme sa dosiahnuť dohodu s Radou, aby sme mohli na tomto plenárnom zasadnutí predložiť kompromisné riešenie. Nebolo to však možné. V Rade nie ste ochotní rokovať a chcete presadiť svoju spoločnú pozíciu bez zmeny čo len minimálnej časti jej znenia.

Dúfam, že tento Parlament v stredu zastaví uvedené zámery Rady. Týmto spôsobom ukáže celej Európe, že je živou inštitúciou, odhodlanou na nepretržitú integráciu Európy bez toho, aby zabúdala na sociálny rozmer a práva lekárov, pracovníkov, žien a občanov Európy vo všeobecnosti.

Dúfam tiež, že vďaka podpore a dobrým službám Komisie budeme následne môcť začať zmierovacie konanie a dosiahneme kompromis prijateľný pre obidve strany zákonodarného orgánu. Musíme zabezpečiť, aby sa Rada vážne zaoberala otázkou flexiistoty a zosúladenia pracovného a rodinného života.

Máme príležitosť. Využime ju čo najlepšie a odstránime obrovskú priepasť medzi nami a občanmi Európy.

(potlesk)

Valérie Létard, úradujúca predsedníčka Rady. – (FR) Vážený pán predseda, pán komisár, pán Cercas, dámy a páni, dnes večer sme sa tu stretli, aby sme rokovali o otázke, ktorá nás zamestnáva niekoľko rokov, otázke, ktorá je dôležitá pre všetkých európskych pracovníkov, konkrétne o revízii smernice o pracovnom čase.

Text, ktorý je dnes predložený Európskemu parlamentu, je výsledkom kompromisu dosiahnutého na stretnutí Rady 9. júna počas slovinského predsedníctva. Uvedený kompromis sa týkal smernice o pracovnom čase a smernice o dočasnej agentúrnej práci. Rada ju prijala v pevnom presvedčení, že predstavuje krok vpred v súvislosti so situáciou pracovníkov v Európe, a to sa týka obidvoch jej dimenzií.

Pokiaľ ide o smernicu o dočasnej agentúrnej práci, na jednej strane sa zásada rovnakého zaobchádzania stáva v Európe od prvého dňa pravidlom. Je to krok vpred pre milióny ľudí zamestnaných v tomto odvetví. Európsky parlament navyše s konečnou platnosťou prijal túto smernicu 22. októbra a ja súhlasím s týmto rozhodnutím. Bude totiž viesť k zlepšeniu situácie dočasných zamestnancov v 17 členských štátoch, v ktorých zásada rovnakého zaobchádzania od prvého dňa nie je uplatňovaná v rámci ich vnútroštátnych právnych predpisov.

Kompromisom o pracovnom čase na druhej strane zavádzame záruky, ktoré majú slúžiť ako rámec pre výnimku typu „opt-out“ z roku 1993, ktorý bol zavedený bez obmedzení a časového ohraničenia. V texte je stanovený limit 60 alebo 65 hodín v závislosti od okolností v porovnaní s predchádzajúcim limitom 78 hodín týždenne.

Je tiež nemožné, aby jednotlivá dohoda o výnimke bola podpísaná štyri týždne po prijatí pracovníka a kompromisom dochádza k zavedeniu zvýšeného monitorovania inšpekcie práce. Doplnila by som, že spoločnou pozíciou Rady sa zavádza jasná doložka o preskúmaní výnimky typu „opt-out“. Na záver by som upozornila na to, že slovinský kompromis umožňuje zohľadňovať osobitné okolnosti pohotovostnej služby. To pomôže mnohým krajinám, najmä v sektore zdravotníctva.

Je samozrejmé, že revízia smernice o pracovnom čase je kompromis a ako to je v prípade všetkých kompromisov, museli sme vynechať niektoré pôvodné ciele. Mám na mysli najmä zrušenie výnimky typu „opt-out“, ktorú Francúzsko a iné krajiny bránili. Bol to však názor menšiny a my sme nemali dostatok podpory, aby sme to v Rade presadili.

V tejto chvíli, počas hlasovania v druhom čítaní, je dôležité, aby ste nezabudli na náš spoločný cieľ: zostavenie textu, ktorý je prijateľný pre každého, tým, že sa v prípade možnosti vyhneme zmierovaciemu postupu. Samozrejme, že medzi stanoviskom Parlamentu v prvom čítaní a spoločnou pozíciou Rady je značný rozdiel, ale Parlament musí uznať, že niektoré členské štáty musia bezodkladne vyriešiť problém pohotovostnej služby, že slovinský kompromis zahŕňa výhody pre pracujúcich a že v Rade neexistuje väčšina potrebná na zrušenie tejto výnimky v jej podobe bez obmedzení od roku 1993.

V rámci vašich nasledujúcich rozprav v blízkej budúcnosti by som rada upozornila najmä na dva body.

Pokiaľ ide o vymedzenie pohotovostnej služby, cieľ Rady je často chápaný nesprávne. Cieľ nespočíva v spochybňovaní získaných práv pracovníkov, ale v tom, aby sme umožnili zachovať rovnováhu existujúcu v niektorých členských štátoch. Rozpravy v Európskom parlamente by mohli poskytnúť užitočný pohľad na otázku súvisiace s týmto novým vymedzením.

Zámerom Rady nie je oslabiť alebo obmedziť práva ľudí. Naopak, Rada sa snaží o zachovanie existujúcej rovnováhy v členských štátoch. Rovnováha, ktorá zahŕňa výpočet pohotovostnej služby osobitným spôsobom s cieľom zohľadniť jej neaktívne časti.

Pokiaľ ide o doložku o preskúmaní výnimky, musíme dospieť k záveru bez toho, aby sme dosiahli víťazstvo alebo utrpeli porážku, pretože, objektívne povedané, rovnováha síl to neumožňuje. Slovinský kompromis

umožňuje revíziu smernice na základe hodnotiacej správy v období šiestich rokov. Preto sú všetky cesty otvorené a z toho dôvodu navrhujem v tejto otázke výnimky prímerie.

Dnes večer nesie Európsky parlament zodpovednosť. Vaším hlasovaním sa vyrieši táto otázka, ktorá bola predložená od roku 2004. Dúfam, že rozprava, ktorá práve začína, prebehne bez akejkoľvek snahy o konfrontáciu a zúčastnení vezmú do úvahy pevné ambície Rady zohľadnené v spoločnej pozícii.

Som presvedčená, že v tomto duchu môžete čoskoro pripraviť priestor pre naliehavé prijatie vyváženého riešenia.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v plnej miere rozumiem mnohým obavám vyjadreným v súvislosti s touto komplexnou a dôležitou otázkou. Zásadná otázka spočíva v tom, či Parlament trvá na stanovisku prijatom v roku 2005 v prvom čítaní a znova uvedenom v návrhu pána spravodajcu, alebo či zamýšľa zmeniť svoje stanovisko v reakcii na spoločnú pozíciu, ktorú Rada prijala minulý rok v septembri.

Rád by som v krátkosti zhrnul niekoľko bodov, ktoré považujem za dôležité v súvislosti s diskusiou o pracovnom čase. Po prvé, som pevne presvedčený, že prepracovanie uvedenej smernice je dôležitá a naliehavá úloha. Verejné služby v celej Európe nás žiadajú o objasnenie právnej situácie v súvislosti s pohotovostnou službou. To bol základný dôvod revízie tejto smernice. Nepretržitá neistota počas niekoľkých minulých rokov mala veľmi nepriaznivý vplyv na organizáciu nemocníc, pohotovostných služieb a ústavnej starostlivosti, ako aj na podporné služby pre ľudí so zdravotnými ťažkosťami. Všetkých nás žiadali, aby sme niečo v tejto súvislosti vykonali. Podobné požiadavky nám predložili ústredné a miestne vládne orgány, organizácie, jednotliví zamestnanci, občania a Európsky parlament.

Po druhé, je to veľmi významná otázka, ktorá rozdeľuje Radu a Parlament, najmä pokiaľ ide o budúcnosť výnimky typu „opt-out“. Som veľmi dobre oboznámený so stanoviskom Parlamentu, ktoré prijal v súvislosti s touto otázkou v prvom čítaní. Rád by som upozornil, že Komisia v roku 2005 podstatným spôsobom zmenila svoj návrh právneho predpisu a navrhla zrušenie tejto výnimky. Urobila tak v reakcii na názory Parlamentu v prvom čítaní a toto stanovisko sa snažila chrániť počas štyroch rokov búrlivých diskusií s Radou.

Myslím si však, že musíme vziať do úvahy reálnosť situácie. V roku 2003 túto výnimku využívali iba štyri členské štáty. V súčasnosti ju však využíva pätnásť štátov. A omnoho viac členských štátov si chce zachovať možnosť jej využitia v budúcnosti. Faktory, ktoré viedli k rozhodnutiu Rady, sú zrejmé. Výnimka je už ustanovená v platnej smernici a ak sa Parlament a Rada nevedia dohodnúť na jej zrušení, zostane v platnosti bez obmedzení podľa súčasného znenia.

Môj hlavný záujem v súvislosti s prepracovaním smernice preto spočíva v zabezpečení toho, aby veľký počet pracovníkov v celej Európe, ktorí uplatňujú túto výnimku, využíval riadnu pracovnú ochranu. Z toho dôvodu považujem za dôležité zamerať sa na skutočné podmienky, ktoré zabezpečia slobodu voľby pracovníkom, ktorí sa rozhodnú uplatňovať výnimku, a zároveň zabezpečiť bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov, ktorí uplatňujú výnimku, ako aj úplné obmedzenie priemerného počtu pracovných hodín. Tieto ciele sú zahrnuté aj v spoločnom prístupe.

Spoločný prístup tiež zahŕňa osobitné, presne formulované ustanovenia pre budúcu revíziu výnimky typu „opt-out“. Mnoho členských štátov, ktoré nedávno zaviedli túto výnimku, tak urobilo z dôvodov súvisiacich s pohotovostnou službou. Uvedené členské štáty možno budú môcť znova posúdiť využitie výnimky na základe pochopenia účinkov všetkých zmien, ktoré v oblasti pohotovostnej služby vykonávame.

Na záver by som rád uviedol, že si uvedomujem rozdiely medzi stanoviskami Parlamentu a Rady v súvislosti s pracovným časom. Nebude jednoduché dosiahnuť dohodu medzi Parlamentom a Radou a v tomto volebnom období nám nezostáva veľa času. Túto úlohu považujem za zásadnú.

Myslím, že občania Európy ťažko pochopia, prečo európske inštitúcie, ktoré dokázali spolupracovať v záujme vyriešenia problémov finančnej krízy, neboli schopné stanoviť jasné, vyvážené pravidlá v súvislosti s pracovným časom. Nemali by sme zabúdať, že Rade trvalo štyri roky, kým dosiahla spoločnú pozíciu. Rád by som vás tiež upozornil na súvislosti so smernicou o agentúrnych pracovníkoch, ktorá bola prijatá v októbri v druhom čítaní.

Je ľahké si predstaviť zložitosť dosiahnutia súhlasu Rady po prijatí hlavných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov v rámci spoločnej pozície. Som presvedčený, že v tejto chvíli je dôležité pozorne zvážiť rovnováhu medzi otázkami obsahu a prípadného taktického postupu, aby sme sa po dnešnej rozprave mohli priblížiť k vytvoreniu základu pre dohodu o pracovnom čase. Komisia je ochotná pokračovať v úlohe „poctivého

sprostredkovateľa“ v tejto otázke v legislatívnom procese. Želám Parlamentu úspech v tejto rozprave a v jeho rozhodnutiach o tejto mimoriadne dôležitej otázke.

José Albino Silva Peneda, v mene skupiny PPE-DE. – (PT) Som presvedčený, že o dohode s Radou o tejto smernici sme mohli diskutovať pred druhým čítaním Parlamentu. Napriek úsiliu francúzskeho predsedníctva Rada neposkytla žiadny mandát na rokovanie s Parlamentom. Rád by som zdôraznil to, že súhlasím s revíziou stanovísk prijatých v prvom čítaní, ale zodpovedne to môžem urobiť v rámci kompromisu, ktorý predpokladá dialóg medzi týmito dvomi inštitúciami. Mojm cieľom je aj naďalej dosiahnutie dohody s Radou. Nebolo to možné pred prvým čítaním, ale verím, že ju môžeme dosiahnuť v zmierovacom konaní.

Dve najdôležitejšie politické otázky v tejto smernici sa týkajú pohotovostnej služby a doložky o výnimke. Pokiaľ ide o pohotovostnú službu, nevidím žiadny dôvod na nesúhlas s rozhodnutiami Súdneho dvora. Tento problém má riešenie a som presvedčený, že bude prijaté v zmierovacom konaní. Odstránia sa ním ťažkosti rôznych členských štátov a súhlasia s ním všetci odborníci v oblasti zdravotníctva v Európe, ktorí sú dnes jedhlasne zastúpení na demonštrácii pred budovou Parlamentu. Zúčastňuje sa na nej 400 lekárov, ktorí zastupujú viac než 2 milióny lekárov z celej Európy. Pokiaľ ide o doložku o výnimke typu „opt-out“, podľa môjho názoru je to otázka, ktorá vôbec nesúvisí s flexibilitou na pracovnom trhu. Flexibilita je podľa mňa obsiahnutá v uplatnení referenčného obdobia raz ročne. Základná otázka spočíva v rozhodnutí, či chceme, aby európski pracovníci mohli pracovať ročne priemerne viac než 48 hodín týždenne, inými slovami osem hodín denne od pondelka do soboty, a či to je v súlade s vyhláseniami, ktoré v tomto Parlamente každý vyslovuje, napríklad o zosúladiení rodinného a pracovného života.

Rád by som vám všetkým pripomenul, že právny základ tejto smernice spočíva v zdraví a bezpečnosti pracovníkov. Na záver chcem vrelo poďakovať mnohým kolegom v Skupine Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov za všetku podporu, ktorú mi počas tohto procesu poskytli.

Jan Andersson, v mene skupiny PSE. – (SV) Najprv by som rád poďakoval pánovi Cercasovi za jeho vynikajúcu prácu. Naozaj potrebujeme spoločnú smernicu o pracovnom čase? Samozrejme, pretože máme spoločný pracovný trh a v súvislosti so zdravím a bezpečnosťou uplatňujeme minimálne normy. Ide o ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci.

V porovnaní s Radou máme rozdielne stanoviská najmä v dvoch bodoch. Prvým je neaktívna čas pohotovostnej služby. V tejto otázke sa v ničom zhodujeme. Podobnosť spočíva v tom, že pripúšťame možnosť nájdania flexibilných riešení, ak sociálni partneri dosiahnu dohodu na národnej alebo miestnej úrovni. Rozdiel spočíva vo východiskovom bode týchto rokovaní. Rada tvrdí, že to nie je pracovný, ale voľný čas. My sme však presvedčení, že východiskový bod spočíva v tom, že ide o pracovný čas. Keď opustíte svoj domov a ste k dispozícii svojmu zamestnávateľovi, ide evidentne o pracovný čas. Nie sme však proti flexibilným riešeniam.

Pokiaľ ide o individuálnu výnimku typu „opt-out“, otázka znie, či by mala mať trvalý charakter, alebo by sa mala postupne zrušiť. Domnievame sa, že by malo dôjsť k jej postupnému zrušeniu. Na úvod nie je dobrovoľná. Všimnite si súčasný stav pracovného trhu, na ktorom sa mnoho jednotlivých pracovníkov uchádza o rovnaké pracovné miesta. Akú majú možnosť voľby pri pohovore so zamestnávateľom pri hľadaní zamestnania?

Po druhé, zaujímalo by ma, či by sme v súčasnej situácii nemali považovať za problém, že niektorí ľudia musia pracovať 60 až 65 hodín, pričom je mnoho ľudí nezamestnaných. Je to problém.

Po tretie, rovnosť. Ktorí ľudia pracujú 60 až 65 hodín? Sú to muži, ktorí majú manželky, a tie sa starajú o domácnosť. Ženská loby intenzívne a oprávnene kritizovala návrh Rady. Je to otázka zdravia a bezpečnosti. Snažili sme sa začať rokovania. Rada neprišla k rokovaciemu stolu. Sme ochotní viesť diskusie s Radou. Usilovali sme sa o to a vydržali sme vo svojej snahe, ale máme svoje vlastné názory a predložíme ich na rokovací stôl.

Elizabeth Lynne, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predsedajúci, spoločná pozícia Rady nie je, samozrejme, ideálna, ale veľmi dobre si uvedomujem, že členské štáty museli rokovať mnoho rokov, aby sa dostali tak ďaleko. Väčšina z nás tiež na tejto otázke pracuje niekoľko rokov.

Vždy som podporovala zachovanie výnimky, ale chcela som ju sprísniť, aby bola naozaj dobrovoľná. Mám radosť z toho, že výnimku typu „opt-out“ v súčasnosti v rámci spoločnej pozície nemožno podpísať zároveň so zmluvou a že sa kedykoľvek môžete rozhodnúť neprijíť ju. Je to omnoho transparentnejší spôsob ochrany

práv pracovníkov než používanie definície autonómneho pracovníka, ktorá je taká nepresná, že by sa mohla týkať kohokoľvek, ako je to v mnohých členských štátoch. Alebo využívanie viacerých pracovných zmlúv, na základe ktorých môže zamestnávateľ zamestnávať toho istého zamestnanca v rámci jednej, dvoch alebo dokonca troch zmlúv, čo sa využíva v niektorých iných členských štátoch. Ak zamestnávateľ zneužije výnimku, zamestnanec sa môže obrátiť na zamestnanecký tribunál. Obávam sa, že ak stratíme túto výnimku, prinútíme väčšie množstvo ľudí prejsť do tieňovej ekonomiky a následne sa na nich nebudú vzťahovať právne predpisy o zdraví a bezpečnosti pri práci, predovšetkým smernica o nebezpečných mechanizmoch. Na všetkých legálnych zamestnancov sa tieto smernice vzťahujú bez ohľadu na to, či využijú alebo nevyužijú výnimku v smernici o pracovnom čase. V tejto hospodársky zložitej situácii je veľmi dôležité, aby pracovníci, ak chcú, mohli pracovať nadčas a aby zamestnávatelia mohli byť flexibilní.

Väčšie ťažkosti mám s tým, že pohotovostná služba sa v spoločnej pozícii nepovažuje za pracovný čas. Z toho dôvodu som predložila svoj pozmeňujúci a doplňujúci návrh vo Výbore pre zamestnanosť a sociálne veci. Chcela som vyjadriť to, že pohotovostná služba by mala byť klasifikovaná ako pracovný čas. Môj pozmeňujúci a doplňujúci návrh, nanešťastie, nepodporila Skupina socialistov ani skupina PPE. V správe pána Cercasa je teda uvedené, že pohotovostná služba by mala byť klasifikovaná ako pracovný čas, ale na základe kolektívnych dohôd alebo vnútroštátnych právnych predpisov je možné rozhodnúť inak. Táto verzia sa podľa môjho názoru veľmi neodlišuje od toho, čo je už uvedené v spoločnej pozícii Rady. Ide iba o malý rozdiel v dôraze. Svoj pozmeňujúci a doplňujúci návrh som nepredložila znova, pretože som si uvedomila, že Skupina socialistov a skupina PPE by zaň nehlasovali. Obávam sa, že možno budeme musieť pristúpiť k zmierovaciemu konaniu, ale tiež sa obávam, že Rada svoje stanovisko nezmení. Ak nedosiahneme dohodu, dúfam, že Rada sa ešte raz zamyslí a že odvetvím zdravotníctva sa budeme zaoberať osobitne. Na uvedený prístup som dlhodobo vyzývala. Podľa môjho názoru revízia tejto smernice bola potrebná len preto, aby sme sa zaoberali rozhodnutiami európskych súdov v prípadoch SIMAP a Jaeger a že to bolo všetko, čomu sme sa mali venovať.

Elisabeth Schroedter, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pani úradujúca predsedníčka Rady, nadmerný počet pracovných hodín spôsobuje choroby pracovníkov, má za následok stratu koncentrácie a viac chýb. Ľudia, ktorí pracujú nadmerný počet pracovných hodín, predstavujú nebezpečenstvo nielen pre seba, ale aj pre ľudí vo svojom okolí. Boli by ste radi, keby vás napríklad ošetroval unavený lekár, alebo keby ste sa s ním stretli v premávke po dlhej pohotovostnej službe? Z toho dôvodu by sme mali hlasovať za smernicu o pracovnom čase, ktorá na rozdiel od verzie navrhnutej Radou nie je deravá ako švajčiarsky syr.

Smernica o pracovnom čase, ktorej horné hranice sú len usmerneniami, keďže s výnimkou typu „opt-out“ možno súhlasiť v každej jednotlivkej pracovnej zmluve, nespĺňa cieľ ochrany zdravia pri práci. Našou úlohou ako spoločných zákonodarcov je zabezpečiť, aby smernica o pracovnom čase obsahovala minimálne normy, ktoré sú v súlade so zabezpečením zdravia pri práci. Z toho dôvodu bude Skupina zelených/Európska slobodná aliancia hlasovať proti ďalším výnimkám typu „opt-out“.

Naozaj považujeme za správne, aby členské štáty mali tri roky na prispôbenie svojich vnútroštátnych právnych predpisov. Nebudeme však hlasovať za prijatie britskej výnimky typu „opt-out“ ako všeobecnej výnimky v Európskej únii. Podobným spôsobom nesúhlasíme s tým, aby Komisia v súčasnosti klasifikovala pracovný čas strávený v pohotovostnej službe ako neaktívnu časť a považovala ho za čas odpočinku.

Je pre nás mimoriadne dôležité, aby bolo pravidlom počítanie pracovného času na základe jednotlivcov a nie na základe jednotlivých zmlúv. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh Skupiny zelených má zásadný význam a je v rozpore s predstavou pani Lynneovej.

Odmietam tiež tvrdenie, že Európsky parlament nenavrhol žiadny flexibilný model. Naopak, predĺženie referenčného obdobia na 12 mesiacov poskytuje obrovskú mieru flexibility. Nie však na úkor zákonných časov odpočinku, čo je pre nás dôležité.

Pán komisár, nie je pravda, že pracovníci sa môžu rozhodnúť sami. Vedia, že je to nemožné. Preto by inak bola na zajtra oznámená tridsaťtisícová demonstrácia? Niektorí pritom demonštrujú už dnes. Preto musíme znova potvrdiť naše stanovisko z prvého čítania. Je to jediný spôsob, ako môže smernica o pracovnom čase priniesť ochranu zdravia pri práci.

Roberta Angelilli, v mene skupiny UEN. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, najprv by som rada poďakovala pánovi spravodajcovi za vykonanú prácu. Chcela by som povedať francúzskemu predsedníctvu, že nevyvinulo dostatočné úsilie v diskusiách s Parlamentom. Ďakujem mu však za odhodlanie.

Naša rozprava dnes večer je veľmi citlivá. Naše slová musia byť veľmi zodpovedné, rovnako ako politiky, ktoré budú nasledovať. Musíme si v plnej miere uvedomiť, že každý oslabený kompromis sa prijíma na úkor životov pracovníkov, a preto kompromis za každú cenu môže mať hodnotu zdravia, bezpečnosti a zosúladenia rodinného a pracovného života.

Všetci veľmi dobre vieme, že svet práce sa v niekoľkých posledných týždňoch, dňoch zmenil a stále sa mení v dôsledku prekvapivého príchodu hospodárskej krízy. Všetci sme presvedčení, že je potrebná väčšia flexibilita. Musíme ju však dosiahnuť vyváženým spôsobom, predovšetkým bez neprimeraného tlaku na práva pracovníkov v mene naliehavej potreby. Ako sa vyjadrili všetci ostatní spravodajcovia predomnou, z návrhov Rady vyplývajú niektoré veľmi vážne otázky.

Prvá sa týka výnimky typu „opt-out“. Na jednej strane si uvedomujeme to, že tento postup je veľmi problematický, a preto je k dispozícii doložka o revízii. Je však vymedzená prirodzeným spôsobom bez stanovenia konečného dátumu. Na druhej strane existuje istý druh zastreného vydierania vzhľadom na to, že ak by spoločná pozícia Rady mala byť neúspešná, zachovala by sa platná smernica s úplne neobmedzeným uplatňovaním tejto výnimky.

Po druhé, pred nami je celá problematika pohotovostnej služby, ktorá sa v skutočnosti zvyčajne považuje za čas odpočinku. Ako sa v tejto súvislosti vyjadrili všetci ostatní poslanci predomnou, nemôžeme ponechať priestor na nejednoznačné postoje, pretože akákoľvek nejednoznačnosť je úplne neprijateľná.

A na záver zmierovacie konanie. Zmierovacie konanie nemôže byť abstraktným výrazom, ktorým označujeme prirodzené postupy alebo takzvané „prijateľné podmienky“, ktoré sa v skutočnosti stanú trikom. Zakazuje sa kolektívne vyjednávanie a tým dochádza k núteniu pracovníkov, predovšetkým pracujúcich žien, aby prijímali zavedené podmienky a jednoducho tak nestratili svoje pracovné miesta.

Zreteľne si preto uvedomujem, že revízia smernice je nevyhnutná a bola by nepochybne prínosná, ale čokoľvek sa stane, nesmieme právne vákuum zaplniť znepokojujúcimi nejasnosťami.

Dimitrios Papadimoulis, v mene skupiny GUE/NGL. – (EL) Vážený pán predsedajúci, Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica, ktorú mám česť zastupovať, je zásadne proti a odmieta spoločnú pozíciu Rady. Komisia, nanešťastie, túto pozíciu podporuje, pretože je to reakcionársky návrh, z ktorého má radosť loby zamestnávateľov a extrémnych neoliberalov. Je to návrh, ktorý nás vracia o deväťdesiat rokov späť, do roku 1919, kedy bol stanovený pracovný týždeň v počte najviac 48 hodín. Namiesto toho je v spoločnej pozícii zachovaná protipracovná výnimka typu „opt-out“ zameraná proti jednoduchým občanom, odstraňuje sa judikatúra Súdneho dvora Európskych spoločenstiev v súvislosti s pohotovostnou službou a podporuje sa stanovenie priemeru pracovného času na základe dvanástich mesiacov, a tým sa ruší základný predpoklad kolektívneho vyjednávania. Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice vyzýva na zrušenie výnimky typu „opt-out“, zrušenie stanovenia priemeru pracovného času na základe dvanástich mesiacov a na to, aby sa pohotovostná služba počítala ako pracovný čas.

Dámy a páni v Rade a Komisii, ak by vaša pozícia bola natoľko v prospech zamestnancov, potom by tu zajtra protestovali federácie zamestnávateľov a nie európske odbory s päťdesiatimi tisícmi zamestnancov. Je pravda, že federácie zamestnávateľov vám tleskajú a odborové zväzy zamestnancov budú zajtra pred budovou Parlamentu protestovať proti pracovnému týždňu s minimálnym počtom 65 hodín.

Vzhľadom na to, že veľa rozprávate o sociálnej Európe, zachovanie výnimky typu „opt-out“ je medzera, ktorú pred niekoľkými rokmi údajne vytvorila pani Thatcherová pre Spojené kráľovstvo a v súčasnosti chcete túto medzeru ešte zväčšiť a zaviesť ju nastálo. To znamená odmietnuť sociálnu Európu a spoločnú politiku pre pracovníkov.

Derek Roland Clark, v mene skupiny IND/DEM. – Vážený pán predsedajúci, smernica o pracovnom čase je strata času. Existuje od čias, keď som ešte nebol poslancom Európskeho parlamentu. Krátko po tom, ako som sa ním stal, ma minister Ministerstva práce a dôchodkov Spojeného kráľovstva požiadal o podporu stanoviska vlády Jej Výsosti v súvislosti so zachovaním výnimiek typu „opt-out“. Samozrejme, že som to urobil. Stále ich podporujem a som v dobrej spoločnosti s mnohými ďalšími krajinami.

Dovoľte mi teda spomenúť niektoré udalosti z pestrej histórie. Pán spravodajca 18. decembra 2007 povedal, že istá skupina krajín si neželá smernicu o pracovnom čase či sociálnu Európu. Chceli voľný trh. Nazval to zákonom džungle. Vyjadril sa o nich, že to museli byť prípady pre psychiatra.

Ďakujeme! Z dôvodu celosvetového obchodu a oslobodenia od obmedzení EÚ na domácej pôde je Spojené kráľovstvo dostatočne silné na to, aby bolo so sumou 15 miliárd GBP každoročne druhým najväčším prispievateľom. Nepredpokladám, že by výnimku zamietlo.

V decembri 2007 sa portugalské predsedníctvo vyjadrilo, že nemôže riskovať hlasovanie v Rade a riešenie ponechali na ďalšiu predsednícku krajinu, Slovinsko. A to po tom, ako do celej problematiky v záujme riešenia zapracovali agentúru pre dočasné zamestnávanie. Slovinsko navrhlo 65-hodinový pracovný týždeň. Neskôr navrhlo 70 hodín. Na základe postoja Rady k pohotovostnému režimu však uvedený návrh stroskotal. Európsky súdny dvor následne rozmetal politiku minimálnej mzdy.

Keď sa skončilo predsedníctvo Fínska, ich minister práce sa pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci vyjadril, že ministri veľa rozprávali o smernici o pracovnom čase v Bruseli, ale po návrate domov konali inak. Úplne inak!

Pán spravodajca sa 4. novembra minulý mesiac opäť vyjadril, že smernica o pracovnom čase má prednosť dokonca aj pred hospodárstvom. Ak zanedbáte hospodárstvo, ako zvýšite dane, ktoré sú výsledkom smernice o pracovnom čase? Spoločnosti, ktoré prijímajú pracovníkov navyše, aby odstránili medzeru v dôsledku krátkeho pracovného času, zvyšujú jednotkové náklady. Nedokážu konkurovať a pracovné miesta sa strácajú. Z toho dôvodu Francúzsko zrušilo 35-hodinový pracovný týždeň.

Vezmime si teda príklad z Francúzov. Pochovajte túto neprijateľnú smernicu o pracovnom čase raz a navždy.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Dovoľte aj mne, aby som sa poďakovala spravodajcovi za návrh predloženej smernice o organizácii pracovného času, ktorá je doplnením tejto smernice č. 88 z roku 2003. Ďakujem mu aj za prejav, ktorý mal dnes, a nezabudol spomenúť práve zdravotníkov, ktorí môžu byť najviac zasiahnutí.

Verím, že príprave tohto dokumentu venovala Európska komisia, ako aj Európska rada pozornosť, zaslúži si teda aj z našej strany rozsiahlu diskusiu. Dostala som viacero analýz od organizácií odborových zväzov, ktoré sa obávajú, či zamestnávateľia nedostanú priveľa možností. Ide predovšetkým o posudzovanie času, kedy má byť zamestnanec k dispozícii, teda tzv. pohotovosť.

Dovoľm si požiadať vás, páni poslanci, uveďte si, že pohotovosť znemožňuje pracovníkovi, aby si voľne organizoval svoj čas. Ide v tejto súvislosti o prácu celej armády zdravotníkov, ktorých môžeme vydať napospas zamestnávateľom a zneužívaniu. Uvedomme si, že v tomto prípade nejde len o degradáciu povolania lekára a sestry, ale ide aj o ocenenie pohotovosti ako takej, jej prípadné obmedzenie môže v konečnom dôsledku ohroziť pacienta, ktorý ich pomoc potrebuje.

Navyše, ak sme chceli touto smernicou zlepšiť regeneráciu síl pracovníka a skvalitniť rodinný život, pochybujem, že tento úmysel bude mať aj zamestnávateľ. Všetky európske inštitúcie sa dnes zaoberajú krízou, finančnou krízou, ako aj začínajúcou vysokou nezamestnanosťou, prípadne aj tou, ktorá v jej dôsledku nastane. Práve tento fakt môže vyvolať zvýšené nároky, a preto je obava zo strany zamestnancov, že zamestnávateľia budú využívať aj možnosť prepustenia ako jeden z faktorov. A práve preto tu bude zajtra také množstvo demonštrujúcich ľudí.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Vážení páni predsedajúci, dovoľte mi v úvode zablahoželať Komisii k dôkladnej práci na tomto dokumente. Rád by som tiež zablahoželať úradujúcemu predsedníctvu, pretože, ako je mu dobre známe, riešenie tejto otázky bolo zastavené počas siedmich predchádzajúcich predsedníctiev a bola potrebná obrovská šikovnosť, aby sa dosiahol takýto pokrok. Predsedníctvo neukázalo len to, že začalo konať, ale pokračovalo v rozprave. My všetci poslanci sa teraz musíme rozhodnúť, či sme tiež pripravení prijať túto výzvu a konať v stredu pri hlasovaní.

Rád by som pánovi spravodajcovi povedal, že v plnej miere súhlasím s jeho úvodnými poznámkami. Ale predtým, než sa príliš nadchnete, by som vám rád pripomenul, že v týchto úvodných poznámkach ste uviedli, že smernice o pracovnom čase sa obávajú milióny pracovníkov. Súhlasím s vami. Obávajú sa. Majú obavy z toho, že existujú politici ako vy, ktorí majú v pláne im povedať, čo je pre nich dobré, majú v pláne znemožniť im výber ich vlastného času, aby mohli slobodne pracovať.

Stratil som prehľad o množstve ľudí, ktorí mi napísali – nie organizácie, ktoré sa snažia zneužívať pracovníkov, ale obyčajní pracovníci – a pýtali sa, prečo vôbec vedieme diskusiu o tejto téme, a tvrdili, že by sme im nemali brániť pri voľbe času, v ktorom chcú pracovať.

Osobitne ma dojala rodina spomínaná v texte iba pred tromi dňami: manžel stratil prácu na stavbe a manželka musela pracovať v dvoch zamestnaniach na čiastočný úväzok, aby zachránila dom pre svoje tri deti a manžela.

Musela pracovať 12 hodín denne, sedem dní v týždni. Nechcela, ale musela, aby mohla rodina zostať spolu. Rád by som pánovi spravodajcovi povedal toto: manželka pochádza z vašej krajiny, zo Španielska. Ako jej pomôžete? Akú nádej jej dáte? Žiadnu! Povedali by ste jej, že to nemôže robiť a že sa musí vzdať jedného zamestnania, vzdať sa detí a svojho domu.

Nebol som zvolený nato, aby som sa podieľal na prijímaní zákonov, ako je tento. Zvolili ma, aby som sa staral o ľudí, ktorým slúžim, a na to nikdy nezabudnem. Budúci rok mi končí funkčné obdobie, ale dovtedy budem bojovať za ľudí, ktorí ma zvolili, pomáhať im a nie stáť im v ceste.

Ako sa vyjadril pán komisár, predložený návrh poskytne lepšiu ochranu zdravia a bezpečnosti pracovníkov. Ak ho podporíme, dosiahneme ju. Ak ho nepodporíme, pracovníkom nebude poskytnutá a budú vedieť, kto nesie vinu.

Karin Jöns (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani úradujúca predsedníčka Rady, pán komisár, dámy a páni, ešte raz by som chcela vyzvať najmä tých zo Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov, ktorí stále váhajú, aby sa spojili v nasledujúcom hlasovaní vo Výbore pre zamestnanosť a sociálne veci a zachovali pozíciu zo stredy z prvého čítania. Nie je napokon dôveryhodné podporovať ochranu zdravia pracovníkov na jednej strane a na strane druhej obhajovať ďalšie zachovanie výnimky.

Medzinárodná organizácia práce naozaj neodporúčala 48-hodinový pracovný týždeň v roku 1919 bezdôvodne. Stres pracovníkov môže byť v súčasnosti iný, ale nie je menej vážny. Považujem za číry cynizmus, mám na mysli Radu, ak niekto prezentuje zachovanie výnimky typu „opt-out“ ako sociálny úspech iba preto, že v súvislosti s priemerným pracovným týždňom sa tiež zavádza 60-hodinové obmedzenie. Skutočnosť, že dohoda sociálnych partnerov sa má vyžadovať iba vtedy, ak sa to týka väčšieho množstva pracovných hodín, sa rovná tvrdeniu, že by bolo možné prijať 60 pracovných hodín týždenne ako bežný jav – a to je určite neprijateľné! Splnenie požiadaviek Rady by znamenalo šliapať po zdraví našich pracovníkov a zrušiť snahu o zosúladienie rodiny a práce, čo by bolo to isté, ako zraďiť sociálnu Európu. Dámy a páni, vyzývam vás preto, aby ste túto otázku ešte zvážili.

Pokiaľ ide o pohotovostnú službu, chcela by som povedať Rade, že ju musíme považovať za pracovný čas ako základné pravidlo. Iná možnosť neexistuje. Keď umožníme, aby sociálni partneri hodnotili neaktívny čas, poskytneme dostatočnú flexibilitu lekárom, požiarnym zborom a strážnym službám.

Bernard Lehideux (ALDE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani úradujúca predsedníčka Rady, pán komisár, v plnej miere podporujem pána spravodajcu, ktorý bráni našu pozíciu z prvého čítania. Túto pozíciu odmietli vlády členských štátov.

Bolo naliehavé a nutné zosúladiť naše právne predpisy o pohotovostnej službe s judikatúrou Súdneho dvora. Tento cieľ sme dosiahli. Správa pána Cercasa poskytuje vyvážené riešenia, ktoré chránia pracovníkov. Celý čas pohotovostnej služby sa počíta ako pracovný čas. Náhradný čas odpočinku nasleduje okamžite po čase služby. Je to otázka zdravého rozumu. Ide o zabezpečenie prijateľných pracovných podmienok, najmä pre povolania v zdravotníctve.

Reforma smernice o pracovnom čase nám však tiež poskytuje príležitosť zdokonaľiť naše európske sociálne právne predpisy zrušením individuálnej výnimky typu „opt-out“. Správa pána Cercasa využíva túto príležitosť a navrhuje postupné zrušenie akejkoľvek novej odchýlky od maximálneho zákonného limitu týkajúceho sa počtu pracovných hodín. Musíme sa postaviť tvárou v tvár skutočnosti. Je smiešne tvrdiť, že pracujúci majú rovnaké postavenie ako ich zamestnávateľia a môžu odmietnuť to, čo im je ponúknuté.

Dámy a páni, jasne musíme vládam členských štátov ukázať, že text, ktorý sa nám snažia vnútiť, je neprijateľný. A uprostred tohto jednohlasného velebenia, ktoré zajtra určite uspokojí francúzsku vládu, som presvedčený, že sa musíme v prvom rade zaujímať o pracovníkov, od ktorých sa bude vyžadovať, aby pracovali ešte viac bez toho, aby mali pri tom nejakú možnosť voľby. Ako všetci tí vo Francúzsku, ktorí budú v budúcnosti požiadaní o prácu počas nedieľ. Chcel by som dodať, že francúzska vláda zmenila svoj názor o individuálnej výnimke typu „opt-out“ v Rade zjavne z dôvodu zavedenia tejto výnimky.

Dámy a páni, počúvajme hlas pracovníkov a pokúsme sa reagovať na ich výzvu, ak nechceme, aby po zamietavých hlasovaniach vo francúzskom, holandskom a írskom referende nasledovali mnohé iné podobné hlasovania, pričom by bola spochybňovaná Európska únia, ktorá pôsobí, ako keby sa nezaoberala ich každodennými problémami.

Jean Lambert (Verts/ALE). – Vážení pán predsedajúci, chcel by som sa vrátiť k základu tejto smernice ako smernice o bezpečnosti a ochrane zdravia. Vzhľadom na to, že je založená na bezpečnosti a ochrane zdravia, neočakávame výnimky typu „opt-out“ v súvislosti so zdravím a bezpečnosťou a neočakávame ani hospodársku súťaž v súvislosti s pracovnými normami v Európskej únii. Revízia smernice sa mala týkať spoločných noriem, pretože mnoho našich pracovníkov má rovnaké ťažkosti.

Venujme sa niektorým zdravotným problémom, ktorými sa v súčasnosti zaoberá mnoho našich členských štátov: srdcovo-cievne ochorenia, cukrovka, stres. Stres je v Spojenom kráľovstve druhou najčastejšou príčinou absencie na pracovisku: 13 miliónov pracovných dní sa stratí z dôvodu stresu, depresii, úzkosti. Ak sa na to pozrieme z ekonomického hľadiska a niektorí z nás, pán Clark, sa radi takto pozerajú, náklady predstavujú 13 miliárd GBP ročne. Všetky uvedené problémy a dokonca aj ťažkosti týkajúce sa obezity a alkoholových záťahov súvisia s kultúrou dlhého pracovného času. Nie je to jediný dôvod, ale nepochybne má veľký význam.

Nerozprávame iba o príležitostnom dlhom pracovnom čase. Platná smernica a navrhované zmeny poskytujú veľkú flexibilitu, ktorá umožní podnikom zvládnuť náhly nával práce za predpokladu, že čas strávený v práci pracovníkom následne vykompenzujú. Problém spočíva v trvalo dlhom pracovnom čase. Riziko nehody jednotlivca na pracovisku sa zvyšuje, ak pracuje 12 hodín alebo viac. Unavení pracovníci sú nebezpeční. Odborníci v oblasti cestnej dopravy sú presvedčení, že unavení vodiči spôsobujú viac nehôd než vodiči pod vplyvom alkoholu. Ak žiadate, aby ľudia pracovali dlho, nezabúdajte že je to problém, uvedomte si, že produktivita a tvorivosť klesajú, čo nie je dobré pre znalostnú ekonomiku. Tento postoj rozhodne nezvyšuje kvalitu rovnováhy medzi prácou a životom, ak sú ľudia príliš unavení na to, aby po príchode z práce čítali svojim deťom. Okrem toho väčšina, 66 % pracovníkov v Spojenom kráľovstve, ktorí dlho pracujú, za to nie sú platení. Súčasťou kultúry dlhého pracovného času je prejav odhodlania jednotlivca pracovať tým, že bude na pracovisku prítomný, nie nevyhnutne produktívny.

Tým, ktorí tvrdia, že výnimka znižuje byrokráciu, by som odkázal, že záznamy o odpracovaných hodinách by sa mali aj tak zachovať. Ak si všimnete nové návrhy, návrh Rady určite neobsahuje obmedzenie byrokracie.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, zajtra sa v Štrasburgu uskutoční veľká demonštrácia odborových zväzov proti skutočnému prevratu, ktorý Rada začala smernicou o pracovnom čase.

Pracovný týždeň, ktorý má šesťdesiatpäť hodín, je zjavný nezmysel. Je neprijateľný tak, ako porušovanie kolektívnych pravidiel a dohôd s odborovými zväzmi. Zďaleka sa tým neprekonáva systém výnimiek typu „opt-out“, jednotlivých dohôd o výnimkách. Naopak, stávajú sa všeobecným pravidlom. Dĺžka pracovného času sa vypočítava na základe ročného priemeru, čím sa vytvára mimoriadna flexibilita. Čas odpočinku je tiež neistý a závisí od podnikových zmlúv, ako keby sme my mali považovať neaktívnu časť pracovného času za čiastočnú prácu, čiastočne uznanú a čiastočne zaplatenú. Tento postoj je neprijateľný.

Politika nadmerného využívania pracovníkov, kým je tak veľa ľudí bez práce, je symbolom znehodnocovania pracovnej sily výrazne postihnutej krízou, ktorej čelíme. Parlament by postupoval správne, keby venoval pozornosť zajtrajšej demonštrácii a reagoval na uvedený prevrat Rady, aby v neposlednom rade znova potvrdil svoju suverenitu.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážení pán predsedajúci, tvrdí sa, že v čase krízy sa ľudia zbližujú. Občania v celej Európe však už dlho majú pocit, že je to práve EÚ a podnikateľská komunita, ktoré sa spájajú proti ľuďom. Pracovný čas vystupuje ako prvok hospodárskej súťaže, pracovný čas a pracovný život sa predlžil, mzdy klesli a životné náklady sa zvýšili. Zisky pritom rapídne stúpili a platy riadiacich pracovníkov dosahujú závratné výšky.

Kým Parlament rokuje o predĺžení pracovného času, čím dôjde k obmedzeniu ťažko dosiahnutých sociálnych práv, spoločnosti oznamujú dočasné zníženie počtu pracovných hodín pre tisícky zamestnancov a do popredia vystupuje príznak hromadného prepúšťania. Modely podporované v minulosti, ako napríklad veľmi chválené účty pracovného času, ktoré sú vyčerpané za niekoľko týždňov, ukazujú limity flexibilného pracovného času. Ešte raz opakujem, že kráčame dvoma rôznymi smermi. Na jednej strane hlásame väčšie zosúladenie práce a rodiny s cieľom zvýšiť pôrodnosť, ktorá roky klesá. Na strane druhej umožňujeme, aby sa z nediel a štátnych sviatkov postupne stali bežné pracovné dni, pričom tradície a rodinný život nevyhnutne zanikajú. Bežní občania musia v súčasnej kríze prevziať zodpovednosť za chyby finančného spoločenstva a dokonca pomáhať bankám svojimi ťažko nadobudnutými úsporami. Ich dôchodky sú ohrozené a onedlho možno budú musieť opustiť svoje pracovné miesta, zatiaľ čo manažéri zostanú.

Jedným z kritérií, na základe ktorých budú občania Európy posudzovať EÚ, je rozsah možnosti poskytnutia sociálneho zabezpečenia. EÚ sa preto musí rozhodnúť, či uprednostní hospodárske záujmy alebo občanov.

V tejto súvislosti by možno bolo potrebné zvážiť, či by sa prístupový proces Turecka nemal zastaviť predtým, než spôsobí finančný kolaps Európskej únie. Ak však EÚ bude pokračovať v ceste dobrodružného neoliberalizmu a neobmedzenej posadnutosti rozširovaním, nemal by ju prekvapiť pohľad na klesajúcu pôrodnosť alebo sociálne nepokoje. Podpora verejnosti EÚ ako bezpečného útočiska, ktoré nedávno zaznamenalo krátkodobý rast, následne rýchlo vyprchá a môžeme sa ocitnúť v omnoho zložitejšej hospodárskej situácii než v súčasnosti.

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dvakrát som bol na nočnej službe v nemocniciach od 21.00 hod. do 5.00 hod. Každý, kto na vlastnej koži zažil prácu zdravotných sestier, služobne mladších lekárov a vodičov ambulancií, pochopí, že predpoklad rozdelenia pohotovostnej služby na aktívnu a neaktívnu časť nie je vôbec reálny. Obidve časti sú súčasťou pracovného času a musí sa to odzrkadliť na odmenách. Aj Európsky súdny dvor posúdil túto situáciu správne.

Domnievam sa, že Rada má nesprávny názor, ak považuje neaktívnu časť pracovného času za čas odpočinku. Výsledkom by bolo až 72 hodín strávených v službe. Toto nemôžeme požadovať od zamestnancov, ani od pacientov. Ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci nesmieme obmedziť. Nie každá pohotovostná služba je však rovnaká. Príkladom sú súkromné požiarné zbory, ktoré som spoznal počas svojej práce ako jeden z 10 spravodajcov systému REACH. Nedávno som pozval členov týchto súkromných požiarnych zborov do Európskeho parlamentu v Bruseli.

Pochádzali z chemického a oceliarskeho priemyslu a letísk. Počet ich zásahov je, našťastie, nízky. Vzhľadom na to je výnimka z maximálneho pracovného týždňa v ich prípade potrebná. Mimochodom, súhlasili s tým zamestnávateľia aj zamestnanci.

V každom prípade však platí, že dohody uzatvárajú sociálni partneri. Voľné vyjednávanie zamestnancov a dialóg medzi sociálnymi partnermi sú zásadnými prvkami sociálnej Európy. Ak neexistuje voľné vyjednávanie zamestnancov, musí štát ustanoviť nariadenia. Ministri napokon súhlasia so zavedením maximálne 48-hodinového pracovného týždňa v EÚ.

V zásade preto podporujem správu pána Cercasa, ale podporujem aj flexibilitu na základe výnimiek pre niektoré povolania. Ak povedie k zmierovaciemu konaniu, rokovania musíme nakoniec viesť pokojne, nie náhlivo. Sociálna Európa si nemôže dovoliť unáhlené reakcie alebo prázdne slová.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, najprv by som rád pochovalil pozoruhodnú prácu svojho priateľa pána Cercasa, spravodajcu tohto textu, ktorý je opäť predložený na druhé čítanie vďaka prekvapivému kompromisu z júnového zasadnutia Rady.

Belgici, Cyperčania, Maďari a Španieli ho odmietli a urobili správne, pretože jeho cieľom je dosiahnuť väčšiu flexibilitu, a to na úkor bezpečnosti pracovníkov. To je neprijateľné. Naozaj si myslíte, že v období veľkej nezamestnanosti a množstva plánov na prepúšťanie na celom európskom kontinente potrebujú zamestnávateľia zaviesť pre pracovníkov 65 pracovných hodín alebo viac týždenne?

Istá súdržnosť by Európskej únii pomohla. V súčasnosti finančne podporujeme všetky priemyselné odvetvia, aby sme zabránili prepúšťaniu, čo je správne. Mali by sme však chrániť aj pracovníkov na ich pracovných miestach, pokiaľ ešte sú v spoločnostiach alebo v ich správnych orgánoch. V období, keď majú občania pochybnosti o Európe – a o tom sme práve hovorili – by kompromis Rady, ak ho Parlament prijme, vyslal najhoršiu možnú správu.

Touto smernicou sa musí ustanoviť maximálny týždenný limit pracovných hodín z dôvodu zdravia a bezpečnosti pri práci. Nesmie ísť o smernicu, ktorá naruší sociálny a ľudský rozmer. Toto je stanovisko nášho spravodajcu a Európskej konfederácie odborových zväzov. Toto stanovisko podporím spolu s ním.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, členské štáty a inštitúcie Európskej únie mnoho rokov diskutovali a hľadali spoločnú pozíciu v súvislosti so smernicou o pracovnom čase. Dosiahli sa úspechy, ale stále sú ešte nedostatky. Naše hlasovanie ukáže, ako sme sa my v Parlamente nakoniec priblížili k dosiahnutiu spoločnej pozície.

Podporím smernicu, ak sa zachová možnosť pracovať nadčas. Nadčasy nie sú v Estónsku veľmi bežným javom, ale bola by som rada, keby sa ľudia, zamestnanci, mohli sami rozhodnúť, či chcú alebo nechcú

pracovať nadčas, buď s cieľom zvýšiť svoj príjem, alebo rozvinúť svoje kariérne príležitosti, alebo z iných osobných dôvodov.

Zákaz pracovať nadčas v smernici by nevyhnutne znamenal, že v niektorých prípadoch by zamestnanci stále museli pracovať nadčas. Pracovali by však nelegálne, inými slovami bez pohyblivej zložky mzdy alebo právnej ochrany. To nikto z nás nechce.

Po druhé, pre malú krajinu, akou je Estónsko, je dôležité, aby bol čas oddychu poskytnutý v rámci náhrady za nadčasy dostatočne dlhý a aby sa poskytol po odpracovaní nadčasu. Požiadavka, aby náhradný čas odpočinku bol udelený okamžite, môže spôsobiť problémy s organizáciou práce, najmä v odvetviach s nedostatkom pracovných síl.

Po tretie, pohotovostná služba znamená pracovný čas. Rada by som poďakovala Francúzsku, predsedníckej krajine EÚ, za úsilie v súvislosti s touto smernicou a za pomoc pri vytváraní spoločnej pozície.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Základným cieľom návrhu Rady je znehodnotiť prácu, prehľbiť zneužívanie a zabezpečiť vyšší príjem zamestnávateľom, vyššie zisky pre ekonomické a finančné skupiny prostredníctvom pracovného týždňa, ktorý má v priemere 60 alebo 65 hodín, a nižšie mzdy prostredníctvom koncepcie neaktívnej časti pracovného času.

Je to jeden z najnehoráznejších príkladov kapitalistického zneužívania a ohrozuje všetko, čo bolo povedané o zosúladení pracovného a rodinného života. Uvedený návrh je v oblasti ťažko vydobytých práv pracovníkov, ktorí sú ľuďmi, nie strojmi, návratom takmer o 100 rokov. Podporujeme preto zamietnutie tejto hanebnej pozície Rady a vyzývame poslancov, aby počas svojho hlasovania počúvali protesty pracovníkov a zabránili vážnejšiemu sociálnemu napätiu, ďalším spiatočníckym krokom a návratu k istému druhu otroctva v súčasnom 21. storočí.

V tomto období krízy a nezamestnanosti musíme postupne znižovať rozsah pracovného týždňa bez akejkolvek straty na mzdách s cieľom vytvoriť viac pracovných miest s právami. Musíme tiež rešpektovať dôstojnosť tých, ktorí pracujú.

Jim Allister (NI). – Vážený pán predsedajúci, som rozhodne proti zrušeniu práva Spojeného kráľovstva uplatňovať výnimku zo smernice o pracovnom čase. Naozaj by som poprel právo tohto Európskeho parlamentu na pokus o zbavenie mojej krajiny tejto výnimky. Podľa môjho názoru je kontrola pracovných hodín výlučne vnútroštátnou záležitosťou, nie záležitosťou nátlaku z Bruselu.

Ak britským pracovníkom povolila nimi zvolená vláda pracovať viac než 48 hodín týždenne, prečo by to potom malo prekážať tým, ktorých vlády sú normatívnejšie? Úprimne povedané, nemali by ste sa tým zaoberať. Táto otázka má však zásadný význam pre britský obchod, najmä v čase obrovského tlaku vyplývajúceho z hospodárskeho poklesu, keď maximálna flexibilita a nižšia, nie vyššia miera regulácie je kľúčom k hospodárskej obnove. Všetci by sme sa mali venovať maximálnemu zvýšeniu európskej výroby, dosahovaniu predaja nášho tovaru doma a v zahraničí a zjednodušeniu rastu obchodu.

Máme tu však ideológov, ktorí majú v pláne podstrčiť svoj vzácny sociálny program každému aj vtedy, keď ho nikto nechce. Naozaj nastal čas, aby si tento Parlament správne stanovil svoje priority. Odmietnutie tohto pokusu o zrušenie britskej výnimky typu „opt-out“ by bolo dobrým začiatkom.

Csaba Öry (PPE-DE). – (HU) Nedávno sme si všimli, že verejná mienka sleduje túto otázku s mimoriadnym záujmom. Sleduje predovšetkým aspekty, o ktorých rokujeme aj my, to znamená otázky súvisiace s výnimkou typu „opt-out“ a pohotovostnou službou. Pokiaľ ide o pohotovostnú službu, stále počúvame dve argumenty: prvý sa týka názoru na flexibilitu a druhý otázky slobody voľby. Zdá sa, že konáme tak, ako keby zamestnávateľia a zamestnanci boli naozaj rovnocennými partnermi, ktorými nie sú. Jednou z jasných funkcií a úloh pracovného práva je dôsledne vyvažovať túto nerovnosť. Ako uviedli sociálne orientovaní politici, žobrák má rovnaké právo spať pod mostom ako miliónár. V tejto súvislosti, samozrejme, rozprávame o zmluvnej slobode. V skutočnosti však máme na mysli situáciu nerovnosti, ktorá nepodporuje flexibilitu, ale skôr zachováva nerovnosť.

Pre dosiahnutie flexibility je však väčším prínosom riešenie formulované v prvom čítaní Parlamentu. Počas 26 týždňov môže osoba pracovať až 72 hodín. Tým sa prispôbi potrebám trhu, veľkému množstvu objednávok a veľkej pracovnej záťaži. Samozrejme, že je potrebné aj oddychovať, a domnievam sa, že v tom musí spočívať cieľ smernice, ktorá sa týka ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci.

Pokiaľ ide o pohotovostnú službu, ak ráno do kníhkupectva alebo obchodu s odevmi nepríde žiadny zákazník alebo návštevník, znamená to, že pre predajcu prebieha neaktívna časť pohotovostnej služby, ktorá by tak mala byť hodnotená odlišnou sadzbou? Správne stanovisko spočíva v tom, že ak pracovníci nemôžu využiť svoj čas tak, ako si želajú, ale vyžaduje sa od nich, aby šli na miesto výkonu svojej práce, musí sa tento čas považovať za pracovný. Odmena za vykonanú prácu je úplne iná záležitosť. O jej podmienkach môžu rokovať príslušné organizácie zamestnávateľov a pracovníkov. Je možné prispôbiť ich skutočnej situácii v každej krajine a právomoci členských štátov. Pracovný čas je však pracovný čas a tak o ňom musíme uvažovať. Súhlasím preto s rozhodnutím Súdneho dvora, ale nesúhlasím s kompromisom Rady ani ho nepodporujem.

Maria Matsouka (PSE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, najprv by som rada zablagožela pánovi Cercasovi, pretože nám predložil znamenitú správu napriek neprijateľnej spoločnej pozícii Rady. V skutočnosti sa zdá, že úvodný návrh Komisie aj spoločná pozícia Rady predstavujú vážnu hrozbu pre zdravie a bezpečnosť pracovníkov a, čo je ešte dôležitejšie, pre rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom, ktorú sa snažíme dosiahnuť. Čo je však horšie, tieto konkrétne návrhy sú zostavené tak, aby zavádzali stredoveké pracovné podmienky v súlade s osobitosťami a príkazmi hospodárskeho neoliberalizmu. Ide presne o túto neoliberálnu stratégiu, ktorá podporuje a napomáha nerovný a jednostranný rozvoj, zneužívanie pracovníkov, opätovné využívanie nezamestnaných a v konečnom dôsledku rozklad odborových zväzov. Súčasná bezvýhodisková situácia hospodárstva a sociálne nepokoje sú zjavne dôsledkom štrukturálnej krízy neoliberalného modelu. Spoločná pozícia Rady by preto mala byť stiahnutá a mal by sa predložiť nový návrh, ktorý podporí solidaritu, politickú rovnoprávnosť a sociálnu spravodlivosť.

Marian Harkin (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, dnes večer rokujeme o veľmi dôležitom právnom predpise a našim rokovaním a hlasovaním vyšleme veľmi jasnú správu pracovníkom a rodinám v celej EÚ.

Keď v Írsku rokujeme o sociálnej politike, kladieme si jednu otázku: Sme bližšie k Bostonu alebo k Berlínu? V súvislosti s dnešnou diskusiou musíme byť bližšie k Berlínu, to znamená, či Berlín alebo vlastne Paríž môžu znamenať skutočný posun v oblasti zdravia a bezpečnosti pracovníkov. Vypočula som si pani Létardovú, ktorá nás požiadala, aby sme sa správali zodpovedne, a som presvedčená, že pán Cercas postupoval práve týmto spôsobom.

Na zasadnutí Rady minulý týždeň v rámci rokovania o Lisabonskej zmluve sa Rada zaviazala posilniť práva pracovníkov. Rada a Parlament majú teraz príležitosť tento záväzok splniť. V Parlamente okrem toho často hovoríme o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom a každý súhlasne pritakáva. Zase máme príležitosť pomôcť zabezpečiť rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom pre občanov Európy.

Nezabúdajte, ako už spomínal pán Silva Peneda, 48 hodín týždenne znamená osem hodín denne a šesť dní v týždni. Pán Bushill-Matthews rozprával o žene, ktorá pracuje 12 hodín denne, sedem dní v týždni, ako keby to bolo prijateľné. Je to úplne neprijateľné a nemali by sme sa zúčastňovať na tomto druhu zneužívania.

Ako som už uviedla, dnešná rozprava a naše hlasovanie o tejto správe vyšlú jasný signál občanom Európy. Musíme vyslať jasnú správu o tom, že sociálna Európa je nažive a v dobrej kondícii.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedajúci, spoločná pozícia Rady o organizácii pracovného času je protipracovným nezmyslom a správne vzbudila hurikán protestov pracovníkov v členských štátoch. Správa pána Cercasa sa nedotýka textu reakcionárskych návrhov v spoločnej pozícii Rady. Obsahuje súhlasný postoj k rozdeleniu času medzi aktívnu a neaktívnu časť za predpokladu, že uznáva pojem neplatenej, neaktívnej časti pracovného času. Pracovníci v obchodných domoch, personál pracujúci v nemocnici, lekári a poskytovatelia služieb pracujú v nevyhovujúcom režime sú nútení zostávať v práci dvanásť alebo štrnásť hodín denne. Predlžuje sa v nej doba na stanovenie priemeru pracovného času zo štyroch mesiacov, ktoré sa uplatňujú v súčasnosti, na dvanásť mesiacov, zachováva sa výnimka typu „opt-out“, narúša sa pevne stanovený denný pracovný čas, platby za nadčasy, dni strávené služobnou prítomnosťou na pracovisku a kolektívne pracovné zmluvy vo všeobecnosti. Zamestnávatelia sú podporovaní vo svojom úsilí ešte viac zovšeobecniť flexibilné spôsoby zamestnávania, čo bude mať vážne a bolestivé dôsledky na systémy sociálneho zabezpečenia. V súčasnosti, keď možnosti zvyšovania produktivity pracovnej sily umožňujú zníženie pracovného času a zvýšenie voľného času, je tento druh návrhu neprijateľný. Z toho dôvodu sme zásadne proti spoločnej pozícii Rady a návrhu pána Cercasa.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, na úvod by som chcel doslovne citovať z vášho dokumentu, v ktorom predkladáte obnovený sociálny program. Tvrdí sa v ňom, že „Komisia takisto vyzýva všetky členské štáty, aby boli príkladom a ratifikovali a implementovali dohovory MOP...“

Dnes však rokujeme o smernici zameranej proti uvedeným kritériám tým, že umožňuje členským štátom regulovať dĺžku pracovných týždňov až do 60 alebo 65 hodín, ktorých priemer je stanovený na základe viac ako troch mesiacov.

Pán komisár, je tento prístup dôsledný? Môžeme prijímať zákony, ktoré sú v rozpore s našimi vlastnými odporúčaniami? Cieľom smernice je ustanoviť minimálne pravidlá na zabezpečenie zdravia a bezpečnosti pracovníkov prostredníctvom dvoch nástrojov: čas odpočinku a obmedzenie pracovného týždňa.

Smernica obsahuje výnimky v súvislosti s obidvoma prípadmi. My však nehovoríme o výnimkách, ako ste to sám uviedli, pán komisár. Naopak, hovoríme len o výnimkách z jedného zo základných prvkov smernice.

Flexibilita nie je odôvodnením tohto postupu. Zvyšovanie počtu pracovných hodín si nemôžeme zamieňať s flexibilitou, ktorú podniky a pracovníci potrebujú. Smernica poskytne len dostatočný priestor pre sezónne výkyvy, vysokú produkciu a potrebu niektorých činností.

Pán komisár, každému pomôže dosiahnutie cieľa flexiistoty, inými slovami úspech pri zosúladení osobného a rodinného života s pracovným životom. S cieľom dosiahnuť toto zosúladenie sa musíme snažiť o rozvoj kultúry spolupráce a transparentnosti a umožniť, aby kolektívna nezávislosť zohrávala svoju úlohu v rámci organizácie pracovného času.

Vážený pán predsedajúci, keď Rada v septembri prijala svoju spoločnú pozíciu, bol to zlý deň pre sociálny dialóg. Som presvedčený, že v súčasnosti by sme dosiahli dohodu, keby sa úprava a organizácia pracovného času ponechala na kolektívnej nezávislosti.

Som si istý, že deň hlasovania, keď všetci budeme niest' svoju zodpovednosť, bude pre každého dobrým dňom.

Je správne reformovať, ale správne je aj zachovať tie prvky, ktoré nás najviac spájajú a najmenej rozdeľujú, ktoré posilňujú Európu a ktoré umožnia, aby problémy, ktoré v súčasnosti rieši, posilnili sociálnu Európu. Musíme napredovať v hospodárskej a sociálnej oblasti, pretože tieto oblasti nemôžu prežiť samostatne.

Pier Antonio Panzeri (PSE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, oceňujem prácu pána Cercasa a zároveň by som hneď na úvod rád povedal, že nevyhnutnosť zmeny tejto smernice o organizácii pracovného času bola nadovšetko jasná. Bol by som tiež rád, keby sme v tejto rozprave potvrdili záver hlasovania vo Výbore pre zamestnanosť a sociálne veci.

Dnes sú tu prítomní lekári, zajtra prídu do Štrasburgu predstavitelia pracovníkov z celej Európy, ktorých zvolala Európska konfederácia odborových zväzov. Prídu, aby prejavili svoje odhodlanie zamietnuť kompromis, ktorý Rada prijala v súvislosti so smernicou. Pokiaľ ide o ostatné otázky, pýtam sa, či to mohlo byť inak.

Chceme si stanoviť dva jasné ciele. Prvý spočíva v zachovaní 48-hodinového obmedzenia maximálnej dĺžky pracovného týždňa v Európskej únii. Tým by sa zrušila doložka o výnimke typu „opt-out“, podľa ktorej sa možno uvedenému obmedzeniu vyhnúť a pracovný týždeň by mohol mať 60 alebo 65 hodín. Druhý cieľ sa týka pohotovostnej služby, ktorú nemožno považovať za neaktívnu časť pracovného času, ale musíme ju podľa všetkého považovať za pracovný čas rovnako, ako je primerané zabezpečiť právo na náhradný čas odpočinku pre zdravotný personál.

S týmito cieľmi môže a mal by súhlasiť každý v Parlamente, pretože predstavujú spôsob, ktorý bráni tomu, aby faktory hospodárskej súťaže vyvolali sociálny dumping a väčšie zneužívanie pracovníkov. Úprimne verím, že ako poslanci Európskeho parlamentu sa môžeme dohodnúť na týchto stanoviskách, pretože naozaj predstavujú novú sociálnu Európu.

Patrizia Toia (ALDE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, návrh Rady, ktorým sa odstraňuje rovnováha dosiahnutá v minulosti, mám na mysli vynikajúcu prácu pána Cocilova v tejto oblasti, sa nestretáva s našou podporou. Znamená krok späť v mnohých otázkach súvisiacich s prácou, rovnováhou medzi pracovným a súkromným životom a istotou zamestnania a predstavuje voľbu, ktorá oslabuje práva pracovníkov, ktoré sú v konečnom dôsledku právami nás všetkých, našich detí a obyčajných ľudí.

Okrem toho nechcem, aby bol tento argument považovaný za odborársky alebo prokorporatívny, pretože chráni zdravotný personál. Nie je ani jedným, ani druhým. Ako politička nekonám v mene podnikov alebo odborových zväzov, ale v mene občanov. Keď prijímam rozhodnutia, premýšľam nad občanmi a nad ich sociálnymi právami, o ktorých zásadnej dôležitosti v Európe som presvedčená. Nemôžem teda prehliadať

Európu, ktorej sa nedarí napredovať v duchu svetového vývoja, Európu, ktorá sa, naopak, dopúšťa obrovských chýb pri rozhodnutiach a nesprávne si zamieňa oslabenie ochrany s flexibilitou a slobodou. Vážnosť situácie znásobuje aj to, že Európa prechádza obdobím svojej najhoršej krízy a nádej na prosperitu a rast je malá.

Pani Létardová, predstavitelia Rady a Komisie, ak nepochopíme to, že miliónom pracovníkov hrozí v súčasnosti strata zamestnania, že pociťujú neistotu svojho postavenia a, samozrejme, že okrem výnimky typu „opt-out“ nemajú v zmluve inú možnosť dobrovoľne sa rozhodnúť, potom musím povedať, že nemáme žiadnu predstavu o tom, čo sa skutočne deje v spoločenskom a rodinnom živote európskych občanov.

Z toho dôvodu podporíme návrhy pána Cercasa a dúfame, že všetci poslanci Európskeho parlamentu budú postupovať rovnako. Musím povedať, že neochota Rady rokovať v tejto fáze nás núti, aby sme na zmierovacom konaní dosiahli v diskusii a rokovaní prevahu.

Gabriele Stauner (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, pohotovostná služba je pracovný čas, ako o tom správne rozhodol Európsky súdny dvor. Členské štáty sa naozaj doteraz dobre prispôbili tejto situácii a ani jedna nemocnica alebo iná inštitúcia v dôsledku toho neskrachovala.

Pohotovostná služba, o ktorej práve rokujeme, okrem toho vyžaduje prítomnosť pracovníkov na pracovisku. Všetko ostatné je čas pracovnej pohotovosti, čo je úplne odlišná záležitosť. Podľa môjho názoru je rozdelenie pohotovostnej služby na aktívnu a neaktívnu časť – ktoré je možno podrobnejšie vymedzené viac či menej, ale v každom prípade dobrovoľne odhadovaným výpočtom priemeru – absurdné. Aby som sa vyjadrila z právneho hľadiska, pracovníci sú napokon k dispozícii zamestnávateľom, podliehajú ich nariadeniam a nemôžu si slobodne rozdeliť svoj čas.

V zásade som proti individuálnym výnimkám. Všetci napokon vieme, že pracovnoprávne vzťahy sa nevyznačujú rovnosťou postavenia, ale protikladom medzi stále ekonomicky silnejšími zamestnávateľmi na jednej strane a na druhej strane pracovníkmi, ktorí sú závislí od svojich možností pracovať. Individuálne pracovné právo bolo totiž vytvorené presne s cieľom vyrovnať postavenie strán tohto vzťahu. Pracovníci, ktorých prežitie závisí od ich pracovných miest, budú v prípade potreby riskovať svoje zdravie, aby uživilí seba a svoje rodiny. V hospodársky zložitom období, ktoré prežívame v súčasnosti, mimochodom, pre vážne chybné rozhodnutia nekompetentných manažérov, je na pracovníkov vyvíjaný ešte väčší tlak. Ľudské bytosti však nie sú stroje, ktoré sú schopné pracovať bez prestávky.

Podľa môjho názoru je stanovisko Rady v tejto otázke neprijateľné. Dôrazne podporujem správu nášho výboru a stanovisko svojho kolegu pána Silvu Penedu a dúfam, že v zmierovacom postupe nájdeme kvalitné a ľudské riešenie.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, jediná služba, ktorú nám spoločná pozícia Rady a úsilie francúzskeho predsedníctva poskytlí, spočíva v tom, že znova diskutujeme o tejto problematike. V čase Vianoc si spomenieme na knihu Vianočná koleda od Charlesa Dickensa, v ktorej zamestnávateľ v istej krajine v Európe nedá svojmu ťažko pracujúcemu zamestnancovi dovolenku. Tento motív z knihy Vianočná koleda by sme radi ukončili. Krajiny ako Grécko hlasovali s menšinou a nepodporili kompromis. Grécko neustále podporuje 48-hodinový pracovný týždeň a nechce uskutočniť žiadnu zmenu v organizácii pracovného času bez dialógu a dohody medzi zamestnávateľmi a pracovníkmi. Ako sa vyjadrili moji kolegovia poslanci, boli by sme radšej, keby zajtra nebola demonstrácia, či už zamestnávateľov alebo pracovníkov. Uprednostnili by sme sociálny dialóg a kolektívne vyjednávanie.

Jeden z mojich kolegov poslancov spomenul obdobie stredoveku. V stredoveku však dodržiavali nedeľu ako deň voľna. Dokonca ani otroci v nedeľu nepracovali a dnes sme zo smernice odstránili skutočnosť, že nedeľa musí byť zahrnutá v rámci voľných dní zamestnanca. Z toho dôvodu boli predložené dva pozmeňujúce a doplňujúce návrhy a ja vyzývam Parlament na ich podporu, aby návrh Parlamentu zahŕňal tieto dva prvky európskej civilizácie, a dúfam, že ho podporia všetci vážení poslanci, ktorí, ako vidím, majú neaktívnu časť svojho pracovného času, ale sú platení za jeho aktívnu časť. Zajtra by sme mali započítať menej času poslancom, ktorí nie sú v Parlamente.

Richard Falbr (PSE). – (CS) Takmer od ratifikácie Maastrichtskej zmluvy, ktorá pre mnohých ľudí znamenala víťazstvo neoliberálnych ekonomických politík, sme svedkami postupného a sústredeného útoku na európsky sociálny model. Po opustení keynesiánskeho korporativistického socio-ekonomického modelu, v rámci ktorého sa sociálny dialóg a silné zasahovanie štátu považujú za bežné, sme dospeli do súčasného stavu. Ten spočíva v úplnom zlyhaní neoliberálneho kapitalizmu a v požiadavkách voči štátu, ktorý mal byť čo najviac zoštíhlený a vplyv ktorého mal byť obmedzený na minimum.

Nerozumiem, ako môže niekto presadiť to, čo Rada predložila po dohode s Komisiou. Je cieľom uskutočniť ďalší krok smerom k socialistickému kapitalizmu pre bohatých a kovbojského kapitalizmu pre chudobných? Návrat do 19. storočia nikomu nepomôže. Musíme preto kategoricky odmietnuť návrh smernice až kým nebude obsahovať pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré predložil pán spravodajca Alejandro Cercas.

Mihael Brejc (PPE-DE). – (SL) Táto smernica neumožňuje rozšírenie 40-hodinového pracovného týždňa na 60-hodinový. Nevyžaduje ani to, aby zamestnanci pracovali 60 až 65 hodín týždenne vrátane nadčasov. Naopak, ustanovuje rámec a podmienky na to, aby to bolo možné. Z toho dôvodu sa 60 hodín, o ktorých diskutujeme, nemôže prirovnávať k platným ustanoveniam vnútroštátnych zákonov, ktoré obsahujú obmedzenie týždenného pracovného času na 40 hodín alebo menej. Takéto prirovnania nie sú vhodné, pretože vrhajú na smernicu zlé svetlo.

Uvedenou smernicou sa však naozaj zavádza obmedzenie maximálnej možnej dĺžky pracovného času. Niektorí dnes neuviedol, že mnoho zamestnancov finančných inštitúcií, právnických firiem, investičných spoločností a podobne pravidelne pracuje 60, 70 alebo viac hodín bez toho, aby to vyvolalo akýkoľvek údiv. Touto smernicou sa stanovuje horná hranica, ktorú nemožno prekročiť.

Musíme sa tiež vžiť do pozície zamestnávateľov, najmä malých a stredných podnikov, pre ktorých je nepochybne veľmi ťažké prežiť na trhu, ak sa stretávajú s príliš veľkým množstvom formálnych prekážok. Musíme pochopiť ich situáciu, predovšetkým ak sú niekedy nútení použiť všetku energiu na splnenie svojich zmluvných záväzkov a ak sú, samozrejme, pracovníci nútení pracovať dlhšie. K tejto situácii dochádza so súhlasom zamestnanca a, samozrejme, za dodatočnú platbu, nie automaticky každý týždeň.

Stručne povedané, systémy pohotovostnej služby sa tiež výrazne líšia. Všetci sme spomínali lekárov. Zabúdame však na kempingy, rodinné hotely a mnohé pracovné činnosti súvisiace s poskytovaním služieb, kde sú ľudia služobne prítomní na pracovisku a niekedy musia byť v pohotovosti. Na záver by som uviedol, že Rada navrhla istý kompromis a my zjavne dospejeme do fázy zmierovacieho postupu. Dúfam, že dovedy nájdeme rozumné riešenie.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, zásadu, podľa ktorej sa celá pohotovostná služba má považovať za pracovný čas, musíme zachovať. V tomto s pánom spravodajcom súhlasím. Som presvedčená, že spoločnú pozíciu musíme v tomto zmysle zmeniť a doplniť. V spoločnej pozícii sa dokonca predpokladá možnosť považovať neaktívnu časť pohotovostnej služby za čas odpočinku. To by mohlo viesť k maratónom v dĺžke 72 hodín a dlhšej služobnej prítomnosti na pracovisku, čo by nemalo byť povolené v žiadnom členskom štáte. Víťam preto skutočnosť, že výbor v tejto súvislosti prijal moje pozmeňujúce a doplňujúce návrhy.

Chcela by som vás však požiadať, aby sme nezabúdali, že smernica o pracovnom čase sa netýka len lekárov, ale aj množstva iných povolání a že pracovníci sú v čase pohotovostnej služby zaťažení pracovnými povinnosťami vo veľmi odlišnej miere. Týka sa to napríklad aj požiarnikov, ktorí sa môžu počas pohotovostnej služby venovať spánku alebo dokonca rekreačným aktivitám. Požiarnici preto obhajujú možnosť výnimky z maximálnej dĺžky pracovného týždňa.

Preto som zástankyňou možnosti hľadania individuálnych riešení na mieste prostredníctvom kolektívnych, nie individuálnych výnimiek typu „opt-out“. V minulosti uzatvárali zmluvné strany v tejto súvislosti prakticky orientované kolektívne zmluvy. Otvorene podporujem takéto posilnenie slobodného kolektívneho vyjednávania.

Nová kolektívna výnimka je okrem toho značne ústretovejšia voči pracovníkom než súčasný režim. Výnimky typu „opt-out“ je možné uplatňovať iba so súhlasom príslušného pracovníka. Tento súhlas nesmie byť poskytnutý v súvislosti s pracovnou zmluvou. Ak budeme hlasovať proti tejto možnosti kolektívnych zmlúv, podstupujeme riziko, že vôbec nedôjde k revízii smernice o pracovnom čase, a ohrozujeme aj príležitosť na tieto výnimky, ktoré sú ústretové voči pracovníkom.

Budem preto hlasovať proti pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom, ktorých cieľom je zrušiť výnimku. Súhlasím totiž s takýmto slobodným kolektívnym vyjednávaním a individuálnymi riešeniami na mieste.

PREDSEDÁ: PÁN COCILOVO

podpredseda

Mario Mauro (PPE-DE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, ovocím našej práce nie je len produkcia tovaru a služieb, ale splnenie životného cieľa, naplnenie túžby, ktorá nás vedie na cestu za šťastím. Z toho

dôvodu musíme zaujať uvážlivý prístup k rozhodnutiam o politike zamestnanosti a musíme mať odvahu bojovať za svoje presvedčenie.

Považujem preto za správne, aby Parlament súhlasil so zmierovacím postupom a podporil na jednej strane stanovisko pána spravodajcu, ale najmä pozmeňujúce a doplňujúce návrhy pána Silvu Penedu. V tejto súvislosti musím povedať, že je zrejmé, že pohotovostná služba v zdravotníckych povolaniach by mala byť v plnej miere uznaná za pracovný čas. Toto musíme v každom prípade zabezpečiť.

Stephen Hughes (PSE). – Vážení pán predsedajúci, mnoho ľudí sa nesprávne domnieva, že ak prijmeme stanovisko, ktoré navrhuje pán Alejandro Cercas, nebudú môcť priemerne pracovať viac ako 48 hodín za týždeň. Samozrejme, že to nie je pravda.

Sme zásadne proti výnimke, pretože toto je zákon, ktorý sa týka zdravia a bezpečnosti. Navrhli sme však stanovenie priemeru pracovného času na základe 12 mesiacov namiesto 4 mesiacov, na základe ktorých sa stanovuje priemer v súčasnosti. Tým vznikne jednotlivcom a firmám priestor pre obrovskú flexibilitu pri plánovaní pracovného času. V skutočnosti pre takú možnosť flexibility, že samotná Rada mala v úmysle zahrnúť obmedzenie 60 alebo 65 hodín týždenne v závislosti od obdobia, za ktoré sa počíta priemer. My sme to neurobili. Obsiahnutý rozsah flexibility je omnoho lepší, než uplatňovanie výnimky typu „opt-out“. Je to oveľa lepšia možnosť pre firmy a jednotlivcov. Dúfam, že správu z tejto rozpravy bude zreteľne počuť.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Myšlienka rozdelenia pracovného času na aktívnu a neaktívnu časť je nebezpečným a nečestným prístupom. Ak sa časť pracovného času stráveného na pracovisku a venovaného v plnej alebo čiastočnej miere plneniu povinností pre zamestnávateľa nevyužíva na plnenie osobitných úloh, tento čas nemožno považovať za čas odpočinku. Zamestnanec napokon nemôže stráviť tento čas so svojou rodinou a nemôže si ho ani organizovať podľa vlastných predstáv. Tento čas by mal byť odmenený rovnakou sadzbou.

Ďalšia otázka sa týka možnosti predĺženia pohotovostnej služby bez primeranej odmeny s údajným súhlasom zamestnanca. Týka sa najmä lekárov. Rada by som poznala akéhokoľvek pacienta, v ideálnom prípade člena Európskej rady, ktorý by s radosťou súhlasil s operáciou, ktorú by vykonal lekár po 23-hodinovej službe. Nejde len o porušenie zamestnaneckých práv lekára, ale aj o porušenie práv pacienta. Nemocnice v Poľsku nechceli zamestnať lekárov, ktorí odmietli podpísať doložku o výnimke typu „opt-out“. Rada by som Parlamentu pripomenula, že právo na osemhodinový pracovný čas sa dosiahlo pred druhou svetovou vojnou.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Sociálna Európa musí zaručiť, aby každý európsky občan mohol slušne žiť zo svojho platu. Slušná práca musí zaručiť slušný život.

Rešpektovanie zamestnancov zahŕňa vytvorenie času na prácu a oddych, ktorý im umožní relaxovať a tráviť dostatok času s ich rodinami. Rodičia musia svoje deti usmerňovať a dohliadať na ne. Ak však majú na svoje rodiny menej času, alebo ho nemajú vôbec, môže to mať negatívne dôsledky na výchovu detí. Žiadny zamestnávateľ nesmie žiadať zamestnanca, aby pracoval viac než 48 hodín týždenne.

Domnievam sa, že v smernici o pracovnom čase musíme venovať viac pozornosti osobitnej situácii pohotovostnej služby, ktorú vykonáva zdravotný personál. Podporujem správu pána Cercasa, ktorá chráni záujmy zamestnancov bez toho, aby prehliadala oprávnené záujmy zamestnávateľov, a ponúka im možnosť prispôbiť organizáciu pracovného času ich potrebám. Víтам tiež pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré zdôrazňujú dôležitosť kolektívnych pracovných zmlúv.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) V atmosfére súčasnej finančnej krízy, ktorá má priamy vplyv na ekonomický a spoločenský život európskych občanov, zohráva smernica o pracovnom čase v európskych sociálnych politikách zásadnú úlohu.

Správa pána Cercasa obsahuje logický a koherentný prístup k procesu hodnotenia záverov týkajúcich sa uplatňovania tejto smernice na úrovni členských štátov. Uvedená smernica predstavuje v súčasnosti flexibilný nástroj na vymedzenie úrovne ochrany, na základe ktorej nie sú povolené činnosti ohrozujúce zdravie a bezpečnosť pracovníkov.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). – (PL) Vážení pán predsedajúci, vzhľadom na to, že sa táto rozprava blíži k záveru, rád by som ešte slovne podporil správu pána Cercasa a stanovisko prijaté Výborom pre zamestnanosť a sociálne veci, ktoré sa nezmenilo od roku 2005 a bolo potvrdené hlasovaním 6. novembra.

Náš výbor mal dostatok času na zváženie svojho stanoviska a som presvedčený, že výsledok nášho hlasovania sa odzrkadlí pozajtra počas hlasovania na plenárnom zasadnutí. Hlasovali sme v plnom súlade so sociálnym

acquis Európy, ktoré staršie členské štáty dodržiavajú spoločne s novými a poskytujú nám príklad a podporu. Kompromis dosiahnutý na zasadnutí Rady v júni je neprijateľný.

Moji voliči a najmä lekárske kruhy v Poľsku sledujú činnosti Parlamentu s určitou obavou. Odôvodnene namietajú, že odmeňovaný by mal byť celý pracovný čas, nielen aktívna časť pohotovostnej služby. Je to naozaj prípad, v ktorom sa kompromis Rady vzťahuje na potenciálnu flexibilitu na úrovni sociálnych partnerov a kolektívnych zmlúv. Poľskí pracovníci sa však domnievajú, že nemajú dostatočnú moc na rokovanie so svojimi zamestnávateľmi a potrebujú silnú podporu Európskeho parlamentu.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Počas dlhých rozpráv o tejto správe zaznela obava, že v rámci zajtrajšieho hlasovania možno nedosiahneme väčšinu získanú v prvom čítaní, pretože tí, ktorí sa medzičasom pripojili, narušili rovnováhu v tomto Parlamente.

Skutočne je pravda, že pravicové vlády v Rade prijali rovnakú pozíciu bez ohľadu na to, či je ich geografická poloha na Východe alebo Západe. Je však potrebné objasniť ďalšiu otázku. Pracovníci z východnej Európy podporujú s rovnakým presvedčením pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré predkladá Európsky parlament, kým Rada ich odmieta. Odborové zväzy z Rumunska, ktoré budú zajtra v Štrasburgu tiež zastúpené, si napríklad uvedomujú, že práva, ktoré získali, nezískali navždy, ale musia ich neustále chrániť. Ich poslanstvo je jasné. Nie neobmedzený pracovný čas, ale oveľa účinnejšie riešenie súčasných problémov, ktoré je zamerané na zastavenie nekontrolovaného šírenia zle platených pracovných miest vrátane miest pre pracovníkov z východnej Európy.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, nepochybujem, že dobré podmienky pre pracovníkov a bezpečnosť pri práci sú otázky blízke srdcu všetkých poslancov, ktorí sa zúčastňujú na tejto rozprave.

Všetci si však uvedomujeme, že platná smernica o pracovnom čase si vyžaduje určité zmeny a doplnenia. Otázky, ktoré z toho vyplývajú, súvisia s charakterom a cieľom týchto zmien a doplnení. Nie je jednoduché odpovedať na tieto otázky, ktoré boli niekoľko rokov predmetom vášnivej rozpravy v tomto Parlamente aj v Rade. Rada nakoniec predložila rozumný kompromis. V súčasnosti sa dá ťažko očakávať, že vlády krajín, z ktorých väčšina skutočne uplatňuje zásadu o výnimke, zrazu prestanú výnimku uplatňovať, a to najmä v súvislosti so súčasnou hospodárskou krízou. Chcel by som na to upozorniť predovšetkým poslancov, ktorí požadujú pevné stanovisko k otázke výnimky typu „opt-out“.

Vážený pán predsedajúci, v Poľsku máme múdre príslovie, podľa ktorého lepšie je nepriateľom dobrého. Rád by som zdôraznil, že sme dosiahli kvalitný kompromis a mali by sme ho prijať v záujme dobrých podmienok európskych pracovníkov.

Proinsias De Rossa (PSE). – Vážený pán predsedajúci, podporujem balík návrhov pána Cercasa. Domnievam sa, že základom tejto rozpravy je to, že ľudské bytosti sú spoločenské. Nie sú to stroje a na pracovisku by sa s nimi nemalo takto zaobchádzať. Osoba, ktorá žiada zamestnávateľa o zamestnanie, nemá možnosť odmietnuť podpísať formulár, v ktorom je uvedené, že si odopiera právo na to, aby sa na ňu vzťahovala smernica o pracovnom čase. Námieta, že zrušenie výnimky typu „opt-out“ je v určitom zmysle útokom na slobodu, teda nie je správna. V skutočnosti je útokom na zneužívanie zamestnanca, ktorý musí pracovať, aby prežil.

Podľa môjho názoru je súčasná výnimka, ktorá sa uplatňuje v 14 členských štátoch, útokom na predstavu budovania Európy na základe spoločných slušných pracovných a životných podmienok a my nesmieme dovoliť, aby bol tento útok úspešný.

Valérie Létard, úradujúca predsedníčka Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pán Cercas, dámy a páni, smernica o pracovnom čase má, samozrejme, veľký význam zo symbolického hľadiska a skutočne vyvoláva otázky zásadného významu. Jednou z nich je sloboda voľby pracovníkov verzus ochrana ich zdravia a bezpečnosti.

Presne v tomto bode máme ťažkosti pri dosiahnutí dohody. Ako som už naznačila, Francúzsko výnimku dlho odmietať. Náš postoj sa však zmenil a súhlasili sme so spoločnou pozíciou. Prečo? Pretože smernica nie je zameraná na oslabenie práv ľudí alebo vyvolanie sociálneho úpadku.

Pokiaľ ide o pohotovostnú službu, jej cieľom je umožniť, aby sa členské štáty zaoberali touto otázkou osobitným spôsobom tak, že zohľadnia jej neaktívne časti. Všetky členské štáty riešili problematiku týchto častí osobitným spôsobom a cieľom Rady nie je nič iné, než to, aby zachovala *status quo*, rovnováhu, ktorú oslabujú rozsudky Súdneho dvora.

Druhý dôvod spočíva v tom, že v súvislosti s výnimkou typu „opt-out“ vedie spoločná pozícia k zlepšeniu práv pracovníkov, ktorých sa týka transpozícia tejto výnimky. Zjavne nevzniká povinnosť využiť túto výnimku. Táto výnimka sa bez záruk uplatňovala od roku 1993. Ako uviedla pani Lynneová, pozíciou Rady sa záruky zavádzajú. Dúfam, že zvíťazí pragmatický prístup. Spoločná pozícia nezahŕňa nikoho, kto by popieral svoje zásady a presvedčenie.

Francúzske predsedníctvo vám dnes v mene Rady tvrdí, že spoločná pozícia je vzhľadom na rovnováhu síl medzi členskými štátmi a naliehavú potrebu nájsť riešenie v súvislosti s pohotovostnou službou nepochybne najlepším kompromisom na dosiahnutie revidovanej smernice. Dámy a páni, toto som chcela povedať na doplnenie svojich úvodných poznámok.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Rád by som zopakoval slová pani Létardovej o hĺbke a zaujímavosti rozpravy. Táto rozprava sa týka otázok mimoriadnej dôležitosti a podľa môjho názoru musí v tejto chvíli rozhodnúť Parlament. Následne bude zrejmé, v akom rámci môžu prebiehať ďalšie diskusie. Vzhľadom na to, že niektoré stanoviská spomenuté v rozprave nezodpovedali skutočnej situácii, by som iba rád uviedol, že by bolo možno užitočné jasne a vecne prebrať niektoré základné fakty.

V súčasnosti platí smernica o pracovnom čase. Na základe smernice môžu jednotlivé členské štáty zaviesť výnimku. Výnimku v súčasnosti uplatňuje 15 členských štátov. Nie je to teda nová situácia, ale zaužívaná skutočnosť. Dôvodom novej smernice je tlak, ktorý vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora v prípade SIMAP a Jaeger. Na základe rozhodnutia sa totiž niekoľko systémov, ktoré sa spoliehajú na veľké množstvo pohotovostných služieb, ocitlo vo veľmi zložitej situácii.

Chcel by som tiež uviesť, že dôsledky pohotovostnej služby a organizácie pohotovostnej služby rôznym spôsobom ovplyvňujú rozličné systémy v rôznych členských štátoch, predovšetkým menších členských štátoch, ktoré nemajú veľa možností nábora pracovníkov z iných štátov a ktoré môžu čeliť pomerne závažným problémom. Preto je rozprava taká zložitá. Na jednej strane sa totiž do istej miery dotýka ochrany pracovníkov prostredníctvom regulácie pracovného času a na druhej strane sa týka niekoľkých veľmi citlivých systémov, akými sú systém zdravotnej starostlivosti alebo napríklad pohotovostné služby ako hasičské zbory a iné.

Každé rozhodnutie má svoje dôsledky a domnievam sa, že v súčasnosti máme vynikajúcu príležitosť na dosiahnutie pokroku. Tento pokrok bude výsledkom rokovania všetkých inštitúcií, výsledkom spolupráce aj diskusie a jedným z najvýznamnejších krokov v tejto súvislosti bude hlasovanie 17. decembra tohto roku v Parlamente.

Alejandro Cercas, spravodajca. – (ES) Najskôr by som rád poďakoval svojim kolegom poslancom zo všetkých skupín, pretože som presvedčený, že veľká väčšina v tomto Parlamente tvrdí, že ľudské bytosti nie sú stroje a že ľudia a ich práva sú na prvom mieste. Potom môžeme diskutovať o iných otázkach, ale začať musíme otázkami zdravia, bezpečnosti a rodinného života.

Ďalej vítam Radu a Komisiu v rokovacej aréne. Je neskoro, ale lepšie neskoro než nikdy.

Dávajte pozor na pasce. V smernici, ktorá je výsledkom našej spoločnej pozície, sa výnimka typu „opt-out“ nepodobá výnimke ustanovenej v roku 1993, ktorá mala dočasný, podmienený a veľmi osobitý charakter. Pán komisár spomínal 15 krajín. Nie, išlo o jednu krajinu so všeobecnou výnimkou a niekoľko krajín s menšími výnimkami. Vy však navrhujete, aby sa výnimka týkala každého a navždy, pričom rozdeľujete Európu na krajiny, ktoré chcú dlhý pracovný čas a krajiny, ktoré ho nechcú.

Nechceme zmeniť niečo dočasné a výnimočné na niečo trvalé a bežné, pretože nie je obvyklé, aby ľudia pracovali každý týždeň v roku a každý rok svojho života bez toho, aby videli svoje rodiny alebo aby boli schopní plniť svoje občianske povinnosti.

Myslím, že niektoré skutočnosti treba prijať. Pán Bushill-Matthews, to, že pracovníci a lekári sú proti tejto smernici, je skutočnosť, nie názor. Nerozprával som sa so 160 miliónmi pracovníkov alebo 4 miliónmi lekárov, ale rozprával som sa s ich zastupiteľskými organizáciami. Možno s vami niekto súhlasí, ale ubezpečujem vás, že obrovská väčšina je proti vám, pretože žiadna z ich organizácií bez výnimky nesúhlasí s vašimi tvrdeniami.

Na záver by som rád zopakoval svoje tvrdenie z úvodu. Streda bude veľmi dôležitým dňom na to, aby občania začali znovu veriť v Európu a uvedomili si, že tieto inštitúcie nie sú vytvorené pre skupinu bezcitných politikov, ktorí myslia len na hospodárstvo, alebo pre byrokratov, ktorí žijú v oddelenom svete. Stojíme na strane ľudí. Postavíme sa za ich práva a 17. decembra sociálna Európa zosilnie. Potom budeme rokovať. Budeme rokovať ako rovnocenní partneri.

(potlesk)

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Iles Braghetto (PPE-DE), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, táto smernica bude rozhodujúcim textom pre vytvorenie hospodárskej a sociálnej Európy.

Existuje všeobecné presvedčenie, že by sme mali a môžeme zaviesť inovácie na pracovnom trhu, ktoré zvyšujú produktivitu a kvalitu v rámci požadovanej flexibility bez toho, aby dochádzalo k zneužívaniu pracovníkov. Podpora rovnakých pracovných podmienok, na ktoré má navyše každý neodňateľné právo, zaručuje bezpečnosť a efektivitu práce, ktorú vykonávajú. Preto sme presvedčení, že návrh, ktorý prijal Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, je vyvážený.

Mali by sme predovšetkým upozorniť na to, že primerané záruky v rámci organizácie zmien a času odpočinku zdravotníckeho personálu sú nevyhnutné na zabezpečenie nielen samotných rovnakých pracovných podmienok, ale aj bezpečnosti a kvality starostlivosti o pacientov a zníženie klinického rizika.

Ole Christensen (PSE), písomne. – (DA) Mám radosť z toho, že som členom politickej skupiny, konkrétne Socialistickej skupiny v Európskom parlamente, ktorá neprijíma kompromisy v otázke zdravia a bezpečnosti pracovníkov.

Presvedčenie o zvýšenej konkurencii na základe zlých pracovných podmienok a o vnútornej hospodárskej súťaži medzi členskými štátmi o najdlhší pracovný čas je úplne zavádzajúce a patrí do iného obdobia. Nemám nič proti tomu, ak sa dve strany priemyselného odvetvia dohodnú na dlhšom pracovnom čase s referenčným obdobím v dĺžke až jedného roka a priemerným najvyšším počtom 48 hodín týždenne, ale skutočne mám námietky voči zamestnávateľom, ktorí majú možnosť prijať pracovníkov jednotlivo, a tým získať príležitosť na uplatnenie rôznych výnimiek.

Zaujímá ma, čo ešte bude potrebné na to, aby Spojené kráľovstvo začalo vážne rokovať a zrušilo svoje výnimky typu „opt-out“ v rámci procesu zlepšovania podmienok pre milióny pracovníkov v tejto krajine.

Dúfam, že v stredu Európsky parlament povie, že Európa by mala v ďalšom období „pracovať rozumnejšie, nie usilovnejšie“, aby vyriešila problémy budúcnosti.

Corina Crețu (PSE), písomne. – (RO) V tejto správe vítam to, že potvrdzuje sociálnu predstavu európskej ľavice, v rámci ktorej predstavitelia socialistov celkom oprávnene kritizujú porušovanie zásady neuplatňovať žiadne výnimky z právnych predpisov v súvislosti so zdravím a bezpečnosťou zamestnancov na pracovisku, ku ktorému dochádza na základe možnosti využívať doložky o výnimke typu „opt-out“ týkajúce sa pracovného času.

Aj napriek tomu, že pružný pracovný čas by v závislosti od konkrétneho charakteru práce a schopností danej osoby mohol viesť k dobrým výsledkom, nemôžem zabúdať na mnohé prípady zneužitia, ktorým sú zamestnanci vystavení. Mám na mysli situáciu v Rumunsku, kde sa nadčasy v mnohých prípadoch nezapočítavajú a nie sú ani odmeňované v súlade so zákonom. Každá činnosť vykonávaná nad rámec bežného pracovného dňa nie je výsledkom žiadnej dohody medzi zamestnancom a zamestnávateľom, ale vôle a rozhodnutia zamestnávateľa. Ani nespomínajme nebezpečenstvo pre zdravie a život tých, ktorí vchádzajú do miešačky, z ktorej môžu vyjsť iba s rizikom straty svojho pracovného miesta.

V mnohých prípadoch sa za podporou súťaživosti v práci skrýva iba zneužívanie.

Preto si myslím, že uvedené obmedzenie v počte 48 hodín je vhodnejšia možnosť. V súvislosti s pohotovostnou službou sa domnievam, že je nespravodlivé, ak sa neaktívna časť počas pohotovostnej služby nepovažuje za pracovný čas a v dôsledku toho nie je platená.

Magda Kósáné Kovács (PSE), písomne. – (HU) Európska únia už má účinné nariadenia týkajúce sa organizácie pracovného času. Podľa nich má priemerný pracovný týždeň 48 hodín. V praxi to znamená, že zamestnanec môže pracovať priemerne osem hodín šesť dní v týždni v priebehu štyroch mesiacov. Tento počet považujem za dostačujúci, pretože dlhší pracovný čas by z dlhodobého hľadiska znižoval efektivitu.

Kompromis Rady, ktorý obsahuje menej výhodné pravidlá, než sú pravidlá platné v súčasnosti, zamietlo okrem iného Belgicko, Cyprus a Španielsko vrátane krajiny, z ktorej pochádzam, Maďarska. Kompromis je pre európskych socialistov neprijateľný.

Sociálna Európa nemôže byť prázdne heslo, už vôbec nie v období hospodárskych ťažkostí. Počas zmierovacieho postupu sa parlamentný spravodajca pán Cercas ukázal ako dostatočne vnímavý, pretože napríklad v záujme flexibility umožnil stanovenie priemeru 48 hodín za 12 mesiacov. Nemôžeme však prijať nariadenie, ktoré by umožnilo 60 – 65 hodín a v mimoriadnych prípadoch dokonca 70 – 72 hodín týždenne. Nemôžeme ani podporiť stanovisko, ktoré by umožnilo uplatňovať neobmedzene dlho výnimku z nariadení. Hlavný dôvod spočíva v tom, že vzťah medzi zamestnancami a zamestnávateľmi nemôže byť nikdy rovný.

Pokiaľ ide o pohotovostnú službu, tí, ktorí nepovažujú jej neaktívnu časť za pracovný čas, sa podľa môjho názoru chovajú pokrytecky. Navrhujem, aby sa v stredu, v deň nášho hlasovania, počas demonštrácie pred budovou Parlamentu porozprávali s niekoľkými pracovníkmi.

Roselyne Lefrançois (PSE), písomne. – (FR) Už viac než tri roky sa Rada a Európsky parlament nemôžu dohodnúť o tejto smernici o pracovnom čase.

Dohoda, ktorú dosiahli ministri pre zamestnanosť 27 krajín EÚ, ustanovuje maximálne 48-hodinový pracovný týždeň, ale s možnosťou výnimky, na základe ktorej je v niektorých prípadoch možné rozšíriť pracovný čas na 65 hodín týždenne.

Uvedené riešenie je neprijateľné a ako socialistka mám povinnosť zaručiť, aby boli vypočítané obavy miliónov pracovníkov, a bojovať o zabezpečenie nielen toho, aby sa v rámci tohto obmedzenia maximálne na 48 hodín neposkytovala výnimka, ale aj toho, aby sa pohotovostná služba brala do úvahy pri výpočte dĺžky pracovného času.

Budem preto hlasovať za správu pána Cercasa v nádeji, že ak dôjde k zmierovaciemu konaniu, vytvoríme text, ktorý poskytne skutočnú rovnováhu medzi ochranou pracovníkov a optimálnou organizáciou práce. Ako európski socialisti budeme v každom prípade pokračovať v ochrane pracovníkov, pretože v súčasnosti potrebuje Európa viac než kedykoľvek predtým sociálny model, ktorý spĺňa potreby najzraniteľnejších občanov, najmä tých, ktorí sú najviac postihnutí dôsledkami hospodárskej a finančnej krízy.

Lasse Lehtinen (PSE), písomne. – (FI) Vážený pán predseda, zriedkavo sa právne predpisy EÚ dotýkajú takého množstva obyvateľov. Milióny pracujúcich dostanú od Parlamentu vianočný darček buď v podobe zlepšenia svojich pracovných podmienok, alebo v podobe prvej smernice v Európe, na základe ktorej sa v podstate zhoršuje kvalita pracovného života ľudí. Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci poskytol dobrý príklad, keď zlepšil návrh Komisie jasným výsledkom hlasovania. Stanovenie dĺžky pracovného času je v skutočnosti jeho sociálnym rozmerom. Príliš mnoho európskych pracujúcich pracuje 60 až 65 hodín týždenne, pričom milióny iných sú nezamestnaní.

Dlhý pracovný týždeň je vo väčšine prípadov založený na zdanlivej slobodnej voľbe. Zamestnanec si môže vybrať medzi dlhým pracovným týždňom alebo stratou pracovného miesta. Dokonca aj po zlepšeniach by smernica obsahovala dostatočné množstvo výnimiek, ktoré by umožňovali flexibilitu.

Výbor prijal môj pozmeňujúci a doplňujúci návrh na zahrnutie zamestnancov v riadiacich funkciách do rámca smernice. Hlavní riadiaci pracovníci potrebujú tiež zákonnú ochranu. Aj oni sa môžu unaviť.

Rada a Komisia sa nezhodli na opätovnom zvážení svojho stanoviska v súvislosti s otázkou pohotovostnej služby. Zdravý rozum hovorí, že čas strávený v práci – v pohotovosti v bdelom stave alebo v spánku – je vždy pracovný čas.

Európskemu parlamentu poskytlí mandát priamo občania Európy. Preto je jeho povinnosťou uvažovať aj o tom, čo je pre občanov najlepšie. Týka sa to aj tejto veci.

David Martin (PSE), písomne. – Budem hlasovať za zrušenie výnimky zo 48-hodinového pracovného týždňa. Som pevne presvedčený, že dlhý pracovný čas škodí zdraviu jednotlivca, zvyšuje riziko nehôd na pracovisku a má negatívny vplyv na rodinný život. V Spojenom kráľovstve bolo uplatňovanie dobrovoľnej výnimky typu „opt-out“ vo veľkej miere zneužívané. Mnoho zamestnancov bolo nútených podpísať túto výnimku počas svojho prvého pracovného dňa.

Mairead McGuinness (PPE-DE), písomne. – Rozprava o organizácii pracovného času je zložitá. Najzložitejšími otázkami sú však budúcnosť výnimky typu „opt-out“ a postoj k pohotovostnej službe.

V prípadoch SIMAP a Jaeger Európsky súdny dvor vysvetlil vymedzenie pracovného času v pôvodnej smernici o pracovnom čase s cieľom zahrnúť neaktívnu časť pohotovostnej služby, ak zamestnanec nepracuje, ale oddychuje.

V dohode Rady z 9. a 10. júna 2008 nie je neaktívna časť pohotovostnej služby považovaná za pracovný čas, pokiaľ vnútroštátne právne predpisy/prax/kolektívne zmluvy alebo dohody medzi sociálnymi partnermi neustanovujú inak.

Podľa dohody Rady možnosť, aby mal zamestnanec výnimku z maximálneho priemerného pracovného týždňa v dĺžke 48 hodín, ustanovená v pôvodnej smernici o pracovnom čase, podlieha prísnejším podmienkam s cieľom chrániť zdravie a bezpečnosť pracovníkov. Od zamestnancov sa nebude požadovať, aby týždenne pracovali viac než 60 hodín v priemere za tri mesiace alebo 65 hodín v priemere za tri mesiace, ak sa neaktívna časť pohotovostnej služby považuje za pracovný čas.

Írsko nikdy nevyužilo výnimku typu „opt-out“, takže prísnejšie uplatňovanie možnej výnimky je vítané a potrebné.

Dušana Zdravkova (PPE-DE), písomne. – (BG) Dámy a páni, na základe rozpráv počas niekoľkých posledných týždňov si uvedomujete, že zásadnou problematikou smernice, o ktorej diskutujeme, je klasifikácia neaktívnej časti pohotovostnej služby ako pracovného času. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh poskytne mnohým pracovníkom príležitosť dostať odmenu za čas, ktorý nemali možnosť prežiť ako voľný čas, a spôsobom, ktorý spĺňa ich potreby. Návrh má mnoho obhajcov a oponentov. Obidve strany dôrazne obhajujú svoje stanoviská a nie sú vôbec schopné zosúladiť svoje záujmy. Z toho dôvodu vás vyzývam, aby ste sústredili svoju pozornosť na pozitívny vplyv, ktorý bude mať tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh na európsku spoločnosť.

Obyvatelia Európskej únie počas niekoľkých posledných desaťročí čoraz viac starnú. Miera rastu obyvateľstva v roku 2007 dosiahla nízkych 0,12 percenta. Ak sa nechceme spoliehať výhradne na vysťahovalectvo, musíme zvýšiť mieru pôrodnosti. Zahŕnutie neaktívnej časti pohotovostnej služby pri výpočte celkovej dĺžky pracovného času je jedným z týchto podnetov. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh poskytne príležitosť na to, aby mnoho žien ľahšie zlúčilo svoje úsilie o profesionálny úspech s túžbou po lepšej starostlivosti o svoje deti. To nám umožní uskutočniť ďalší dôležitý krok v našej snahe o obmedzenie negatívnych trendov, ktoré ovplyvňujú rozvoj našej spoločnosti.

15. – Európska zamestnanecká rada (prepracované znenie) (rozprava)

Predseda júci – Ďalším bodom programu je správa (A6-0454/2008) pána Bushilla-Matthewsa v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o zriaďovaní Európskej zamestnaneckej rady alebo postupu v podnikoch s významom na úrovni Spoločenstva a v skupinách podnikov s významom na úrovni Spoločenstva na účely informovania zamestnancov a prerokovania s nimi (prepracované znenie) (KOM(2008)0419 – C6-0258/2008 – 2008/0141(COD)).

Philip Bushill-Matthews, spravodajca. – Vážený pán predseda júci, verím, že tento dokument bude o čosi menej kontroverzný než predchádzajúci. Jednoznačne nasleduje kratší zoznam rečníkov. Uvidíme. Život je plný prekvapení.

Na úvod by som rád poďakoval Komisii a, samozrejme, Rade za to, že sme sa dostali až sem. Na rozdiel od predchádzajúceho dokumentu toto je prvé čítanie. Počas trojstranného rozhovoru sme však uzavreli neformálnu dohodu, čo bude znamenať, že sme dosiahli dohodu v prvom čítaní za predpokladu, že ju kolegovia podporia v zajtrajšom hlasovaní. Kolegovia môžu mať odlišný názor na to, či je výsledok trojstranného rozhovoru vylepšením pôvodnej správy, ale prinajmenšom sme uzavreli trojstrannú dohodu a história posúdi tento krok najlepšie. Teším sa na všetky prípadné poznámky kolegov a na záver ich zhrniem.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, európske zamestnanecké rady sú priekopníkmi sociálnej Európy. Posilňujú sociálny dialóg medzi vedením a pracovníkmi vo viac než 820 spoločnostiach. Umožňujú, aby takmer 15 miliónov pracovníkov bolo informovaných a aby sa s nimi rokovalo nielen na miestnej, ale aj na európskej a dokonca na celosvetovej úrovni. Umožňujú spájať hospodárske a sociálne aspekty spoločností, ktoré fungujú na celoeurópskej úrovni. Môžeme byť hrdí na to, čo sme dosiahli, keďže smernica bola prijatá pred pätnástimi rokmi. Stará smernica však už nepostačuje a my máme odôvodnene vyššie nároky.

Komisia preto v júli navrhla dôkladné prepracovanie právneho rámca európskych zamestnaneckých rád. Cieľom je zvýšiť ich počet a účinnosť, posilniť právnu istotu a zlepšiť koordináciu konzultácií na domácej a európskej úrovni najmä v oblasti reštrukturalizácie. Komisia preto navrhla jasnejšie vymedziť pojmy „informovanie pracovníkov“ a „prerokovanie s pracovníkmi“ a objasniť to, ako sú tieto činnosti zosúladené na rôznych úrovniach. Navrhla tiež uznať úlohu sociálnych partnerov pri zriaďovaní nových európskych zamestnaneckých rád a pri vytváraní možností na to, aby sa vzniknuté zamestnanecké rady mohli prispôbiť a pokračovať v činnosti. Navrhla jasnejšie vymedzenie príležitostí na koordináciu a rokovanie medzi radami, ktoré boli zriadené automaticky. V neposlednom rade navrhla jasnejšie vymedzenie úloh členov európskych zamestnaneckých rád predovšetkým v oblasti ďalšieho poskytovania informácií pracovníkom a príležitostí na odbornú prípravu.

Toto leto sa európski sociálni partneri, zamestnávateľia a zamestnanecké organizácie na podnet francúzskeho predsedníctva dohodli na spoločnej pozícii, v ktorej prijali návrh Komisie za základ diskusií. Predložili niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k pôvodnému návrhu. Ich cieľom je predovšetkým objasniť vymedzenie pojmov „informovať“ a „prerokovať“ a zaviesť dvojročné obdobie, počas ktorého bude možné zriaďovať nové európske zamestnanecké rady alebo obnoviť vzniknuté zamestnanecké rady bez potreby uplatňovania nových pravidiel.

Komisia vždy podporovala dialóg medzi sociálnymi partnermi, a preto túto iniciatívu privítala. Komisia víta konštruktívny prístup Parlamentu a Rady, vďaka ktorému dospeli k spoľahlivému a nestrannému riešeniu založenému na súbore opatrení, ktorý bol vytvorený prostredníctvom návrhu Komisie a spoločnej pozície sociálnych partnerov. Pri hľadaní riešenia Komisia aktívne spolupracovala s obidvoma inštitúciami. Kompromis, ktorý dosiahli Parlament a Rada, je jasnejším vymedzením nadnárodných právomocí európskych zamestnaneckých rád a sankcií, pričom nezavádza minimálny počet zúčastnených pracovníkov. Kompromis zachováva podstatu návrhu Komisie. Komisia preto môže kompromis podporiť.

Valérie Létard, úradujúca predsedníčka Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pán Bushill-Matthews, dámy a páni, stretávame sa, aby sme rokovali o návrhu smernice, ktorá priamo ovplyvňuje 880 európskych podnikov a 15 miliónov európskych pracovníkov. Ide teda o veľa a všetci by sme mali pristupovať k tejto rozprave s plným vedomím svojej zodpovednosti. Ako viete, návrh smernice, o ktorej dnes večer rojukeme, je prepracovaným znením smernice o európskych zamestnaneckých radoch z roku 1994.

Text predložený Európskemu parlamentu je výsledkom spoločného úsilia všetkých zúčastnených strán v celej Európe. Samozrejme, mám na mysli Komisiu, ktorá predložila návrh na prepracované znenie 2. júla 2008. Mám tiež na mysli európskych sociálnych partnerov, ktorí v lete 2008 predložili osem spoločných návrhov v rámci spoločného stanoviska a mám, samozrejme, na mysli Európsky parlament a pána spravodajcu Bushilla-Matthewsa, ktorého vymenoval na vypracovanie návrhu tohto textu a ktorému ďakujem za kvalitne vykonanú prácu. Všetci spolupracovali s predsedníctvom Rady na tom, aby čo najskôr vypracovali text, ktorý bude prijateľný pre všetkých. Výsledkom tohto spoločného úsilia je to, že sme pripravení prijať návrh prepracovaného znenia uvedenej smernice z roku 1994 dnes večer v prvom čítaní.

Pokiaľ viem, už dlho sme neboli v podobnej situácii v súvislosti so sociálnou oblasťou. Je to povzbudením pre budúcnosť. Povzbudzuje nás to do ďalšej spoločnej práce v kolektívnom duchu. Text, ktorý máte dnes večer pred sebou, je vyváženým kompromisom, ktorý umožní zvýšiť kvalitu sociálneho dialógu medzi európskymi podnikmi a poskytnúť nové záruky pracovníkom 27 členských štátov.

Týmto textom rozširujeme výsady európskych zamestnaneckých rád najmä prostredníctvom prijatia dlho očakávaného nového vymedzenia pojmov „prerokovanie“ a „informovanie“.

Týmto textom podporujeme zriaďovanie nových európskych zamestnaneckých rád, keďže tak ako v roku 1994 poskytujeme dvojročné obdobie, počas ktorého budú umožnené výnimky z nových ustanovení smernice v prípade uzatvorených dohôd.

Na záver by som chcela povedať, že týmto textom zvyšujeme právnu istotu pracovníkov a podnikov odstraňovaním akýchkoľvek neistôt, ktoré by mohli mať vážne dôsledky.

Na dosiahnutie uvedeného cieľa právnej istoty treba mať na mysli aj to, aby text, ktorý máte pred sebou, zaručoval dohody uzatvorené v predchádzajúcom období, ktoré bolo poskytnuté v rokoch 1994 až 1996 po nadobudnutí účinnosti súčasnej smernice.

Dnes sa kompromis, na ktorom pracovali všetci zúčastnení aktéri, predkladá na hlasovanie v Európskom parlamente a je dôležité, aby hlasovanie dopadlo v jeho prospech. Je to dôležité, pretože v situácii súčasnej

krízy sú podniky vystavené zvýšenému riziku reštrukturalizácie a za týchto okolností od nás európski pracovníci očakávajú poskytovanie dodatočných záruk, ktoré im dodajú istotu v súvislosti s ich budúcnosťou.

To, aby hlasovanie dopadlo pozitívne, je dôležité aj preto, lebo občania Európy potrebujú silné posolstvá, ktoré ukážu, že sociálna Európa sa v roku 2008 opäť vzťahuje a nielen rozpráva a že je schopná konkrétnych činov, ktoré zlepšia každodenný život.

Na záver by som rada uviedla, že pozitívny výsledok hlasovania je dôležitý pre nevyhnutnosť podpory sociálneho dialógu v Európe. Tá závisí od zriaďovania nových zamestnaneckých rád a rozvoja spoločných opatrení, ktoré prijímajú európski sociálni partneri spoločne, ako to bolo v tomto prípade.

Jan Cremers, v mene skupiny PSE. – Vážený pán predsedajúci, existuje príslovie, podľa ktorého kompromisy nikdy nezvíťazia v súťažiach krásy. Na prvý pohľad by to bolo možné povedať v súvislosti s výsledkom všetkých rokovaní o prepracovanom znení smernice o Európskej zamestnaneckej rade. Na základe správy pána Menrada o judikatúre, ktorú tento Parlament prijal pred šiestimi rokmi, a na základe skúseností riadiacich pracovníkov a zamestnancov v posledných 12 rokoch Socialistická skupina v Európskom parlamente stále žiadala o dôkladnú revíziu smernice.

Príliš veľkému počtu zástupcov zamestnancov sa stále odopierajú základné informácie a práva na prerokovanie, pretože ich zamestnávateľi im odmietajú tieto práva poskytnúť. Podľa nášho názoru sú však tieto práva neoddeliteľnou súčasťou vytvárania všetkých pracovných vzťahov. Postavenie zamestnanca ako stabilnej zúčastnenej strany v spoločnosti – v porovnaní so striedaním pracovných miest manažmentu a neangažovaným prístupom nového druhu finančného investora – musí byť zohľadnené v správe a riadení našich spoločností. Skupina PSE dúfa, že spolu s odporúčaním sociálnych partnerov obsiahnutým v smernici a dodatočnými úpravami dosiahnutými počas našich rokovaní prispeje k vytváraniu novej dynamiky.

Formálny politický postup je takmer ukončený. V tejto chvíli musí konať vedenie podnikov a zamestnancov. Dodržiavanie ustanovení smernice v súčasnosti na úrovni približne 40 % je stále príliš nízke. Skupina PSE sa domnieva, že toto nie je koniec procesu, ale jeho nový začiatok. Európskych sociálnych partnerov čaká náročná skúška, pretože musia presvedčiť spoločnosti, ktoré stále odmietajú dodržiavať smernicu.

Naliehavo vyzývame Európsku komisiu, aby prispela k riešeniu tejto otázky. Potrebujeme novú kampaň. Posledné výskumy ukázali, že spoločnosti s primeranými informáciami, poradami a účasťou zamestnancov fungujú lepšie najmä v zložitých obdobiach. V období hospodárskej krízy a reštrukturalizácie, ktorej musíme čeliť v blízkej budúcnosti, je angažovanosť zamestnancov v rozhodovacom procese našich spoločností aktuálnejšia než kedykoľvek predtým.

Rád by som poďakoval svojmu oponentovi pánovi Bushillovi-Matthewsovi za odborné vedenie rokovaní, svojim kolegom z ostatných skupín za ich politickú pomoc a francúzskemu predsedníctvu za jeho originálny prístup. Pustíme sa do práce!

Bernard Lehideux, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani úradujúca predsedníčka Rady, pán komisár, dohoda dosiahnutá s Radou o zamestnaneckých rádoch dokazuje, že sociálna Európa, ktorú tak veľmi potrebujeme, sa stavia kameň po kameni. Dokazuje aj to, že v tejto vzťahujúcej sa sociálnej Európe si sociálny dialóg našiel svoj priestor.

Každý, samozrejme, vie, že tento text je predovšetkým výsledkom produktívnej spolupráce odborových zväzov a organizácií zamestnávateľov. Platná smernica očividne dosiahla svoje limity, keď 14 rokov po jej prijatí boli zamestnanecké rady zriadené iba v jednej tretine príslušných podnikov a právna istota znamenala, že v niekoľkých prípadoch musel rozhodovať Súdny dvor. Nie je však úlohou sudcov, aby určovali pravidlá, ale politikov, aby prevzali svoju zodpovednosť. Súčasná situácia je navyše krutým pripomenutím oveľa zásadnejšej potreby rokovať so zamestnaneckými radami a v prípade reštrukturalizácie je potrebné robiť to čo najdôraznejšie.

Preto sa musíme posunúť ďalej a podporiť dohodu v prvom čítaní po tom, čo poďakujeme pánovi spravodajcovi za kvalitnú prácu a jeho schopnosť počúvať.

Elisabeth Schroeder, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pani úradujúca predsedníčka Rady, keď sa vedenie spoločnosti Nokia vo Fínsku rozhodlo zatvoriť prevádzku v Bochume a premiestniť ju do Rumunska, 2000 zamestnancov, ktorí prišli o svoje miesta, sa to dozvedelo z tlaču.

S cieľom predchádzať výskytu takýchto prípadov je naliehavé, pričom túto naliehavosť by som rada zdôraznila, aby nadobudla účinnosť zmenená a doplnená smernica o Európskej zamestnaneckej rade s novým

vymedzením nadnárodných podnikov. Je veľmi smutné, že Komisii trvalo toľko rokov to dosiahnuť a že až doteraz tento kompromis bojkotovala.

To opäť ukazuje, že sociálna Európa je na spodných priečkach programu Komisie. Keby pozmeňujúce a doplňujúce návrhy boli prijaté skôr, k prípadu Nokia by nedošlo.

Uvedené pozmeňujúce a doplňujúce návrhy naliehavo potrebujeme, aby vynahradili predchádzajúci neúspech. Ak vezmeme do úvahy nové štruktúry podnikov, ktoré presahujú štátne hranice a činnosť týchto podnikov, zistíme, že v skutočnosti prichádzajú neskoro. Moja radosť z kompromisu má svoje hranice. Ako členka rokovacieho výboru Parlamentu však súhlasím s týmto kompromisom, pretože túto smernicu potrebujeme hneď.

Ešte raz vyzývam vás všetkých, ktorí sa teraz snažíte tento kompromis opäť nepodporiť. Zahrávate sa s ohňom. Znamenalo by to, že by sme navždy zostali sedieť za rokovacím stolom a že by opäť dochádzalo k prípadom ako Nokia. Je preto nevyhnutné schváliť tento najmenší nárok na demokraciu, ktorý súčasná smernica obsahuje.

Z politického hľadiska je revízia smernice stále zahrnutá v programe. Ešte raz by som rada povedala Komisii, že súčasný znenie má charakter úpravy. Stále je potrebné vykonať revíziu a podľa nášho názoru je potrebná dôkladná revízia, ktorá ako taká poskytne zamestnaneckej rade to, čo naozaj potrebuje na svoju dlhodobú činnosť. Súčasný text je iba úpravou.

Dimitrios Papadimoulis, v mene skupiny GUE/NGL. – (EL) Vážený pán predsedajúci, my z Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice sa nechceme zúčastniť osláv, pretože veľmi dobre vieme, že sociálna Európa nie je prioritou Komisie alebo Rady. Dámy a páni, spoločný kompromis medzi Európou, a. s., a odborovými zväzmi nenapĺňa obsah rokovaní v Parlamente z roku 2001. Úlohu Parlamentu obmedzuje aj postup prepracovania. Predložíme pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré podporia požiadavky predložené odborovými zväzmi počas rokovaní a pomôžu ich presadiť, konkrétne rýchle poskytovanie dôležitých informácií, publicitu a transparentnosť v rámci dohôd a vyššiu účasť odborníkov z organizácií odborových zväzov. Nanešťastie, premrhávame príležitosť dosiahnuť konkrétnejšie zlepšenia smernice a prostredníctvom tejto revidovanej *realpolitik* prijímame omnoho menej, než pracovníci potrebujú.

Jean Louis Cottigny (PSE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani zastupujúca predsedníčka Rady, pán komisár, najprv by som rád zablahoželal pánovi Bushillovi-Matthewsovi, ktorý nám ako posol správy Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci dal počas trojstranného rozhovoru vynikajúcu lekciu z demokracie. Dnes sa uskutočnil trojstranný rozhovor. Partneri sa pokúsili dosiahnuť dohodu.

Chcel by som zablahoželat aj vám, pán komisár, pretože v danej chvíli ste úspešne dosiahli to, že úloha Parlamentu ako spoločného zákonodarcu bola do istej miery popretá, keďže prostredníctvom dohody, ktorú dosiahli sociálni partneri, ste nám dovolili rokovať iba o otázkach, ktoré predložili oni.

Teraz je dôležité, aby sme na tento trojstranný rozhovor pozitívne nadviazali. Rozhovor sa skončil a teraz musíme zabezpečiť prijatie tohto textu v prvom čítaní. Nesmie to však znamenať, že vylúčime možnosť revízie. Nesmie to znamenať ani to, že nebudeme môcť následne uvažovať nad spôsobom uskutočnenia úplnej revízie s podporou všetkých alebo takmer všetkých sociálnych partnerov.

Som presvedčený, že musíme konať v tomto duchu. Samozrejme, že zajtra musíme v prvom čítaní presadiť svoje presvedčenie, ale je tiež zrejmé, že musíme dohliadať na spôsob realizácie a na to, ako budeme môcť zabezpečiť uskutočnenie revízie.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Vážený pán predsedajúci, pani úradujúca predsedníčka Rady, dámy a páni. Najprv by som rada poďakovala pánovi spravodajcovi za jeho konštruktívny prístup k revízií smernice.

Zmena znenia príslušnej smernice vyvolala aj isté právne otázky v súvislosti s našimi možnosťami konať. Zdá sa, že s pomocou pána spravodajcu boli tieto otázky vyriešené.

Revízia smernice o Európskej zamestnaneckej rade však bola dlho dôležitou otázkou pre spoločnosť aj odborové zväzy. Je chvályhodné, že strany na trhu práce dosiahli počas tohto leta dohodu. Táto dohoda tiež uľahčí nám v Parlamente úspešne doriešiť túto otázku.

Bez toho, aby som v tejto chvíli a za týchto okolností spochybňovala potrebu zmeny znenia smernice, som presvedčená, že v budúcnosti, inými slovami v ďalšom volebnom období Európskeho parlamentu, by sa malo predložiť jej revidované a aktualizované znenie.

Ako predstaviteľka malej krajiny však dnes nemôžem súhlasiť s návrhom Komisie o tom, že členstvo v osobitnej komisii by malo závisieť od počtu zamestnancov v spoločnosti. Táto požiadavka by mohla spôsobiť to, že niektoré členské štáty nebudú mať na rokovaní nikoho, kto by zastupoval ich záujmy.

Proinsias De Rossa (PSE). – Vážený pán predsedajúci, vítam dohodu v prvom čítaní o prepracovanom znení smernice o Európskej zamestnaneckej rade, ktorá je v nemalej miere výsledkom schopností nášho tieňového spravodajcu pána Cremersa. Sme v prehlbujúcej sa hospodárskej kríze, ktorá je krízou systému a nielen krízou v systéme.

Obchodovanie tradičným spôsobom nie je možné a zamestnávateľi aj vlády musia prijať to, že v čase tejto krízy musia mať pracovníci väčší vplyv na udalosti na svojom pracovisku. Akýkoľvek iný prístup je neprijateľný.

Slepá viera v neobmedzené trhy a hospodársku súťaž beznádejne stroskotala a v súčasnosti nastal čas, v ktorom by Európa mala byť odvážnejšia pri vytváraní novej sociálnej zmluvy medzi zamestnancami a podnikmi a v ktorom by členské štáty a Európa mali skutočne budovať nové sociálne trhové hospodárstvo v súlade s ustanoveniami Lisabonskej zmluvy.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, revízia smernice o Európskej zamestnaneckej rade bola aktuálna od roku 1999. Výsledkom bol postup prepracovania, čo je príliš málo vzhľadom na rýchle zmeny v priemysle. Tie si prirodzene vyžadujú zlepšenie v rámci informovania a rokovania ako nástrojov na vytváranie obchodnej kultúry s obmedzeným počtom konfliktov. Tento postup má zásadný význam. Nadnárodné rozhodnutia patria do poradného výboru Európskej zamestnaneckej rady. Vykonávanie tejto vo svojej podstate bezzubej smernice musí byť z právneho hľadiska posilnené a malo by byť sprevádzané sankciami s cieľom zabezpečiť možnosť jej vykonávania. Musí k tomu dôjsť, aby sa rozhodnutia Európskeho súdneho dvora už ďalej jednoducho neprehliadali.

Napriek malému pokroku revíziu bude potrebné uskutočniť do troch rokov. Mohli a mali by sme ju uskutočniť v súčasnosti, aby sme do určitej miery zosúladiли politickú realitu v priemysle a túto prudkú zmenu. Je však dôležité, že sa deje aspoň niečo.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Európska zamestnanecká rada a postup informovania a prerokovania so zamestnancami v podnikoch alebo skupinách podnikov sú nevyhnutnými nástrojmi pri poskytovaní ochrany zamestnancov.

Zamestnanecké rady musia byť mimoriadne aktívne najmä počas reštrukturalizácie spoločností. V prípade nadnárodných spoločností alebo skupín spoločností je nevyhnutné, aby sa rokovalo so zamestnancami spoločnosti v členskom štáte, v ktorom dochádza k prepúšťaniu, a aby mali miesto pri rokovanom stole. V čase, keď skupina spoločností prijíma dôležité rozhodnutia týkajúce sa budúcnosti spoločnosti a jej zamestnancov, zamestnanci spoločnosti v členskom štáte, v ktorom dochádza k reštrukturalizácii, musia byť informovaní a musia mať možnosť zúčastniť sa na tomto procese a ovplyvniť prijaté rozhodnutie.

Európske spoločenstvo doteraz poskytovalo finančnú pomoc iba spoločnostiam, ktoré uskutočňovali reštrukturalizáciu. Som presvedčená, že táto pomoc sa musí poskytovať aj prepusteným zamestnancom.

Stephen Hughes (PSE). – Vážený pán predsedajúci, najprv by som chcel veľmi poďakovať pánovi spravodajcovi. Aj napriek tomu, že pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, za ktoré výbor hlasoval, nespĺňajú to, čo chcel, v skutočnosti nechcel žiadne pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, bránil stanovisko výboru počas rokovaní, čo viedlo k tejto dohode v prvom čítaní.

Veľmi ďakujem aj pánovi Cremersovi, nášmu tieňovému spravodajcovi, ktorý bol skutočným tvorcom obsahu tejto dohody. Tri doplnenia k bodom, ktoré odsúhlasili sociálni partneri vo svojom oznámení, o sankciách, nadnárodnej povahe a odstránení hranice pre osobitný vyjednávací orgán sú dôležité samy osebe. Ako však už bolo uvedené, mnohí z nás sa týmto prepracovaným znením cítia byť oklamani.

Takmer pred desiatimi rokmi nám sľúbili úplnú revíziu smernice. Je potrebné zaoberať sa ďalšími vážnymi nedostatkami a my trváme na tom, aby Komisia predložila v budúcom volebnom období úplnú revíziu.

Ďalšie vážne znepokojenie v súvislosti s prístupom k tomuto prepracovanému zneniu spočívalo v nesúlade medzi sociálnym dialógom a právnym hľadiskom. So sociálnymi partnermi sa rokovalo v súlade s článkom 139 a nakoniec bola naznačená ich neschopnosť alebo neochota rokovať o rámcovej dohode. Ale hneď po začatí našej legislatívnej práce naopak naznačili, že by chceli začať rokovania. Následne odsúhlasili oznámenie, ktoré nie je v zmluvách vôbec ustanovené. To však poskytlo nášmu pánovi spravodajcovi Bushillovi-Matthewsovi príležitosť zvoliť zmierlivý prístup tým, že prijal obsah oznámenia, ale nič viac.

Namiesto toho, aby toto oznámenie fungovalo ako podpora, stalo sa takmer obmedzením. Postupy v súlade s článkom 139 a 138 musia byť jasne oddelené. Je nesprávne, ak pôsobnosť jedného článku naruša alebo obmedzuje pôsobnosť druhého. Je povinnosťou Komisie zabezpečiť ich odlíšenie. Dokonca aj počas tejto rozpravy dochádza k podobnému nesúladu s cieľom odmietnuť pozmeňujúci a doplňujúci návrh, o ktorý žiadame z dôvodu vyriešenia problému poranení injekčnou ihlou.

Opakujem, je to nebezpečná situácia a môže vyvolať len nevôľu a nedôveru medzi sociálnymi partnermi a Parlamentom. Aj napriek uvedeným skutočnostiam je to krok vpred v súvislosti s právami zamestnancov na informácie a rokovania a ja tento posun vítam.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, v čase, keď sa táto smernica o zriaďovaní európskych zamestnaneckých rád zavádzala, predstavovala významný posun v súvislosti so zriadením sociálneho dialógu v hospodárstve. Okrem toho umožnila zvýšiť produktivitu a zároveň zachovať sociálny zmier.

Na základe skúsenosti z niekoľkých desaťročí sociálni partneri v súčasnosti určili spôsoby, ako by sa smernica mohla prepracovať, aby bola konkrétnejšia. Úloha členov zamestnaneckých rád v procese informovania zamestnancov a rokovaní s nimi by mala byť stanovená jasnejšie. Porozumenie medzi sociálnymi partnermi a rokovania uskutočňované v dobrej viere a na základe spoľahlivých informácií sú veľmi žiaduce, a to najmä v čase krízy. Význam sociálneho dialógu, riešení dosiahnutých prostredníctvom diskusií a rokovaní, ako aj význam poznania prínosu pre druhú stranu a jej záujmov poukazujú na potrebu dodržiavať výsledky tohto dialógu. Preto je potrebné prijímať dohody dosiahnuté medzi organizáciami zamestnávateľov a odborovými zväzmi na európskej úrovni.

Blahoželám pánovi spravodajcovi a teším sa na preskúmanie vplyvu smernice v budúcnosti.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Je mi ľúto, že mrháme touto príležitosťou na dôkladnejšie a rozumnejšie zlepšenie smernice o Európskej zamestnaneckej rade. Táto skutočnosť sa predpokladala už v roku 2001, keď bola prijatá správa pána Menrada, na ktorej som sa sama podieľala. Práve preto sme trvali na predložení a hlasovaní o niektorých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch, ktorých zámerom je posilniť právo na informácie a konzultácie zástupcov pracovníkov vo všetkých prípadoch vrátane práva na veto, najmä ak existujú reštrukturalizačné činnosti a snahy o premiestnenie spoločností, hlavne nadnárodných, v ktorých sa práva pracovníkov nedodržiavajú.

Bolo by dobré, ak by sa tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy prijali, pretože by posilnili smernicu o Európskej zamestnaneckej rade.

Karin Jöns (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, naša skupina a ja by sme tiež boli radi videli viac než takýto výsledok. Napriek tomu si však myslím, že sme dosiahli veľa a že sme posunuli dohodu na európskej úrovni o ďalší krok dopredu. Jedna vec je jasná: v budúcnosti musí mať Európska zamestnanecká rada informácie a musí sa s ňou konzultovať pred každým rozhodnutím, a čo je veľmi dôležité, pred každým rozhodnutím, ktoré sa prijíma v súvislosti s reštrukturalizáciou, aby sa o tom už nikdy nedozvedela z novín.

Rada by som však povedala niečo veľmi jasne Komisii. Chaos, ktorý sme zažili pri určovaní toho, kto tu naozaj rokuje, sa už nesmie opakovať. Medzi sociálnym dialógom a Európskym parlamentom musí existovať jasný rozdiel. Chvilami sme mali pocit, že sa práva tohto Parlamentu považovali za neplatné. To sa v budúcnosti nesmie zopakovať.

Valérie Létard, úradujúca predsedníčka Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, prepracované znenie smernice o Európskej zamestnaneckej rade je dobrou správou.

Ukazuje, že sociálna Európa postupuje vpred a že pokiaľ ide o práva európskych pracovníkov na informácie a konzultácie, pokrok je možný. Ukazuje aj to, aká hodnotná je angažovanosť sociálnych partnerov. Bez nej by sme, nepochybne, neboli dosiahli takýto výsledok. Napokon ukazuje aj kvalitu práce a spolupráce medzi tromi inštitúciami – Komisiou, Parlamentom a Radou –, pretože ak tak Parlament zajtra rozhodne, dosiahneme dohodu v prvom čítaní, čo nás môže len tešiť.

Ak k tomu naozaj dôjde, budem vám vďačná, pán predsedajúci.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Pokrok je ťažký, ale je možný. Myslím si, že história tohto návrhu smernice o zamestnaneckej rade je toho dôkazom. Nebola to ľahká cesta a predovšetkým by som chcel zdôrazniť úlohu sociálnych partnerov a úlohu pána spravodajcu Bushilla Matthews, ako aj jeho sociálnodemokratického kolegu pána Cremersa. Myslím si, že rozprava jasne ukázala, že predloha je pripravená na hlasovanie, a myslím si tiež, že je to naozaj dobrá správa pre sociálnu Európu.

Philip Bushill-Matthews, spravodajca. – Vážený pán predsedajúci, ako kolegovia vedia, som človek, ktorý verí v sociálny dialóg a zamestnanecké rady, a teší ma, že sa dosiahla dohoda v prvom čítaní, čím všetci sociálni partneri nadobúdajú právnu istotu.

Podľa mňa by sme dohodu dosiahli v prvom čítaní aj bez toho, aby sme prešli týmto konkrétnym procesom. Keďže sa pán Stephen Hughes rozhodol podať trochu prekrútenú verziu toho, ako sa to dosiahlo, rád by som to uviedol na pravú mieru, aby budúca generácia vedela, ako sme sa k tomuto výsledku dostali. Sociálni partneri nás všetkých celkom určite požiadali, aby sme nepredkladali žiadne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, a odborové zväzy mi potvrdili, že podľa ich názoru to ostatné skupiny budú úplne rešpektovať. Nečakal som však a ani som nevedel, že zatiaľ čo našu skupinu naliehavo žiadali, aby žiadne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy nepredkladala, socialistov naopak vyzývali, aby ich predložili. Vo výbore sa preto narušila skreslená rovnováha. Ak by sme prišli najprv do Parlamentu a ak by všetci kolegovia mali možnosť viesť o veci rozpravu, myslím, že aj tak by sme dosiahli dohodu, len by sa trochu líšila.

Dovoľte mi však pri týchto slovách upokojiť kolegov. Nenavrhujem rozobrať dosiahnutú dohodu. Dôležité je, že dohoda existuje, a ja verím, že zajtra ju prijmeme. Je však veľkou iróniou, že v otázke týkajúcej sa vzájomnej dôvery medzi zamestnancom a zamestnávateľom a harmónie a spolupráce medzi obomi stranami sociálneho dialógu pristupuje jeden zo sociálnych partnerov k veci veľmi rozdielnym spôsobom.

Dúfam, že to bude ojedinelá udalosť, pretože sociálny dialóg musí pokračovať s dôverou na oboch stranách. Pri tejto príležitosti však došlo v tomto smere ku kroku späť, ktorý sa, dúfam, už nikdy nezopakuje.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok.

16. Bezpečnosť hračiek (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0441/2008) pani Thyssenovej v mene Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o bezpečnosti hračiek (KOM(2008)0009 – C6-0039/2008 – 2008/0018(COD)).

Marianne Thyssen, spravodajkyňa. – (NL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pani úradujúca predsedníčka Rady, dámy a páni, už niekoľkokrát sme dokázali, že si výslovne želáme vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľa na vnútornom trhu. Vo viacročnom programe na ochranu spotrebiteľa aj v uznesení a ďalšej rozprave o stiahnutí nebezpečných, najmä čínskych hračiek z trhu sme vyjadrili naliehavú žiadosť, aby sa ochrana najmenších a najzraniteľnejších spotrebiteľov – detí dostala na prvé miesta programu.

Ako spravodajkyňu právneho predpisu o bezpečnosti hračiek ma preto teší, že môžem oznámiť, že v priebehu niekoľkých najbližších dní sa nám pravdepodobne podarí presadiť novú a prísnu smernicu o bezpečnosti hračiek, ak teda všetko pôjde podľa plánu.

Chcela by som sa poďakovať Komisii, pretože reagovala na našu výzvu navrhnúť novú smernicu. Chcela by som poďakovať aj spravodajcom výborov požiadaných o stanovisko, tieňovým spravodajcom, predsedovi a členom Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa za skvelú spoluprácu, ktorá umožnila schváliť jednohlasne moju správu 6. novembra. Okrem toho som zaviazaná Rade, Komisii a všetkým našim spolupracovníkom za ich vytrvalé nasadenie a konštruktívny prístup, ktorý nám umožnil dokončiť tento dôležitý právny predpis týkajúci sa spotrebiteľov v priebehu desiatich mesiacov.

Dámy a páni, na túto prácu môžeme byť hrdí z niekoľkých dôvodov. Požiadavky na bezpečnosť hračiek sa nepochybne zlepšujú a sprísňujú a práve to od nás očakáva verejnosť. V zásade bude platiť zákaz používania karcinogénnych, mutagénnych látok a látok toxických pre reprodukciu v povolených súčiastiach hračiek. Okrem toho sa zavedú prísnejšie pravidlá pre nevyhnutné stopové množstvá ťažkých kovov. Dosiahne sa

to nielen zavedením maximálnych hodnôt pre viacero typov látok, ale aj stanovením oveľa prísnejších limitných hodnôt pre nevyhnutné stopové množstvá olova, kadmia, ortuti, chrómu VI a organického cínu.

Ďalším úplne novým aspektom sú ustanovenia týkajúce sa alergénnych vonných látok, ktorým určite nechceme vystavovať naše deti. Tento aspekt bude napokon určite prísnejší ako v návrhu Komisie a zákaz sa bude vzťahovať na minimálne 55 alergénnych vonných látok a 11 ďalších sa bude môcť používať len v prípade, že výrobok bude mať varovné označenie. Pod podmienkou označovania a súladu s inými príslušnými právnymi predpismi sme trochu zhovievavejší v prípade vzdelávacích hier určených na spoznávanie vôní a chutí.

Ďalším dôležitým bodom je zlepšenie pravidiel na predchádzanie uduseniu, vyjasnenie základných bezpečnostných požiadaviek a celkom nové pravidlá pre hračky v sladkostiach. Rozšíri a posilní sa aj systém upozornení, pričom tieto by sa nemali jasne uvádzať len v jazyku, ktorému spotrebiteľ rozumie, ale mali by byť viditeľné aj na mieste predaja. Zásade obozretnosti konečne dávame v právnom predpise jej pravé miesto.

Pravidlá však, samozrejme, nemajú žiadnu hodnotu, pokiaľ sa neuplatňujú. To sa zaručí začlenením tejto novej politiky do nového balíka návrhov o výrobkoch, zavedením prísnejších požiadaviek na dokumenty a požiadaviek v oblasti výsledovateľnosti. Aj tým sa však treba podrobne zaoberať. Preto vás, pán komisár, chcem v mene Parlamentu požiadať, aby ste pri monitorovaní smernice venovali mimoriadnu pozornosť spôsobu, akým členské štáty plnia svoju úlohu dozoru, a to v rámci hraníc štátu aj mimo nich. Pre úplný pokoj duše by sme radi počuli aj vaše potvrdenie, že sa vypracujú aj nové, prísnejšie, harmonizované normy vo vzťahu k normám hluku pre hračky, impulzného aj trvalého hluku, a o to isté žiadame aj pre knihy vyrobené len z papiera a kartónu, pre ktoré v tejto chvíli neexistuje žiadna právna istota.

Napokon sme sa výslovne rozhodli nepodporiť systém certifikácie tretími stranami, pokiaľ ide o hračky dodržiavajúce normy. Na túto tému sme viedli dlhé diskusie, ale väčšina bola proti tomu. Aj v tomto bode by som chcela počuť potvrdenie pána komisára, že počas monitorovania sa bude venovať osobitná pozornosť tomuto aspektu. Môžeme preto očakávať, že v určitej fáze nájdeme na svojich stoloch postup posudzovania zhody.

Valérie Létard, úradujúca predsedníčka Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pani Thyssenová, dámy a páni, predsedníctvo víta význam, ktorý Európsky parlament prikladá téme bezpečnosti hračiek, najmä počas obdobia sviatkov. Musíme byť schopní dôverovať bezpečnosti hračiek, keďže sú to produkty navrhnuté pre deti.

Práve preto Rada špeciálne uprednostnila návrh Komisie, ktorý bol predložený koncom januára 2008. Zámerom návrhu je zvýšiť bezpečnosť hračiek pri súčasnom zachovaní ich voľného pohybu v rámci vnútorného trhu. Trh hračiek je vďaka svojej živosti, inovačnej kapacite a štruktúre mimoriadne citlivý a komplexný a spoloční zákonodarcovia musia nájsť vyvážený prístup, ktorý zaručí bezpečnosť hračiek bez zvyšovania ich cien, a zároveň neuloží príliš náročné povinnosti pre výrobcov a dovozcov hračiek s dobrou povestou.

Okrem cien a inovácie sa pre spotrebiteľov nedávno stali rozhodujúcimi nové prvky. Centrom verejnej rozpravy sa stali rešpektovanie životného prostredia a neprítomnosť látok, ktoré sú nejakým spôsobom toxické alebo predstavujú riziko alergie. Jasne sa to ukázalo, keď sa niektoré spoločnosti rozhodli odísť z trhu alebo stiahnuť produkty, ktoré možno neboli úplne bezpečné.

Od 80. rokov Európska únia v tomto duchu prijíma prístup technickej harmonizácie zameraný na zaručenie voľného pohybu tovarov na vnútornom trhu pri súčasnom vytvorení vysokých úrovní bezpečnosti s cieľom zabezpečiť, aby sa na vnútornom trhu pohybovali len tovary spĺňajúce dané požiadavky. Toto dodržiavanie podmienok je zaručené označením CE.

Podobne ako 80 % tovarov, ktoré sú v obehu v Únii, aj hračky podliehajú prístupu technickej harmonizácie, ktorý je organizovaný v súlade s dobre známou štruktúrou: európske právne predpisy – v tomto prípade návrh nových smerníc – stanovia základné požiadavky na bezpečnosť, ktoré sa prevedú a technicky spresnia do podoby noriem. Aj Komisia spolu s členskými štátmi vypracuje dokumenty, ktoré poskytujú návod na uplatňovanie práva Spoločenstva.

Práve túto štruktúru by ako celok posilnilo prijatie návrhu tak, ako ho zmenili a doplnili spoloční zákonodarcovia. Prehodnotenie bezpečnosti hračiek v súlade s týmito novými legislatívnymi normami symbolizuje záväzok spoločných zákonodarcov považovať túto oblasť za prioritu, keďže ide o prvé sektorové uplatnenie týchto horizontálnych ustanovení.

V texte, o ktorom inštitúcie rokovali, ktorý podporuje veľká väčšina členských štátov a ktorý je preto prijateľný pre Radu, sa posilňuje nielen dohľad nad trhom, ale aj množstvo základných požiadaviek na bezpečnosť vrátane návrhov zameraných na obmedzenie možného chemického rizika hračiek.

Ustanovenia týkajúce sa karcinogénnych a toxických látok boli počas rokovaní medzi spoločnými zákonodarcami ešte viac posilnené v záujme minimalizovania alebo úplného odstránenia týchto látok, najmä pre všetky prístupné časti hračiek, a zároveň zvýšenia preventívnych opatrení súvisiacich s možnými reakciami v prípade, že sa hračka dostane do úst, čomu sa pri spotrebiteľoch týchto tovarov nedá vyhnúť.

Okrem toho boli objasnené a rozšírené ustanovenia zamerané na obmedzenie rizika hračiek a ich častí, ktoré spôsobujú usmrtenie alebo zadusenie.

Podobne je potrebné zabezpečiť, aby sa mohli rodičia spotrebiteľov vecne rozhodovať, aby sa rozšírili upozornenia na možné riziká hračiek a minimálne a maximálne vekové obmedzenia ich používateľov a sprístupnili ešte pred kúpou osobám, ktoré rozhodujú o nákupoch hračiek. Týka sa to aj nákupov na internete.

Pokiaľ ide o spôsobilosť tovarov dodržiavať základné požiadavky na bezpečnosť, udržiava sa štruktúra systému Spoločenstva, v rámci ktorého existujú európske normy a výrobcovia sami môžu vyhlásiť, že ich hračky dodržiavajú pravidlá a označiť ich značkou CE. Je zrejmé, že ak pri tom dôjde k chybe, všetky hospodárske subjekty majú povinnosť splniť svoje povinnosti na príslušnej úrovni v rámci dodávateľského reťazca a orgány zodpovedajúce za monitorovanie trhov členských štátov budú mať za úlohu vymáhať dodržiavanie predpisov a trestať ich nedodržiavanie.

Ak by neboli k dispozícii európske normy, je zabezpečená certifikácia tretími stranami, výsledkom čoho je možnosť zaručenia vysokej úrovne bezpečnosti. Táto naša štruktúra tiež podlieha rizikám zneužitia označenia CE, ale vďaka pozornosti orgánov na monitorovanie trhu a ich užšej spolupráce na európskej úrovni sa toto riziko zníži.

Smernica napokon zabezpečuje aj zásadu obozretnosti a schopnosť prispôbiť sa novým rizikám, ktoré boli identifikované. Francúzske predsedníctvo preto teší konštruktívna spolupráca s Európskym parlamentom počas rokovaní o tejto dôležitej veci a v mene Rady ďakuje všetkým pracovníkom týchto troch inštitúcií, ktorí prispeli k pozitívnemu výsledku, ktorý by nám mal umožniť dosiahnuť dohodu v prvom čítaní.

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – (DE) Vážený pán predseda, pani úradujúca predsedníčka Rady, dámy a páni, počas druhej polovice roku 2007 sme boli svedkami toho, ako istý veľký výrobca hračiek dobrovoľne stiahol svoje chybné produkty z trhu. Spôsobilo to však neistotu.

Aj keď všetci vieme, že nikto nedokáže úplne zaručiť bezpečnosť produktov, ktoré máme denne v rukách, občania oprávnené očakávajú, že sa ich deti budú pokojne hrať, ale aj to, že ich hračky budú bezpečné.

Vo svojom uznesení z 26. septembra 2007 o bezpečnosti hračiek Európsky parlament vyzval Komisiu, aby okamžite revidovala smernicu o hračkách tak, aby obsahovala účinné, efektívne a podrobné požiadavky na bezpečnosť produktov.

V januári 2008 Komisia predstavila svoj návrh a som veľmi rád, že dnes – len o jedenásť mesiacov neskôr a v príhodnom čase pred Vianocami – máme nový právny predpis EÚ, ktorý prináša rozsiahle zlepšenia do bezpečnosti hračiek. Chcel by som čo najúprimnejšie poďakovať spravodajkyňu pani Thyssenovej za jej úspešnú prácu. Chcel by som poďakovať aj pani McCarthyovej za obrovské nasadenie, ktoré ukázala pri konzultáciách s predsedníctvom a Komisiou. Ďakujem francúzskemu predsedníctvu za obrovskú energiu pri predkladaní tohto dokumentu v Rade.

Nová európska smernica o hračkách zvyšuje bezpečnosť hračiek v Európe. Opiera sa o myšlienku, že bezpečnosť hračiek je spoločnou zodpovednosťou všetkých dotknutých strán, ale s rozdielnym zameraním.

V prvom rade majú povinnosť hospodárske subjekty, teda výrobcovia, dovozcovia a obchodníci. Návrh však zároveň obsahuje aj komplexné pravidlá pre orgány monitorovania, a to tak na vonkajších hraniciach EÚ, ako aj na trhoch v členských štátoch. Smernica, prirodzene, nezaväzuje zodpovednosti ani osoby, ktoré sa o deti starajú. Aj tie nesú zodpovednosť za to, že sa deti hrajú bezpečne.

Nové pravidlá týkajúce sa požiadaviek na bezpečnosť hračiek sú prísne. Platí to najmä pre používanie chemikálií v hračkách, v prípade ktorých smernica stanovuje úplne nové normy. Smernica je na celom svete jediným právnym predpisom, ktorý výslovne zakazuje karcinogény a látky, ktoré môžu ohroziť reprodukciu

alebo spôsobiť genetické zmeny. Takéto látky sa môžu použiť len vtedy, ak ich bezpečnosť jednoznačne preukázali vedecké metódy.

Táto nová smernica zároveň obsahuje najnižšie limitné hodnoty pre toxické látky ako olovo a ortuť, ktoré platia na celom svete. V zásade sú zakázané aj alergénne vonné látky. Smernica ide v tomto prípade až nad rámec pravidiel pre kozmetické výrobky.

Okrem kapitoly o chemikáliách smernica obsahuje aj mnoho ďalších prísnejších požiadaviek na bezpečnosť návrhu a výroby. Týkajú sa najmä pravidiel na elimináciu rizika zadusení sa malými časťami, ktoré je veľmi závažným rizikom pre deti, a teraz sa bude proti nemu bojovať omnoho účinnejšie. Po prvýkrát sme do smernice zahrnuli aj pravidlá o potravinách v hračkách.

V budúcnosti budú mať výrobcovia hračiek väčšiu zodpovednosť v súvislosti s posudzovaním zhody. Budú musieť vykonávať komplexné posudzovanie všetkých rizík, ktoré môže hračka ukrývať, bez ohľadu na to, kde sa vyrába. Túto analýzu je potrebné dôkladne zdokumentovať a na požiadanie sprístupniť orgánom dohľadu nad trhom. Sprísnila sa aj povinnosť dovozcov hračiek. Má to mimoriadny význam, pretože veľká časť hračiek sa do Európskej únie dováža. Dovozcovia musia kontrolovať, či výrobcovia správne vykonali posudzovanie zhody, a v prípade potreby majú sami vykonať náhodné testy. Povinný test vykonaný tretím orgánom smernica ustanovuje len v prípade, že neexistujú žiadne harmonizované európske normy. O certifikácii tretími stranami sme podrobne rokovali a zvažovali jej výhody a nevýhody.

Nie je možné testovať každú hračku, ktorá sa dostane na trh v Európe. Náhodné testy sú, samozrejme, možné, ale sú drahé. Komisia zastáva názor, že testovanie súkromným certifikačným orgánom by viedlo k nákladom, ktoré nemajú vzhľadom na mieru zvýšenia bezpečnosti opodstatnenie. Platí to najmä pre malé a stredné podniky. Pri kontrole uplatňovania smernice bude Komisia venovať mimoriadnu pozornosť pravidlám testovania zhody. V tomto smere zohľadní skúsenosti členských štátov v súvislosti s dohľadom nad trhom a Parlamentu predstaviť správu. Príslušné vyhlásenie vydá aj pre Radu.

Smernica obsahuje okrem zvýšených povinností pre hospodárske subjekty aj veľmi podrobné pravidlá toho, ako majú členské štáty vykonávať dohľad nad trhom v súlade s balíkom opatrení pre vnútorný trh z júla tohto roka. Súvisí to s riadnou colnou kontrolou na vonkajších hraniciach a kontrolami v rámci členských štátov. Správne fungovanie dohľadu nad trhom je veľmi dôležitým prvkom tejto smernice. Celková myšlienka bezpečnosti európskych hračiek sa však môže stať realitou len vtedy, ak budú prísne požiadavky na návrh a výrobu primerane monitorované nezávislými verejnými orgánmi.

Predkladaný text je príkladom toho, ako dokážu európske inštitúcie v krátkom čase zaviesť dobrý, komplexný a celosvetovo jedinečný európsky právny predpis. Verím, že pomocou tejto smernice sme vytvorili dobrý základ pre bezpečné hračky v Európe.

Anne Ferreira, spravodajkyňa Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadaneho o stanovisko. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pani ministerka, k revidovaniu právnych predpisov o bezpečnosti hračiek viedli Európsky parlament dva zásadné body: významný počet hračiek, ktoré predstavovali problémy bezpečnosti a ktoré boli pred rokom stiahnuté z trhu, a štúdie preukazujúce vplyv chemických látok na zdravie detí.

Právny predpis, ktorý dnes máme prijať, však, bohužiaľ, dostatočne nerieši problémy, o ktoré ide, a ja sa nestotožňujem s nadšením predchádzajúcich rečníkov.

Je mi ľúto, že sme sa vzdali prísnejších požiadaviek v prípade niekoľkých bodov, a to predovšetkým v prípade prítomnosti chemických látok a alergénnych vonných látok. Opakujem: deti patria medzi najzraniteľnejšie osoby v spoločnosti a ich rýchlo sa vyvíjajúce organizmy sú krehké.

Rôzne normy pre chemické látky túto skutočnosť nezohľadňujú. Prečo sú látky klasifikované ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu zakázané len čiastočne? Prečo sa nezakázali endokrinné disruptory? Prečo sa pripustilo toľko výnimiek?

Vyjadrujem ľútosť aj z opätovného zavedenia ťažkých kovov. Nechápem, ako je možné zakázať kadmium a olovo v určitých tovaroch, a pritom ich povoliť v hračkách, keď vieme, ako ich deti používajú.

Moja druhá poznámka sa týka monitorovania trhu. Zásada obozretnosti v podobe, v akej sa uvádza v smernici, sa vzťahuje na členské štáty, aký dosah má však v skutočnosti na výrobcov?

Ďalším problémom je to, že informácie pre spotrebiteľov musia byť v jazyku alebo jazykoch, ktorým ľahko porozumejú, nevieme ale, či dokážu prijímať informácie vo svojom materinskom jazyku alebo v jazyku

svojej krajiny. Prečo zostávame takí neurčití vo vzťahu k opatreniam na vrátenie alebo stiahnutie tovaru, keď tieto ustanovenia v skutočnosti nevyhovujú v prípade naliehavých situácií? Prečo odmietame myšlienku, aby výrobcov certifikovali nezávislé externé subjekty?

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín hlasoval za pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré viac zohľadňovali zdravie a bezpečnosť detí. Je mi ľúto, že nezískali väčšiu podporu.

David Hammerstein, *spravodajca Výboru pre priemysel, výskum a energetiku požiadaného o stanovisko*. – (ES) Pravdou je, že sa podnikli určité kroky smerom k vyššej bezpečnosti hračiek. Napriek tomu sa však domnievame, že tieto kroky mohli byť oveľa väčšie. Nechápeme, ako je možné, že sa v hračkách stále dajú nájsť látky ako olovo, ortuť či kadmium. Premeškali sme príležitosť zakázať tieto látky, ktoré sa budú ďalej zhromažďovať v telách detí Európy a spôsobovať im početné zdravotné problémy.

Okrem toho by sme chceli poukázať aj na ďalší problém tejto smernice, ktorá nestanovuje decibelové škály pre hluk produkovaný hračkami. Hluk je výrazným znečisťovateľom, ktorý ovplyvňuje deti aj dospelých, a mnoho hračiek robí až priveľký hluk.

Vyzývam Komisiu a Radu, aby k tomuto problému zaujali stanovisko, a súhlasím s tým, aby Parlamentu čím skôr predstavili limity hluku, pretože aj hluk ovplyvňuje telá našich detí.

Andreas Schwab, *v mene skupiny PPE-DE*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani úradujúca predsedníčka Rady, pán komisár Verheugen, dámy a páni, v prvom rade chcem vyjadriť veľkú a úprimnú vďaku našej spravodajkyňi zo Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov pani Thyssenovej. V priebehu posledných mesiacov venovala veľa energie mimoriadne náročnému a politicky spornému dokumentu a v rokovaníach s Komisiou a Radou veľmi úspešne udržala pozíciu Európskeho parlamentu.

Pán komisár Verheugen, môžeme len zdôrazniť to, čo ste práve opísali ako základ smernice o hračkách, ako aj pripomienky pani Thyssenovej. Výsledkom novej európskej smernice o hračkách budú bezpečnejšie hračky v Európskej únii. Žiadna smernica však nikdy nedokáže vylúčiť všetky možnosti zneužitia. Musíme si uvedomiť, že hračky predstavujú len 14 % vecí, s ktorými sa dnes deti hrajú. Zvyšných 86 % tvoria veci, ktoré deti používajú rovnakým spôsobom, na ktoré sa však nevzťahujú ustanovenia smernice o hračkách. Preto musíme varovať pred falošnou bezpečnosťou a veľmi starostlivo zvážiť, či by napríklad batérie mali byť v budúcnosti súčasťou hračiek a či naozaj slúžia na vzdelávacie účely, ak hračky obsahujú len časti, ktoré spĺňajú konkrétne požiadavky. Niet pochyb o tom, že bezpečnosť hračiek je kľúčovou aj pre skupinu PPE-DE.

Spomínalo sa tu už niekoľko bodov a ja by som chcel reagovať na jeden konkrétny. Existuje mnoho členských štátov Európskej únie, v ktorých knihy prispievajú vo významnej miere k vzdelávaniu detí. Tieto knihy, najmä knihy pre malé deti, budú mať výrazné problémy, ak táto smernica vstúpi do platnosti v jej súčasnej podobe, nie v dôsledku samotnej smernice, ale pre technické normy, ktoré sú na nej založené. Práve preto by som bol veľmi vďačný, pán komisár, ak by ste čím skôr požiadali Európsky výbor pre štandardizáciu (CEN) alebo príslušný priemysel, aby hľadali spôsoby, ako formulovať normy súvisiace s rôznymi testami kníh pre deti a odolnosťou kartónu v knihách pre deti tak, aby sme aj v budúcnosti dokázali zachovať existujúcu ponuku kníh pre deti.

Rád by som poďakoval pani spravodajkyňi a teším sa na ďalšie diskusie.

PREDSEDÁ: PÁN ONESTA

podpredseda

Anna Hedh, *v mene skupiny PSE*. – (SV) Chcela by som poďakovať pani Thyssenovej, svojim kolegom, Rade a Komisii za ich mimoriadne konštruktívnu spoluprácu. Ako už spomínala pani Thyssenová a niekoľko ďalších poslancov tu v Parlamente, smernicu sme zlepšili v mnohých oblastiach. Pre nás sociálnych demokratov bola trvale vysoká úroveň bezpečnosti prvoradým cieľom. Myslím si, že sme dosiahli vysokú úroveň bezpečnosti bez toho, aby sme na priemysel kladli neprimerané požiadavky. Samozrejme, páčilo by sa nám, ak by sme v niektorých oblastiach zašli ešte ďalej, no domnievam sa, že kompromis viedol z väčšej časti ku konštruktívnemu textu.

Naša skupina požadovala pre určité hračky certifikáciu tretej strany, no nezískali sme pre to podporu ani od iných skupín vo výbore, ani od Rady či Komisie. Prirodzene sklamal nás to, no myslíme si, že nová smernica je inak zlepšením tej súčasnej, a preto ju v pléne podporíme. Mimoriadne ma teší skutočnosť, že budeme mať prísnejšie pravidlá pre spôsob používania karcinogénov, mutagénov a látok toxických pre

reprodukcii, čo je oblasť, v ktorej Socialistická skupina v Európskom parlamente nehodlala pristúpiť ku kompromisu.

V porovnaní s návrhom Rady máme teraz oveľa lepší základ pre posudzovanie a odstránili sme výnimky zo zásady nahradzovania, čo povedie k obmedzenému používaniu týchto látok. V prípade rizikových ťažkých kovov sme znížili na polovicu migračné limity a zakázali sme ich používanie v akýchkoľvek častiach, s ktorými prídu deti do kontaktu.

Zásada obozretnosti sa stala jedným z najvýznamnejších zlepšení. Zásada sa teraz uvádza v článku, čo znamená, že orgány dohľadu nad trhom sa teraz môžu odvolávať na túto zásadu, ak bude dôvod domnievať sa, že je hračka nebezpečná, no nebude na to žiaden vedecký dôkaz.

Vytvorili sme lepšiu definíciu spôsobu navrhovania hračiek tak, aby nemohli spôsobiť dusenie. Udusenie je pritom jednou z najčastejších príčin úmrtia v dôsledku používania hračky a to, že v tejto oblasti máme jasné pravidlá, považujeme za významný pokrok. Víťame skutočnosť, že nová smernica vyžaduje, aby hračky nezhoršovali sluch. Komisia prisľúbila vypracovať novú normu a ja dúfam, že svoje slovo dodrží. Priali by sme si prísnejšiu reguláciu alergénnych vonných látok, ktorá by zakazovala používanie všetkých alergénov s výnimkou veľmi špecifických prípadov. Parlament však predsa len obmedzil ich používanie viac než návrh Komisie a dúfame, že zoznam sa bude aktualizovať, ak sa vyskytnú iné vonné látky, ktoré by sa mali začať používať v hračkách.

Vítame aj to, že sa vyjasnili pravidlá pre upozornenia a že text s upozornením bude na viacerých typoch samotných hračiek, keďže je jednoduché zabudnúť na upozornenie po odstránení balenia. Upozornenia, ktoré sú dôležité pri rozhodovaní o tom, či kúpiť, alebo nekúpiť hračku, musia byť pre spotrebiteľa viditeľné bez ohľadu na to, či sa hračka kupuje v obchode alebo cez internet.

Dúfam, že po hlasovaní tento týždeň budeme môcť veci uzatvoriť a zabezpečiť do budúcnosti bezpečnejšie hračky pod vianočným stromčekom. Ďakujem.

Karin Riis-Jørgensen, v mene skupiny ALDE. – (DA) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade chcem vyjadriť svoju úprimnú vďačnosť našej spravodajkyni smernice o hračkách pani Thyssenovej. Marianne, vypracovali ste veľmi účinnú, odbornú a efektívnu správu. Rovnako chcem poďakovať aj Rade a nášmu dievčaťu z francúzskeho predsedníctva: dobrá práca! Moje poďakovanie patrí aj Komisii za jej pružnosť pri rýchлом nájdení spoločného základu pre text, ktorý pred sebou dnes máme.

Celý postup prípravy smernice o hračkách bol pre mňa, ale aj pre mojich kolegov, ktorí sú tu dnes večer prítomní, poučný. Z pozície snahy o zakázanie všetkých chemických a vonných látok sme sa určite poučili, že veci nie sú len čierne-biele. Získala som viac informácií o tom, čo je možné a čo naopak znemožňuje výrobu hračiek. Moja úvodná myšlienka k práci na tejto smernici teda bola taká, že smernica by mala byť prísna, ale zároveň aj spravodlivá. Myslím si, že návrh, ktorý máme pred sebou, je mimoriadne rozumný. Predstavuje významné zlepšenie súčasných pravidiel pre hračky, pričom tieto pravidlá pochádzajú až z roku 1988. Domnievam sa, že sme dosiahli kompromis s Radou a Komisiou, čo znamená, že môžeme byť spokojní a, čo je ešte dôležitejšie, že sa deti môžu naďalej hrať a výrobcovia môžu naďalej vyrábať hračky, ale bezpečné hračky.

Spomedzi výrazných zlepšení v novom návrhu by som chcela upozorniť na skutočnosť, že teraz máme jasné pravidlá používania chemických a vonných látok. Je dôležité, že sme objasnili, ktoré látky sa môžu používať, pretože môže ísť o endokrinné disruptory, karcinogény alebo alergénne látky. Nesmieme však zakazovať všetky látky, ak to nie je potrebné zo zdravotného hľadiska. Takýto zákaz by totiž napríklad bránil vo výrobe detských bicyklov. Áno, počujete správne. Ak by sme zakázali všetky chemické látky, nemohli by sme dať na detské bicykle pneumatiky. A to iste nechceme, aj napriek všetkému. Opakujem preto, že musíme byť prísni, ale spravodliví.

Chcela by som spomenúť aj naše trojstranné rokovania, počas ktorých sa nám nepodarilo dosiahnuť dohodu o právnom základe pre otázky hluku, kníh a certifikácie tretími stranami. Očakávam preto, pán komisár, že budú nasledovať veľmi jasné vyhlásenia Komisie týkajúce sa týchto problémov a že sa tým v Parlamente budeme zaoberať. Dúfam, že vo štvrtok dosiahneme v Parlamente jasnú väčšinu, a teším sa na to.

Heide Rühle, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, aj ja chcem poďakovať spravodajkyni a svojim kolegom. Ako skupina však vyjadrujeme ľútosť nad tým, že sme túto prácu museli vykonať pod obrovským časovým tlakom. Predovšetkým je nám ľúto, že v Parlamente nebolo žiadne primerané prvé čítanie, v ktorom by dostali výbory pracujúce na smernici, teda napríklad Výbor pre životné prostredie,

verejné zdravie a bezpečnosť potravín a Výbor pre priemysel, výskum a energetiku, šancu prehovoriť. V skutočnosti boli prakticky vylúčené z rozhodovania. Považujem to za deficit demokracie, ktorý musí tento Parlament riešiť. Potrebujeme jasnejšie usmernenia týkajúce sa dohody v prvom čítaní ako tie aktuálne.

Keď sa pozriem na pozitívne veci, ktoré sme docielili, musím povedať, že celkovo sme dosiahli značné zlepšenie. Znovu sme zlepšili správu Komisie a výsledky, o ktoré sme sa usilovali v prvom čítaní, sú v mnohých prípadoch dobré. Ale práve preto sa malo postupovať podľa riadneho postupu.

Nedostatky existujú hlavne v troch oblastiach, ktoré by som rada objasnila. Prvým nedostatkom je otázka certifikácie nezávislým certifikačným orgánom. Veľmi sme si želali dosiahnuť ešte širší kompromis v tejto oblasti, napríklad požadovať, aby podniky, ktoré boli niekoľkokrát ohlásené v systéme RAPEX, museli prejsť osobitnou certifikáciou. V tejto súvislosti sme boli pripravení ešte viac preskúmať a zvážiť situáciu a prijať kompromis, no o tejto veci neprebehli s Komisiou a Radou vôbec žiadne rozhovory. Považujem to za mimoriadne poľutovaniahodné, pretože sa domnievam, že dosiahnutie certifikácie tretími stranami by malo prínos pre bezpečnosť hračiek, minimálne pre určité hračky.

Ďalší problém, ktorý tu už načrtol pán Schwab, je to, že v iných oblastiach sme naopak príliš opatrní. Nepoznám ani jeden prípad, že by sa nejaké dieťa dusilo alebo by utrpelo iné zranenia ako dôsledok používania obrázkovej knihy z kartónu. Nechápem teda, prečo sa obrázkové knihy z kartónu považujú za hračky a prečo pre ne Európsky výbor pre štandardizáciu (CEN) vytvoril špeciálne postupy. Je to nepochopiteľné. Bolo by dobré, ak by sme sa rozhodli pre vyňatie obrázkových kníh z kartónu z tejto smernice. Mimochodom, celý výbor túto myšlienku podporoval. Bolo by to správne rozhodnutie.

Myslím si, že v dôsledku časového tlaku nie je v určitých bodoch dostatočne jasné znenie týkajúce sa látok klasifikovaných ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu. Aj v tomto prípade predložíme pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh, aby bolo jasné, ktorým smerom sa máme uberať.

Znovu zopakujem, že sme mohli dosiahnuť lepší výsledok, ak by sme mali viac času a ak by sa zapojili aj ostatné výbory.

Seán Ó Neachtain, *v mene skupiny UEN*. – (GA) Vážení pán predsedajúci, čas Vianoc je pre obchod s hračkami a pre ich výrobcov tým najrušnejším obdobím. Je zvláštne, že práve naše deti, najzraniteľnejší členovia nášho spoločenstva, sú často ohrozené výrobkami, ktoré nedodržiavajú normy. Tieto výrobky pochádzajú zďaleka a často nevieme, ako boli vyrobené ani čo obsahujú.

Počas posledných piatich rokov bolo na celom svete vrátených viac než 22 miliónov hračiek. V našej krajine, v Írsku, bolo v tomto období vrátených 120 000 hračiek.

To, že hračky, ktoré sa predávajú v Írsku, pochádzajú z ďalekých krajín a že pokiaľ ide o ich kvalitu, nemožno mať žiadnu istotu, dáva dôvod na obavy. Tomu treba zabrániť. Táto smernica je zlepšením, je to však len začiatok. Musíme pokračovať a zaistiť, aby boli tieto výrobky bezpečné.

Eva-Britt Svensson, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (SV) Stále znovu a znovu počúvame o výrobkoch, ktoré boli stiahnuté z trhu, pretože sú pre naše deti nebezpečné. Keďže sme chceli zistiť, aká je situácia na švédskom trhu s hračkami, moji kolegovia z Ľavicovej strany Švédska a ja sme si kúpili 17 rôznych, náhodne vybraných hračiek v Štokholme a požiadali sme laboratórium o ich preskúmanie. Jedna obsahovala nezákonné množstvá olova a päť ďalších hračiek obsahovalo brómované retardéry horenia. Toto je, samozrejme, úplne neprípustné. Poukazuje to na potrebu lepších právnych predpisov, ale aj lepšieho monitorovania. Nové hračky by mali podliehať povinným nezávislým testom.

Ako všetci vieme, deti majú veľkú predstavivosť, sú vynaliezavé a hračky nepoužívajú len spôsobom, aký výrobca predpokladal. Je ťažké, ak nie priamo nemožné predpokladať, ako deti použijú konkrétnu hračku. Preto sa právny predpis musí vzťahovať aj na poľámané hračky, pretože pri zlomení sa môžu uvoľniť niektoré rizikové látky. O bezpečnosti a ochrane detí sa nedá dohadovať. Kompromis nie je voľbou. Víтам túto smernicu, ale Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice by uvítala ďalšie kroky, a to zavedenie úplného zákazu látok vyvolávajúcich alergie, karcinogénov, mutagénov a látok toxických pre reprodukciu. Bezpečnosť detí je dôležitejšia než krátkodobé hospodárske zisky. Ďakujem.

Hélène Goudin, *v mene skupiny IND/DEM*. – (SV) Pre mňa aj mnohých iných, ktorí sa tu dnes večer nachádzajú, je zrejmé, že hračky by mali byť bezpečné, pretože deti si nedokážu samy prečítať texty s upozornením ani posúdiť riziká, ktoré môžu vzniknúť. Výrobky by zároveň nemali obsahovať chemické látky, ktoré môžu poškodzovať zdravie. Strana Júnový zoznam preto zastáva názor, že aktualizácia súčasných právnych predpisov je vítaná, zároveň by však rada upozornila na neoprávnený skrytý protekcionizmus. Je

nevyhnuté zabezpečiť, aby sa hračky, ktoré spĺňajú požiadavky na bezpečnosť, mohli dovážať a predávať v EÚ bez ohľadu na to, či boli vyrobené v EÚ alebo v Ázii. Ďakujem.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Vážení kolegovia, táto rozprava prebieha v predvianočnom čase, keď hračky zaznamenávajú prvenstvo medzi vianočnými darčekom.

Rodičia a vychovávatelia potrebujú istotu, že hračky ponúkané na európskom trhu vyhovujú prísny bezpečnostným požiadavkám, a deti ako najbezbrannejší spotrebitelia musia byť najviac chránené. Problémy najväčšej spoločnosti na výrobu hračiek MATTEL upriamili pozornosť verejnosti na dôležitosť agendy Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa. Uplynul viac ako rok, čo Európsky parlament prijal vyhlásenie o bezpečnosti tovarov, najmä hračiek, ktoré odštartovalo prácu na tovarovom balíčku, ktorý bol schválený v marci 2008.

Oceňujem, že pani spravodajkyňa rešpektovala kompromis dohodnutý v tovarovom balíčku uvádzania produktov na trh, na ktorom som ako jedna zo spravodajcov za skupinu PPE-DE spolupracovala. Táto smernica reflektuje vedecké poznatky posledných 20 rokov a zakazuje používať v hračkách nebezpečné látky. Taktiež výrobcovia budú musieť jasne označiť alergény, ktoré môžu mať negatívne účinky na deti hlavne do troch rokov. Budú musieť uviesť upozornenie na hračke viditeľným a vhodným spôsobom v jazyku, ktorému spotrebiteľ rozumie. V tejto smernici sú stanovené pravidlá umiestňovania označenia CE, ktoré je viditeľným výsledkom celého procesu zahŕňajúceho posudzovanie zhody v širšom zmysle.

Umiestnením označenia CE na hračke výrobca vyhlasuje, že výrobok spĺňa všetky uplatniteľné požiadavky a nesie zaň plnú zodpovednosť. Rovnaká zodpovednosť spočíva aj na dodávateľskom reťazci, v ktorom úrad pre dozor nad trhom bude uskutočňovať kontroly kvality a zaistiť, aby sa predávali výrobky, ktoré budú dôsledne spĺňať vysoké bezpečnostné požiadavky.

Chcela by som vyzdvihnúť prácu pani Marianne Thyssenovej, ktorej sa podarilo dosiahnuť dohodu už v prvom čítaní. Som presvedčená, že dohodnutý kompromis zabezpečí vyššiu úroveň bezpečnosti hračiek a zároveň neobmedzí aktivity firiem na výrobu hračiek, predovšetkým malých a stredných podnikov.

Evelyne Gebhardt (PSE). – (DE) Vážení pán predsedajúci, karcinogénne chemické látky v detských hrkálkach? Olovo v hračkárskych autíčkach? Plyšové hračky, ktoré vyvolávajú alergie? Pokiaľ ide o bezpečnosť hračiek pre deti, ich rodičia majú naozaj dobré dôvody na obavy.

Bolo preto zásadnou úlohou, aby sa predošlá smernica, viac než 20 rokov stará, nahradila aktuálnym právnym predpisom, ktorý odráža najnovšie zistenia. Bolo to potrebné pre zdravie a bezpečnosť našich detí. Dosiahli sme určitý pokrok a veľmi ma to teší, pretože sme tým dosiahli väčšiu ochranu. Máme teda prísnejšie pravidlá pre látky, ktoré by mohli byť karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu. Jasne viditeľné upozornenia s jednoznačným znením rodičom ukážu, za akých okolností by mohla byť hračka nebezpečná. Okrem toho sme uspeli aj v otázke zákazu používania mnohých vonných látok v hračkách, ktoré majú na svedomí rozšírenie alergií. Ide o úspech, ktorý sme ako Európsky parlament dosiahli spoločne s ďalšími inštitúciami, Radou a Komisiou.

Je tu však predsa len chybička krásy. Chceli sme certifikáciu hračiek nezávislými skúšobňami, aby sme si mohli byť naozaj istí. Nestačí, že hračka bude v obchode a že sa podrobí náhodnému testu. Nie, v tomto smere by bolo potrebné konať oveľa dôslednejšie. Mali by sme urobiť to, čo sme urobili v prípade áut. To, či je auto spôsobilé na cestnú premávku, necertifikujeme sami. Potrebujeme inšpekčnú spoločnosť TÜV pre hračky, a tá musí byť takou samozrejmosťou ako TÜV, ktorú máme pre autá.

Európska komisia to nechcela, Rada ministrov to nechcela, väčšina konzervatívov a liberálov to nechcela. Považujem za mimoriadne poľutovaniahodné, že sme zatiaľ neuspeli pri realizácii tohto bodu, ale vo štvrtok budeme hlasovať aj o takomto pozmeňujúcom a dopĺňujúcom návrhu. Možno predsa len uspejeme a dosiahneme nejaký pokrok v tomto smere.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Minulý rok v septembri som na stránke YouTube a inde varovala pred rastúcim výskytom nebezpečných hračiek a sľúbila som, že sa tu v Parlamente postaráme o to, aby bol náš trh do Vianoc bezpečnejší. Mnohí novinári sa tomu smiali, ale iní sa témy chopili. A potom sa spustila taká silná lavína kontrol, že do Vianoc boli z trhu stiahnuté milióny nebezpečných hračiek. A to ešte pred Vianocami. Oceňujem, že Európska komisia rýchlo reagovala na našu požiadavku a predložila novú, prísnejšiu smernicu. Tiež si veľmi cením efektívnu prácu pani Thyssenovej. A, samozrejme, aj flexibilitu francúzskeho predsedníctva.

Táto smernica reaguje na nové poznatky v oblasti chemických látok, ale aj na zistenia týkajúce sa zranenia detí a podobne. Je teda prísnejšia na výrobcov, ale dáva aj väčší bič do rúk kontrolným orgánom. Považujem za veľmi dôležité, že tiež zvyšuje či skôr prenáša právnu zodpovednosť na dovozcov. Veď ten hlavný problém sa netýka európskych výrobcov, ale práve dovozu. Z 80 % ide o hračky z Číny. Som tiež presvedčená, že už v budúcom roku, teda ešte pred tým, než smernica nadobudne účinnosť, si dovozcovia začnú starostlivo vyberať, z ktorej čínskej či inej továrne k nám hračky do Európy dovezu. A že si budú vyberať len tých výrobcov, ktorí budú spĺňať európske normy. Kiežby sa to podarilo aj u iných výrobcov!

Dnes dopoludnia som sa opäť stretla s výrobcami hračiek v Českej republike a musím vám povedať, že veľmi vítajú túto smernicu, vítajú harmonizáciu noriem. Prajú si však, aby sme zvýšili právnu zodpovednosť akreditovaných skúšobní. Stretávajú sa totiž s tým, že zaplatia za preskúmanie, no inšpekcia napriek tomu skôr alebo neskôr odhalí určité nedostatky. A pre malých výrobcov sú to nemalé finančné náklady, ktoré sú úplne zbytočné.

Chcem vás upozorniť aj na obchádzanie smernice, už tej súčasnej a pravdepodobne aj tej dnešnej novej, ktorú tento týždeň schválime. Hovoríme síce, že sa nebude môcť uvádzať, že „toto nie je hračka“ na výrobky, ktoré sa ako hračka tvária, budú sa však, bohužiaľ, vyrábať hračky pod názvom „dekorácia“. Táto smernica je teda prvým krokom a máme pred sebou ešte veľa práce.

Arlene McCarthy (PSE). – Vážený pán predsedajúci, po tom, čo bezpečnosť hračiek vyvolala minulý rok pred Vianocami paniku a sťahovanie hračiek z trhu, je zrejmé, že náš súčasný právny predpis o bezpečnosti hračiek vypracovaný v roku 1988 nedokáže riešiť nové riziká a ohrozenie bezpečnosti detí. Prešlo dvadsať rokov a 80 % hračiek v EÚ a 95 % v našej krajine sa dováža z tretích krajín, prevažne z Číny. Prešlo dvadsať rokov a my máme lepšie informácie o rizikách a hrozbách určitých chemikálií a látok. Prešlo dvadsať rokov a zmenil sa návrh hračiek, ktoré teraz obsahujú silné magnety a viac elektronických prvkov, používajú lasery a vydávajú väčší hluk. Práve preto bola panika v súvislosti s bezpečnosťou hračiek a ich sťahovanie z trhu výstrahou pre Európu, aby radikálne revidovala, aktualizovala a posilnila normy nášho právneho predpisu o bezpečnosti hračiek.

Náš nový právny predpis viac prispeje k istote rodičov, že hračky na našich policiach sú bezpečnejšie. Nie bezpečné, ale bezpečnejšie. Za zabezpečenie toho, že hračky dovážané do Európy spĺňajú naše prísne nové normy, nebudú niesť zodpovednosť len výrobcovia, ale aj dovozcovia. Výrobcovia majú zakázané používanie škodlivých látok v hračkách, ako napríklad látok klasifikovaných ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu a vonných látok, ktoré môžu u detí vyvolávať alebo zapríčiniť alergie.

Sprísnil sme pravidlá týkajúce sa rizika udusenia. Zaviedli sme jasné a efektívnejšie upozornenia na hračkách. Právny predpis však bude fungovať len vtedy, ak sa bude uplatňovať. Preto je dobré, že v rámci tohto právneho predpisu dávame väčšie právomoci orgánom zodpovedným za uplatňovanie práva v 27 členských štátoch, aby mohli požadovať všetky potrebné informácie od každého subjektu v dodávateľskom reťazci a aby v prípade potreby vykonávali razie v priestoroch subjektu. Okrem toho sú všetky orgány zodpovedné za uplatňovanie práva v EÚ zo zákona povinné spolupracovať a vymieňať si informácie na účely boja proti riziku nebezpečných hračiek.

Preto vám blahoželám, pani Thyssenová. Vďaka dobrej spolupráci s Komisiou a francúzskym predsedníctvom sme dosiahli tri veci. Splnili sme lehotu podľa uznesenia EP z minulého roka, že o novom právnom predpise o bezpečnosti hračiek budeme hlasovať do Vianoc roku 2008. Domnievam sa, že právny predpis by nebol o nič lepší, ak by sme čakali dlhšie. Rodičov môžeme uistiť, že hračky, ktoré sa predávajú v EÚ, budú v budúcnosti bezpečnejšie. Zároveň dnes vysielame silný odkaz výrobcovi, majiteľovi značiek a dovozcom, že musia spĺňať naše vysoké bezpečnostné normy, inak pre ich produkty nebude na našich policiach miesto.

Hlasovaním za tento právny predpis jasne hovoríme, že nie sme ochotní tolerovať toxické a nebezpečné hračky v Európe.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, v prvom rade by som chcel zablahoželať spravodajkyni k jej výnimočnej práci na takú náročnú a citlivú tému, akou je bezpečnosť hračiek. Pani Thyssenová veľmi metodicky formou diskusií pracovala s Radou a francúzskym predsedníctvom a v našom Výbore pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa. Súhlasila s mnohými kompromismi, aby dosiahla konečný text, ktorý bude podporovať bezpečnosť hračiek, pričom zároveň dosiahne rovnováhu medzi ochranou spotrebiteľa a realizovateľnosťou u výrobcov hračiek. Smernica z roku 1988 naplnila svoje očakávania a zaručovala vysokú úroveň bezpečnosti hračiek po celých dvadsať rokov, no naliehavo si vyžaduje revíziu a aktualizáciu, pretože na trhu máme teraz nové typy hračiek a nové materiály a továrne sa zriaďujú v krajinách mimo Európskej únie.

Základným cieľom bolo poskytnúť čo najlepšiu ochranu pre deti, lepšiu záruku pre rodičov, že hračky, ktoré kupujú pre svoje deti, spĺňajú vysoké bezpečnostné normy, a prísnejšie pokuty pre výrobcov, ktorí dané požiadavky nespĺnia. Domnievam sa, že sme dosiahli pokrok v niektorých otázkach, ako napríklad zákaz karcinogénnych chemikálií používaných v hračkách, ktoré spôsobovali veľké obavy o zdravie detí, postupné znižovanie ťažkých kovov používaných pri výrobe hračiek, ako napríklad kadmium a olovo, obmedzenie povolených vonných a alergénnych látok, samostatné označovanie hračiek obsiahnutých v potravinách a prísnejšie bezpečnostné špecifikácie pre všetky výrobky hračiek.

Na záver chcem poukázať na to, že zodpovednosť v oblasti bezpečnosti hračiek má mnohé podoby, a práve preto by dovozcovia a distribútori mali zabezpečiť dodržiavanie špecifikácií. Domnievam sa, že všetky zainteresované strany a najmä združenia spotrebiteľov použijú mechanizmy kontroly, ktoré majú k dispozícii, aby podrobne monitorovali uplatňovanie novej smernice. Dnes podnikáme veľký krok vpred a som si istý, že v budúcnosti budú nasledovať ďalšie.

Christel Schaldemose (PSE). – (DA) Vážený pán predsedajúci, návrh o hračkách v jeho súčasnej podobe znamená, že do dvoch až štyroch rokov sa budú môcť európske deti hrať s oveľa bezpečnejšími hračkami než dnes. Je to dobré a zároveň potrebné, preto v plnej miere podporujem tento návrh. Je potrebné a je dobré, že v porovnaní s aktuálnym stavom sme zvýšili bezpečnosť. Zároveň sa však domnievam, že sme v skutočnosti premeškali príležitosť postarať sa o to, aby bol nový vývoj pre naše deti nielen dobrý, ale naozaj dobrý. Mnohí už načrtli problémy návrhu, preto sa zameriam len na jednu vec, a to na vonné látky.

Vône alebo vonné látky v hračkách podľa mňa vytvárajú problém. Uvedomujem si, že vykonaná práca viedla k rozšíreniu zoznamu zakázaných vonných látok, no myslím si, že nestačí len rozširovať zoznam. Domnievam sa, že by sme ich mali celkom zakázať. Ak ste alergickí na orechy, vyhnete sa tomu, aby ste ich jedli. Ak ste alergickí na nikel, môžete sa vyhnúť používaniu produktov, ktoré ho obsahujú. Ak ste však alergickí na vône a vonné látky, bude pre vás náročné navštevovať verejné priestranstvá, pretože nemôžete zabrániť tomu, aby ich iní ľudia používali. Preto si jednoducho myslím, že sme v tomto prípade mali byť prísnejší a s ohľadom na naše deti stanoviť celkový zákaz vonných látok. Vonné látky nemajú žiadnu hodnotu pre deti ani hračky. Ak chcete zistiť, ako voňajú kvety alebo ovocie, je lepšie priamo si ich kúpiť.

Napriek tomu návrh, samozrejme, predstavuje jasné zlepšenie aktuálnej situácie a je veľmi dobré, že sme sprísnili aj pravidlá týkajúce sa dohľadu nad trhom a zodpovednosti členských štátov. Domnievam sa preto, že signál, ktorý dnes vyšleme členským štátom, by mal byť mimoriadne zreteľný. Treba neustále zdôrazňovať, že práve ony nesú zodpovednosť a že musia monitorovať trh lepšie než doteraz. Musíme trvať na tom, aby používali viac peňazí a viac prostriedkov na zabezpečenie monitorovania trhu, čo zároveň umožní efektívne fungovanie nových prísnych pravidiel.

Colm Burke (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, vítam výsledok trojstranných rokovaní a domnievam sa, že text, o ktorom budeme hlasovať, je vyváženým a pozitívnym výsledkom pre všetkých.

Bezpečnosť hračiek má prvoradý význam teraz aj počas celého roka, pretože v stávke sú zdravie a bezpečnosť našich detí. Súhlasím s prísnosťou nových opatrení v súčasnom návrhu, ako je napríklad zákaz látok klasifikovaných ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu a alergénnych vonných látok.

Vítam aj vyvážený charakter návrhu. V EÚ máme viac než 2 000 výrobcov hračiek. Veľká väčšina venuje mimoriadnu pozornosť tomu, aby produkt, ktorý uvedú na trh, bol bezpečný. Nemali by doplácať na nízke normy, ktoré prijala malá menšina, alebo nízke normy uplatňované niektorými dovozcami alebo distribútormi.

Posledné prípady paniky nás poučili, že nemáme preháňať a úplne zakazovať niektoré hračky, ale skôr zintenzívniť presadzovanie pravidiel, ktoré už existujú. Domnievam sa, že tento text predstavuje takúto rovnováhu, a preto chcem pochváliť svoju kolegyňu pani Thyssenovú a všetkých, ktorí prispeli k úspechu tejto smernice.

Hiltrud Breyer (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, toxické hračky nepatria do rúk detí a nikto z nás nechce položiť toxické hračky pod vianočný stromček. Komisia však v spojitosti so smernicou EÚ o hračkách urobila len nesmelý krôčik a tento kompromis ho, bohužiaľ, nezlepšil.

Zámerom nie je klamať nás o bezpečnosti rizikových chemických látok, pretože tento kompromis naďalej obsahuje obrovské medzery. V prvom rade neobsahuje zákaz toxických ťažkých kovov. Je nevysvetliteľné, prečo sú kadmium a olovo stále povolené v hračkách pre deti. To isté platí pre chróm, ortuť a organický

zinok. Tie nepatria do rúk detí, ani najmenšie množstvá. Preto, pán Verheugen, ste sa podieľali na zavádzaní, keď ste v čase posledného sťahovania tovarov z trhu vyhlasovali, že olovo je v detských hračkách zakázané.

Tento kompromis povoľuje ďalšie limitné hodnoty pre vysokorizikové látky, aj keď ide len o polovicu toho, čo navrhovala Komisia. Len jasný zákaz môže znamenať bezpečnosť. EÚ sa, bohužiaľ, vyhýba svojej zodpovednosti za túto jasnú ochranu detí.

To isté platí pre alergénne vonné látky. V tomto prípade sa nám nepodarilo zakázať všetky alergénne vonné látky tak, ako to navrhoval Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín. Sklamáním sú aj limitné hodnoty pre hluk, keďže v tejto oblasti sa nedohodol žiaden jasný cieľ.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som len v tejto veci zdôrazniť schopnosť inštitúcií Spoločenstva reagovať v záujme efektívneho vyriešenia problémov našich občanov.

V lete 2007 došlo k mnohým škandálom. Parlament vyzval na prijatie opatrení. Komisia sa o to pokúsila a dnes sme v situácii, že máme prijať túto smernicu o bezpečnosti hračiek, ktorá predstavuje významný krok vpred.

Prirodzene za to v prvom rade ďakujeme – a to treba zdôrazniť – našej spravodajkyni a práci, ktorá sa vykonala na zosúladení stanovísk, ktoré boli na začiatku v rozpore. Dnes máme pred sebou účinný a vyvážený text, ktorý napríklad umožní – a Komisia sa k tomu práve zaviazala – znovu preskúmať normu vzťahujúcu sa na detské knihy a ktorý veľmi vyvážené rieši problémy súvisiace s vonnými látkami, ktoré sú obsiahnuté v mnohých hračkách.

Je perfektnou ukážkou právneho predpisu Európanov pre Európanov a treba povedať, že tento Parlament má na ňom rozhodujúci podiel.

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som sa venovať niektorým z problémov, ktoré sú v tejto rozprave dôležité.

Po prvé k téme chemických látok. Pravidlá, ktoré tu boli stanovené, už nemôžu byť prísnejšie, než v súčasnosti sú. Nie je možné chemikálie zakázať úplne, pretože v stopových množstvách existujú v prírode. Pani Breyerová, nemôžem vám brániť v ignorovaní prírodných zákonov, no to, čo ste predviedli, je nezodpovedné panikárstvo. To musím povedať celkom jasne. Vyvolávate dojem, že európski zákonodarcovia dávajú deťom jedovaté hračky, pričom opak je pravdou. Dôrazne odmietam narážky vo vašom príspevku.

Dokázali sme niečo, čo nik predtým neurobil. Bežne je pravidlom, tu v Parlamente, ako aj inde, že sa nejaká látka zakáže vtedy, ak sa preukáže jej škodlivosť. V tomto prípade je to naopak: látky sú zakázané a sú povolené až potom, ak sa definitívne preukáže, že sú bezpečné. Chcel by som vedieť, čo viac sa od nás môže očakávať. Nemôžeme urobiť viac než to, čo práve robíme. A ak niekto vyvoláva dojem, že to, čo robíme, nezabezpečí dostatočnú ochranu pre deti – ľutujem, ale musím to povedať – zámerne zavádza európsku verejnosť. Nedokážem si vôbec predstaviť, prečo to robíte.

Vaše pripomienky k hluku – že hračky, samozrejme, nesmú poškodzovať sluch – sú celkom správne. Smernica preto obsahuje pravidlá týkajúce sa tejto oblasti. Limity, inými slovami decibelové škály sú stanovené spôsobom bežným v európskych právnych predpisoch a smernica o hračkách nie je v tomto smere žiadnou výnimkou. Technická regulácia je stanovená ako súčasť procesu štandardizácie a to isté platí aj v tomto prípade. Decibelová škála preto bude stanovená počas procesu štandardizácie a smernica na tento účel poskytuje právny základ.

Pokiaľ ide o knihy, prekvapilo ma otvorenie tohto problému v posledných dňoch. Slovo „knihy“ sa ani raz nevyskytuje v texte, ktorý máme pred sebou. Vzhľadom na súčasný stav sa nič nemení. Zdá sa, že jeden z nemeckých výrobcov začal tlačovú kampaň na túto tému a intenzívne lobuje v Európskom parlamente. Nie je na tom ani jediné slovo pravdy. Na súčasnom stave to vôbec nič nemení. Komisia je však určite ochotná zabezpečiť – pretože je to správna vec a v súlade so želaním Parlamentu – aby sa príslušné normy zlepšili a modernizovali. Komisia v tejto súvislosti vydá pokyny.

Pokiaľ ide o certifikáciu tretími stranami – a hovorím to skupine TŮV v tomto Parlamente – presvedčenie, že hračka alebo akýkoľvek iný produkt v Európe bude bezpečnejší preto, že má certifikát od externého úradu, žiaľ, nemá opodstatnenie. Komisia má naozaj k dispozícii výsledky za mnoho rokov, pokiaľ ide o bezpečnosť výrobkov. Neexistuje nič, absolútne nič, podľa čoho by certifikácia tretími stranami zvyšovala bezpečnosť nejakého produktu. Takúto certifikáciu tretími stranami požadujeme v prípadoch, keď – a to je zásada

európskych právnych predpisov, ktoré tento Parlament dodržiava už veľmi veľa rokov – ide o mimoriadne komplexný produkt.

Vážená pani Gebhardtová, poviem to znovu: existuje určitý rozdiel v komplexnosti vysoko technologického produktu ako moderné auto a plyšového medvedíka. Myslím si, že snaha o porovnávanie takýchto vecí je trochu pritiahnutá za vlasy.

Táto smernica tiež ako zvyčajne vyžaduje certifikáciu treťou stranou v prípadoch, kde neexistujú žiadne normy. Dôrazne vyzývam, aby ste neverili, že pre bezpečnú hračku potrebujete len poveriť certifikáciou nejaký externý orgán. Proti všetkým nebezpečenstvám, ktoré v praxi vznikajú, nemožno bojovať len certifikáciou. Veď sa len pozrite na prípady, ktoré sa tu spomínali. Problémy sa netýkali prototypu, ktorý bol odoslaný externému orgánu, ale vznikli v dodávateľskom reťazci – výrobcovia boli nespoľahliví. Len výrobca produktu môže zaručiť úplnú spoľahlivosť a bezpečnosť vo svojom dodávateľskom reťazci. Dôrazne vás vyzývam, aby ste zanechali túto zásadu a preniesli úplnú zodpovednosť za bezpečnosť produktov na plecia výrobcov. Nie je to tak, že by výrobcom stačilo povedať „môj produkt je bezpečný“ alebo „moja hračka je bezpečná“. Musia byť na požiadanie orgánov dohľadu nad trhom schopní predložiť im kedykoľvek kompletné a bezchybné dokumenty. Bude a musí sa to kontrolovať. A to isté platí pre dovozcov.

Sú to pravidlá, ktoré podľa mňa už nemôžu byť prísnejšie, pretože už zaručujú najvyššiu možnú úroveň účinnosti. Súhlasím však so všetkými tými, ktorí hovoria, že skutočne dôsledné vykonávanie týchto kontrol a rozširovanie príležitostí pre dohľad nad trhom závisia vo veľkej miere od členských štátov.

Pokiaľ ide o tému vonných látok, ani v tomto prípade sa mi úplne nedarí pochopiť logiku argumentu. Skutočne by som rád vedel, aký zmysel by malo zakázať používanie vonných látok v hračkách, ak je používanie tých istých vonných látok povolené v kozmetických výrobkoch pre deti, ktoré sa aplikujú priamo na pokožku detí. Povolenie vonných látok v týchto výrobkoch a ich zakázanie v hračkách len preto, aby tak strašne nevoňali, skrátka nedáva zmysel. Táto smernica však predsa len zachádza ďalej než smernica o kozmetických výrobkoch, pretože zakazuje vonné látky, ktoré podľa smernice o kozmetických výrobkoch iba podliehajú požiadavke označovania. Ani v tomto prípade neviem, čo viac sme mohli urobiť.

Dovoľte mi na záver povedať toto: boli tu predložené pozmeňujúce a doplňujúce návrhy – a Európsky parlament ich, samozrejme, môže slobodne prijať – no musím poukázať na to, že tento dokument predstavuje celkový kompromis Rady, Parlamentu a Komisie a že napríklad pozmeňujúci a doplňujúci návrh pani Gebhardtovej o certifikácii tretími stratami tomuto kompromisu zabráni. Inými slovami, ak Európsky parlament prijme tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh, smernica prepadne a my ju nebudeme mať.

Nedá sa vždy dosiahnuť všetko, čo chcete. Je to – a znovu to zopakujem – celkový kompromis. Je to vyvážený kompromis a vytvára úroveň bezpečnosti hračiek, ktorá sa dá dosiahnuť a ktorá je potrebná. Naliehavo vás preto vyzývam, aby ste vyjadrili súhlas s týmto celkovým kompromisom.

podpredseda Komisie. –

Vyhlasenia Európskej komisie týkajúce sa prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o bezpečnosti hračiek (správa pani Thyssenovej)

Vyhlasenie Európskej komisie o monitorovaní bezpečnostných aspektov (článok 47)

Po tom, čo revidovaná smernica o bezpečnosti hračiek nadobudne účinnosť, bude Komisia pozorne sledovať celý vývoj súvisiaci s jej vykonávaním, aby mohla vyhodnotiť, či poskytuje dostatočnú úroveň bezpečnosti hračiek, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie postupov posudzovania zhody stanovených v kapitole IV.

Revidovaná smernica o bezpečnosti hračiek stanovuje povinnosť členských štátov predkladať správy o situácii v oblasti bezpečnosti hračiek, účinnosti smernice a dohľadu nad trhom, ktorý vykonávajú členské štáty.

Vyhodnotenie Komisie bude potom *inter alia* založené na správach členských štátov, ktoré sa majú predložiť tri roky od dátumu uplatňovania smernice s mimoriadnym zameraním na dohľad nad trhom v Európskej únii a na jej vonkajších hraniciach.

Komisia následne podá správu Európskemu parlamentu najneskôr jeden rok po tom, ako správy predložia členské štáty.

Vyhlasenie Európskej komisie o požiadavkách týkajúcich sa hračiek, ktoré sú navrhnuté tak, aby vydávali zvuk (príloha II. I. 10)

Na základe novej základnej požiadavky na bezpečnosť hračiek, ktoré sú navrhnuté tak, aby vydávali zvuk, poverí Komisia na základe smernice o bezpečnosti hračiek Európsky výbor pre štandardizáciu (CEN), aby vytvoril revidovanú normu, ktorá obmedzí maximálne hladiny impulzného aj dlhotrvajúceho hluku vydávaného hračkami, aby primerane chránila deti pred rizikom poškodenia sluchu.

Vyhlasenie Európskej komisie o triedení kníh (príloha I. 17)

Vzhľadom na problémy súvisiace s príslušnými testami, ktoré sa vyžadujú podľa harmonizovaných noriem pre hračky EN 71:1 pre knihy vyrobené z kartónu a papiera, Komisia poverí Európsky výbor pre štandardizáciu (CEN), aby vytvoril revidovanú normu, ktorá sa bude zaoberať primeraným testovaním detských kníh.

Marianne Thyssen, spravodajkyňa. – (NL) Vážený pán predsedajúci, pán podpredseda Komisie, pani úradujúca predsedníčka Rady, dámy a páni, chcem poďakovať všetkým za ich príspevky a chcem vyjadriť svoju spokojnosť so spôsobom, akým k veci pristupovali ostatné politické inštitúcie.

Chcem však poukázať na to, že nejde len o kompromis, pri ktorom musel Európsky parlament robiť veľké ústupky, ale je to skôr úplne naopak. Uspeli sme prakticky vo všetkých kľúčových bodoch. Podarilo sa nám dosiahnuť dobrú dohodu s Komisiou a Radou. Podarilo sa nám presvedčiť ostatné inštitúcie v mnohých oblastiach, aby prijali naše veľmi prísne návrhy, a zašli sme o krok ďalej oproti tomu, čo pôvodne stanovila vo svojom návrhu Komisia. Som preto veľmi šťastná spravodajkyňa, pretože sme dosiahli dohodu.

Vypočula som si aj vaše vyhlásenia, pán komisár. Počula som vaše slová o tom, že prikladáte veľkú váhu dohľadu nad trhom, a predpokladám, že počas procesu monitorovania bude Komisia venovať mimoriadnu pozornosť spôsobu, akým sa členské štáty zhostia svojej úlohy trhového dozoru. Znovu som si vypočula vaše stanovisko k postupom posudzovania zhody. Je samozrejmé, že do procesu monitorovania môžeme zahrnúť všetko, čo je potrebné. Je však naozaj pravda, že certifikácia tretími stranami žiadnym spôsobom neposkytuje vyššiu bezpečnosť a že problémy sa nachádzajú inde než v typovom modeli, ktorý je základom pre ďalšiu výrobu.

Zároveň som počula, pán komisár, že chcete viac regulovať normy pre hluk a zlepšiť ich prostredníctvom štandardizácie – to isté platí pre knihy, ktoré sú tiež regulované pomocou noriem – a že by sme mali preskúmať spôsob, akým možno v tejto oblasti zabezpečiť väčšiu právnu istotu. Myslím, že by sme sa tu v Parlamente mali považovať za šťastných, že máme také dobré kontakty s inými inštitúciami, čo pravdepodobne povedie k nádhernému vianočnému darčeku pre európske rodiny, a to odteraz k bezpečným alebo dokonca môžem povedať k ešte bezpečnejším hračkám.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 18. decembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Adam Bielan (UEN), písomne. – (PL) Vážený pán predsedajúci, všetci chceme zaistiť, aby hračky dostupné na trhu neohrozovali bezpečnosť našich detí. Úplne súhlasím s tým, že rodičia musia mať pri kúpe hračky istotu, že hračka nepredstavuje riziko pre zdravie ich detí. Domnievam sa však, že stanovenie požiadaviek na ďalšiu certifikáciu treťou stranou, ktorá bude úplne nezávislá od výrobcu, významne nezvýši záruky bezpečnosti vyrábaných hračiek. Určite však zvýši náklady na ich výrobu, čo negatívne zasiahne odvetvie výroby hračiek v mnohých členských štátoch.

V Poľsku je napríklad veľa podnikov, ktoré vyrábajú kvalitné hračky z dreva alebo syntetických látok. Veľká väčšina z nich sú pritom malé a stredné podniky, ktoré zamestnávajú menej ako desať pracovníkov. Prísnejšie opatrenia by viedli k výraznému zvýšeniu ceny hračiek s takýmito certifikátmi. Dôsledkom by bolo zatvorenie mnohých MSP a strata tisícov pracovných miest.

Požiadavka na získanie nezávislého posúdenia produktu by nezaručila, že by sa všetky naše deti hrali s bezpečnejšími výrobkami, pretože spotrebiteľia by sa aj tak rozhodovali pre najlacnejší tovar. Myslím si preto, že kompromis dosiahnutý s Radou je dobrý a zaslúži si našu podporu v podobe, v akej nám ho predstavila spravodajkyňa.

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Táto smernica v zásade nemení súčasný systém regulácie, ale zlepšuje a sprísňuje ho. Úplne súhlasím so spravodajkyňou, že počas rozhovorov o tomto právnom akte sa väčšina pozornosti venovala týmto témam:

otázka používania karcinogénnych, chemických a vonných látok v hračkách,

postupy hodnotenia bezpečnosti hračiek, požiadavky na špeciálne upozornenia,

oblasť uplatňovania smernice, jej flexibilita a vzťah k ostatným právnym predpisom Spoločenstva.

Úplný zákaz karcinogénnych, mutagénnych, toxických, alergénnych a vonných látok by sa mal posudzovať z pohľadu praktického vykonávania smernice. Môže byť náročné alebo veľmi drahé odstrániť prirodzené zvyšky určitých škodlivých látok nachádzajúcich sa v iných materiáloch, preto by bolo vykonávanie v praxi náročné. Na druhej strane by sa ťažko realizovalo aj nejaké kategorické pravidlo zakazujúce všetky látky, ktoré sú karcinogénne, alergénne a podobne, a to z jednoduchého dôvodu. Neexistuje a nemôže totiž existovať žiaden definitívny zoznam takýchto látok. Je veľmi ťažké stanoviť jasnú hranicu medzi látkami, ktoré sú škodlivé, a tými, ktoré škodlivé nie sú.

Úplný zákaz všetkých vonných látok by bol neprimeraným opatrením, ktoré by malo negatívny vplyv na niektorých výrobcov hračiek.

Teší ma, že Výbor pre priemysel, výskum a energetiku ukázal počas hlasovania pochopenie a netrval neúmerne na požiadavkách na sprísnenie smernice, keďže by z toho nemali úžitok ani podniky, ani spotrebitelia. Ak sa stanovia neprimerane prísne požiadavky, zvyšuje sa pokúšenie nedodržiavať ich, a ak sa dodržia, má to negatívne vedľajšie účinky. Nezabúdajme, že za všetko napokon zvyčajne zaplatí spotrebiteľ.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Dnešná rozprava má mimoriadny význam vzhľadom na blížiacu sa Vianoce. Počas vianočnej nákupnej horúčky sa nie vždy zamýšľame nad bezpečnostnými normami hračiek nakupovaných pre našich najmladších priateľov a príbuzných. Na európskom trhu sú však, bohužiaľ, stále dostupné hračky, ktoré nie sú úplne bezpečné pre deti.

Zámerom zmien navrhnutých v smernici je zlepšiť situáciu. Ich cieľom je zvýšiť bezpečnosť hračiek na trhu a predovšetkým odstrániť zbytočné nebezpečenstvo, ktoré môžu hračky predstavovať pre deti hrajúce sa s nimi. Mimoriadne ma tešia ustanovenia dohodnuté v oblasti chemických látok a prechodného obdobia.

Smernica zavádza výrazne vyššie normy než tie, ktoré platia v súčasnosti, najmä vo vzťahu k chemickému zloženiu hračiek vrátane látok klasifikovaných ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu, vonných látok a alergénov. Domnievam sa, že dohoda, ktorú spravodajkyňa dosiahla v tejto otázke, je najlepšia možná. Zaisťujú, že hračky, s ktorými sa deti budú hrať, budú napokon úplne bezpečné.

Smernica navyše nezavádza neprimerané prekážky a náklady, najmä pokiaľ ide o MSP. MSP pritom tvoria výraznú väčšinu v odvetví hračiek. V priebehu rozhovorov s nami opakovane zdôrazňovali problémy, ktoré by ich podniky mohli mať. Jedným zo spomínaných problémov bolo aj krátke obdobie naplánované na prispôsobenie sa novým požiadavkám. Toto obdobie sa teraz predĺžilo v snahe umožniť podnikom zaviesť potrebné zmeny.

Katrin Saks (PSE), písomne. – (ET) Veľmi ma teší, že sme uspeli v presadení smernice o bezpečnosti hračiek. Je naliehavé potrebné aktualizovať existujúce bezpečnostné pravidlá. Stará smernica v dôsledku meniacich sa okolností nepostačuje a nezaistuje dostatočnú ochranu. Chcela by som poďakovať spravodajkyňu a jej kolegom zo skupiny sociálnych demokratov za ich intenzívnu prácu pri zaisťovaní bezpečného prostredia pre naše deti.

Je maximálne dôležité, aby boli potraviny a hračky dostatočne oddelené a aby sa tak zabránilo nebezpečenstvu, že si deti mimovoľne vložia niečo do úst a budú sa dusiť. Musíme vyvinúť maximálne úsilie na zabránenie nehodám, ktorým sa dá vyhnúť a o ktorých sa napriek tomu stále občas dopytujeme.

Je samozrejme, rozhodujúce, aby hračky neobsahovali karcinogénne látky. Je to evidentné. A ja verím, že sme účinne pracovali na odstránení tejto hrozby.

Keďže za nebezpečenstvo spočívajúce v hračke nie vždy zodpovedá návrh hračky, ale vzniká počas chybného výrobného procesu, je dôležité, aby sa dozor vykonával v továrňach, prostredníctvom inšpekcii na trhoch, ako aj na colných úradoch, kam hračky prichádzajú od obchodných partnerov Európskej únie. Osobne dúfam, že sa takéto inšpekcie práve teraz, pred Vianocami, zintenzívnia.

Keďže väčšina hračiek na trhoch EÚ je čínskeho pôvodu, rozhodujúca je spolupráca s tretími krajinami, najmä s Čínou. Víťam najnovšie úsilie v tejto oblasti a memorandum o vzájomnom porozumení medzi Európskou komisiou a čínskymi predstaviteľmi. Zlepšením výmeny informácií a spolupráce môžeme zvýšiť bezpečnosť hračiek predávaných v našich obchodoch.

Richard Seeber (PPE-DE), písomne. – (DE) Stále prepojenejšie globálne trhy vedú k rapídnyim inováciám a zmenám produktov, pričom detské hračky nie sú žiadnou výnimkou. Európska smernica o bezpečnosti hračiek (88/378/EHS) však pochádza z roku 1988, a preto sa už nehodí na riešenie dnešných problémov. Revízia týchto ustanovení je preto veľmi vítaným krokom dopredu. Súčasťou detských hračiek sa musia navyše hodnotiť podľa najnovších poznatkov a musia sa na ne vzťahovať aktuálne právne predpisy Európskej únie o chemikáliách. To zároveň znamená, že látky CMR kategórií 1 a 2 sa musia v detských hračkách zakázať. Predložený text celkom primerane zohľadňuje narastajúce problémy s alergiami detí prostredníctvom sprísnenia ustanovení týkajúcich sa vonných látok, ktoré sa môžu používať v hračkách. Základným aspektom dozoru budú jasné upozornenia a označovanie. Mimoriadny význam to má v prípade hračiek dodávaných s potravinami, aby sa tak poskytli jednoznačné informácie. Práve preto treba uprednostňovať jednoducho čitateľné a pochopiteľné upozornenia pred nadbytkom druhotných informácií.

Marian Zlotea (PPE-DE), písomne. – (RO) Právny predpis, ktorý máme teraz pred sebou, platí od roku 1988 a nie je už aktuálny, pretože dnešné hračky obsahujú elektronické prvky a vydávajú zvuk. Bezpečnosť našich detí je prioritou číslo jedna. Táto nová smernica podporí tento návrh, keďže oproti predošlému predpisu ide o výrazné zlepšenie. Musíme zakázať nebezpečné látky, aby sme zabránili vystavovaniu našich detí zbytočným rizikám. Nevedia si prečítať označenia a neuvedomujú si riziká, ktorým sú vystavené.

Domnievam sa, že zlepšenia, ku ktorým v smernici došlo po rokovaníach, nepredstavujú nadmerné požiadavky ani pre priemysel. Dovozcovia musia zaistiť, aby boli hračky dovážané z tretích krajín bezpečné a aby nevystavovali deti rizikám. Musia si len vybrať hračky, ktoré spĺňajú európske normy. Úrady musia na trhu uplatňovať prísne kontroly. Na ochranu blaha našich detí potrebujeme aktuálne právne predpisy.

17. Transfery výrobkov na účely obrany (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0410/2008) pani Rühleovej v mene Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov na účely obrany v rámci Spoločenstva (KOM(2007)0765 – C6-0468/2007 – 2007/0279(COD)).

Heide Rühle, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predseda júci, bohužiaľ je to ďalšia dohoda v prvom čítaní, ale očakávam, že pani Weilerová o tom bude hovoriť neskôr.

Musíme využiť príležitosť a dosiahnuť kompromis počas francúzskeho predsedníctva. V súčasnosti sa pravidlá vnútorného trhu nevzťahujú na vojenský materiál, čo znamená, že všetky takéto produkty musia získať licenciu jednotlivo, od jednoduchých produktov, ako sú skrutky alebo časti uniforiem, až po veľmi komplexné vojenské vybavenie, to všetko musí mať individuálnu licenciu. Tieto individuálne licencie vydáva 27 odlišných národných systémov a teraz sa pokúšame túto vec zjednodušiť a harmonizovať, aby sa zabezpečila väčšia prehľadnosť a aby sa skutočná práca, teda kontrola, mohla zameriavať na komplexné systémy. Inými slovami, aby sme nemuseli monitorovať všetko rovnako na základe individuálnych licencií, ale aby sme sa radšej mohli sústrediť na to, čo je podstatné.

Musí však byť celkom jasné, že takéto zjednodušenie nesmie oslabiť zodpovednosť členských štátov za vývoz zbraní a za jeho kontrolu, to v žiadnom prípade. Táto zodpovednosť sa sústreďí hlavne na proces udeľovania licencií. Licencie určujú obmedzenia používania a koncového používania, ktoré sú stálou súčasťou produktu a jeho dodávky a ktoré musí príjemca dodržiavať. Európske nariadenie musí posilniť túto zodpovednosť členských štátov a zároveň od nich vyžadovať, aby všetky využívali rovnaký postup.

Zjednodušenie v tejto citlivej oblasti musí úplne zohľadňovať skutočnosť, že v EÚ dochádza k opakovaným porušeniam obmedzení vývozu do tretích krajín. Zbrane z EÚ sa používajú v krajinách, ktoré sú dobre známe svojím porušovaním ľudských práv, ako napríklad 82 ozbrojených vozidiel, ktoré boli v septembri 2006 vyvezené cez Francúzsko a Belgicko do Čadu v rozpore s právnymi predpismi EÚ. Aj keď predtým mohli členské štáty na papieri požadovať, aby príjemca dodržiaval doložky o koncovom používaní, nemali žiadne praktické prostriedky proti príjemcovi v inom členskom štáte, ktorý ďalej vyviezol tovar v rozpore s obmedzením.

Mimovládna organizácia Saferworld napríklad s ľútosťou zistila, že Rumunsko nemá žiadne účinné sankcie proti porušeniam národného systému transferu zbraní. Pomocou tejto smernice to chceme zmeniť. Pomocou tejto smernice sme posilnili zodpovednosť členských štátov. Je však potrebné poznamenať, že táto smernica vychádza z právneho predpisu o vnútornom trhu, z článku 95 Zmluvy o ES, inými slovami z prvého piliera zmluvy, ktorý, bohužiaľ, znemožňuje priamo zahrnúť dohody v oblasti zahraničnej politiky v druhom

pilieri, ako napríklad európsky kódex správania pri vývoze zbraní. Napriek tomu máme odôvodnenie s jasným znením, v ktorom sa jednoznačne uvádza, že zodpovednosť v tejto oblasti znášajú členské štáty.

Mojím hlavným zámerom ako spravodajkyne Európskeho parlamentu bolo zvýšiť transparentnosť a demokratickú kontrolu v záujme zabránenia porušeniam alebo v záujme ich potrestania v prípade, že sa vyskytnú. Nevyhnutnými podmienkami na zjednodušenie transferu zbraní sú posilnená zodpovednosť na všetkých stranách a väčšia vzájomná dôvera.

Posilnili sme konkrétne dva postupy udeľovania licencií, po prvé globálne povolenie a po druhé všeobecné povolenie, čím sme stanovili jasné povinnosti pre podniky usilujúce o všeobecné povolenie. V budúcnosti budú musieť byť tieto podniky certifikované, čo bude jediný spôsob získania všeobecného povolenia. Certifikácia bude vyžadovať trvalú zodpovednosť podniku za dodržiavanie stanovených obmedzení vývozu až po najvyššiu úroveň riadenia. Od členských štátov sa bude vyžadovať, aby nielen odňali certifikáciu podnikom, ktoré tieto obmedzenia nedodržia, ale aby ich aj potrestali. V budúcnosti sa bude vo verejne dostupných registroch uverejňovať zoznam podnikov so všeobecným povolením, čím sa zabezpečí väčšia transparentnosť a možnosti monitorovania pre verejnosť. Uverejňovať sa budú aj všeobecné povolenia so všetkými povinnosťami, ktoré sú ich súčasťou.

Na certifikáciu podnikov musia používať všetky členské štáty tie isté kritériá. To je mimoriadne dôležité. Smernica teda zvýši tlak na členské štáty, ktoré doposiaľ povolili a riadili export zbraní bez dohľadu verejnosti. To znamená, že oblasť, ktorá je podľa Transparency International mimoriadne náchylná na korupciu, bude po prvýkrát primerane transparentná.

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dnes podnikáme veľký krok smerom k vnútornému trhu pre výroby na účely obrany. Zároveň však členským štátom neodnímame ich právo prijímať vlastné rozhodnutia o vývozných politikách v tomto citlivom odvetví. Je to jediné možné riešenie veľmi citlivej veci a chcel by som osobitne poďakovať spravodajkyňu pani Rühleovej za jej intenzívnu a účinnú prácu. Ďakujem aj tieňovým spravodajcom, ktorí majú výrazný podiel na dnešnom úspechu.

Svoju vďaku by som chcel vysloviť aj francúzskemu a slovinskému predsedníctvu, ktoré sa postarali o taký rýchly pokrok počas rokovaní v Rade. Je naozaj pozoruhodné, že sa nám podarilo prijať takýto náročný návrh už dnes za menej než jeden rok.

Kto by pred desiatimi rokmi, keď Komisia prvýkrát predložila myšlienku vnútorného trhu pre tovary na účely obrany, veril, že sa to naozaj podarí? Myslím, že by tomu mnohí neverili, no naša vytrvalosť sa vyplatila. Dospeli sme k významnému zlomu. Členské štáty už nebudú považovať ostatné členské štáty za tretie krajiny na účely vývozu zbraní, ale za partnerov, čo bude jasným a politicky významným vyhlásením o európskej integrácii.

Netreba podceňovať ani hospodársky význam tejto udalosti. Peniaze daňových poplatníkov sa budú v budúcnosti používať efektívnejšie, pretože v súčasnosti bežnú duplicitu práce, ktorá je drahšia, nahradí špecializácia. Naš priemysel bude konkurencieschopnejší na medzinárodnej úrovni a to platí najmä pre malé a stredné podniky, ktoré budú mať vďaka jasnejším a predvídateľnejším pravidlám jednoduchší prístup na trh.

Aj ozbrojené sily členských štátov budú mať väčšiu bezpečnosť dodávok a väčší výber z kvalitného vojenského vybavenia – celkom jednoducho, ak budú môcť nakupovať v Európskej únii, čo by malo byť stimulom pre nákup európskych tovarov a nie pre zaobstaranie týchto produktov mimo Európy.

Napokon očakávam aj to, že z pohľadu bezpečnosti získame všetci. Usporíme na kontrolách v rámci Spoločenstva, čo poskytne členským štátom dodatočné prostriedky na zintenzívnenie kontrol vývozu do tretích krajín. Zopakujem slová pani Rühleovej o súčasných praktikách a úplne s ňou súhlasím, že v tejto súvislosti je potrebných viac kontrol. Na dosiahnutí tohto výsledku pracovalo veľa ľudí a dnes sme ho dosiahli spolu. Som vám za to všetkým veľmi zaviazaný.

Hannes Swoboda, *spravodajca Výboru pre priemysel, výskum a energetiku požiadaného o stanovisko*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pani Rühleová, dovoľte mi vyjadriť úprimné poďakovanie pani Rühleovej. Podobne ako pán komisár, aj ja sa v mene Výboru pre priemysel, výskum a energetiku domnievam, že potrebujeme lepšie východiskové podmienky pre zbrojný priemysel. Vzhľadom na úroveň hospodárskej súťaže, najmä zo Spojených štátov amerických, potrebujeme rovnaké podmienky hospodárskej súťaže pre všetky subjekty.

Neznamená to, ako už bolo spomínané, že nie je potrebné, aby mali rôzne členské štáty svoje vlastné zásady v oblasti vývozu zbraní, ale to, že potrebujeme zjednodušené postupy všade, kde je to potrebné a možné, a to aj v záujme obmedzenia byrokracie.

Je vhodné zopakovať, že potrebujeme transparentnosť. Zvýši sa tým miera bezpečnosti, zjednoduší sa postup a možné zneužitie sa zároveň bude odhaľovať ľahšie ako v súčasných podmienkach.

Musia sa, samozrejme, vykonávať pravidelné kontroly, aby sa zaručilo dodržiavanie dohodnutých pravidiel a zásad, ktoré sa, prirodzene, musia zaznamenať do rôznych obchodných dokumentov.

Na záver by som chcel zdôrazniť, že to nebude možné bez sankcií. Nechceme síce nevyhnutne uplatňovať sankcie, chceme však dostatočne jasne vyjadriť, že ak máme mať zjednodušené pravidlá, ktoré budú slúžiť priemyslu, musí existovať aj väčší tlak na zabezpečenie dodržiavania týchto pravidiel. V tomto smere sa domnievam, že je to veľmi dobrá správa a že naozaj podnikáme dôležitý krok smerom k vnútornému trhu pre výroby na účely obrany.

Jacques Toubon, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, veľmi ma teší prijatie návrhu tejto smernice, pretože je to po prvýkrát, čo nástroj Spoločenstva zjednoduší transfer medzi členskými štátmi v mimoriadne citlivej oblasti, v oblasti výrobkov na účely obrany.

Pre vnútorný trh s obrannými zariadeniami je to skutočný krok vpred. Vďačíme za to práci Parlamentu a konkrétne našej spravodajkyne pani Rühleovej, ako aj úsiliu, ktoré vynaložili Rada a Komisia od našich rozhovorov pred mesiacom, keď sme hlasovali vo Výbore pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa.

Tento text má dvojité cieľ: cieľ priemyselnej politiky – a to je výborné pre zbrojný priemysel v Európe – a cieľ vnútorného trhu, ktorým je zjednodušiť pohyb týchto výrobkov pri zohľadnení ich osobitných vlastností.

Naozaj sa nám podarilo dosiahnuť rovnováhu, ktorá nám umožňuje zaručiť zachovanie bezpečnostných záujmov členských štátov, pretože sa naďalej odkazuje na články 30 a 296 zmluvy, a členské štáty budú môcť naďalej pokračovať v medzivládnej spolupráci na základe predbežných zmlúv, ktorá už prebieha. Tento text jednoznačne prispieva k zvýšeniu vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi v oblasti transferov, a to vďaka certifikácii a vytvoreniu všeobecných a globálnych licencií. Z textu sú veľmi jasne vylúčené vývozy do tretích krajín a jasne sa odlišuje prvý pilier súvisiaci s vnútorným trhom a druhý pilier.

Domnievam sa, že táto smernica by mala byť o to vítanejšia, že minulý týždeň 8. decembra Rada prijala spoločnú pozíciu ku kódexu správania a po trojročnom neuplatňovaní stanovila jeho záväznosť. Bola to požiadavka Parlamentu a dnes sa naplnila.

Tento text je tiež súčasťou obnovenia Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky, o ktorej Európska rada rozhodla v piatok, a mali by sme dosiahnuť napríklad tento slávny cieľ, 60 000 mužov počas 60 dní. Je zrejmé, že dosahujeme aj dobré úspory, aj dobrú vonkajšiu politiku.

PREDSEDÁ: PÁN BIELAN

podpredseda

Manuel Medina Ortega, v mene skupiny PSE. – (ES) Myslím si, že spravodajkyňa a predošlí rečníci poukázali na hlavné črty tohto návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady.

Rieši otázku toho, že zbrane a munícia sú rovnakou súčasťou vnútorného trhu, aj keď, samozrejme, podliehajú mnohým obmedzeniam. Nejde o bežný tovar, nie sú to sladkosti ani tovar na voľný čas, ale predmety, ktoré treba starostlivo kontrolovať.

Obmedzenia obsahuje aj samotná zmluva, a to v článkoch 30 a 296, ktoré na členské štáty prenášajú významnú zodpovednosť v tejto oblasti. Skutočnosť, že máme spoločný trh, nemení povinnosť členských štátov dodržiavať bezpečnostné normy a ich právo uplatňovať ich v prípade ohrozenia vlastnej bezpečnosti.

Práca vykonaná Výborom pre právne veci a výbormi požiadanými o stanovisko, ktoré s ním spolupracovali, po dosiahnutí dohody s Radou a pod profesionálnym vedením spravodajkyne pani Rühleovej bola veľmi pozitívna.

Podľa mňa je text, ktorý dnes predstavujeme, vyvážený. Aj keď sa objavil veľký počet pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, dnes sa obmedzujeme len na jeden, na pozmeňujúci a doplňujúci návrh 63. Je to

práve ten, ktorý sumarizuje ducha kompromisu. Obsah a znenie tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu sú jednotné a umožňujú efektívne fungovanie celého tohto trhu.

Pán Toubon na to poukázal v súvislosti s inými medzinárodnými textami. Patrí medzi ne prijatie či skôr podpísanie dohovoru z Oslo o zákaze kazetovej munície tento mesiac, ako aj dohovor obmedzujúci používanie protipechotných mín a celý rad medzinárodných dohôd a dokonca aj právne predpisy Európskej únie, ktorých zámerom je obmedzenie používania zbraní. Domnievam sa, že náš model neumožňuje voľný pohyb zbraní v ľubovoľnom čase, ale regulovaný trh kontrolovaný členskými štátmi a teraz aj samotnými inštitúciami EÚ.

Leopold Józef Rutowicz, *v mene skupiny UEN*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, stanovisko k smernici Európskeho parlamentu a Rady o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov na účely obrany v rámci Spoločenstva je určite potrebným dokumentom. Chcel by som poďakovať pani Rühleovej za všetku jej intenzívnu prácu na jeho vypracovaní.

Smernica zjednodušuje fungovanie spoločného trhu. Zároveň posilňuje jeho konkurencieschopnosť, pričom neobmedzuje opatrenia vyplývajúce z osobitných okolností konkrétneho štátu. Chráni medzinárodné záväzky Európskej únie a jej členských štátov v oblasti obchodu s výrobkami na účely obrany. Prijaté ustanovenia však môžu brzdiť činnosti MSP v dôsledku formálnych požiadaviek, ktoré obsahujú. Pri kontrole vykonávania smernice na to preto netreba zabúdať. Vzhľadom na významný technický pokrok a prijímanie nových záväzkov, napríklad v oblasti používania protipechotných mín a kazetovej munície, by sa mal stále aktualizovať spoločný zoznam vojenského materiálu Európskej únie.

Predložené pozmeňujúce a doplňujúce návrhy sú rozumné. Opakovaniu sa treba vyhnúť.

Túto smernicu podporujeme.

Tobias Pflüger, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, hlavným zámerom návrhu Komisie v tejto smernici je „bezproblémové fungovanie vnútorného trhu“. Jej cieľom je umožniť vývoz zbraní v rámci Európskej únie, čo, samozrejme, ovplyvňuje aj vývoz mimo EÚ. V zásade to znamená, že vývoz zbraní sa zvýši, a správa pani Rühleovej nemení nič na tomto základnom smere prijatom v smernici. Je tu niekoľko pozitívnych pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ako napríklad vylúčenie protipechotných mín a kazetovej munície. A aj keď o tom tlačová správa Európskeho parlamentu hovorí, ide jasne o posilnenie európskeho zbrojného priemyslu voči vonkajším konkurentom. Posilňuje to trend smerujúci k oligopolizácii zbrojného priemyslu EÚ, keďže len šesť štátov EÚ má veľké zbrojno-priemyselné komplexy: Nemecko, Francúzsko, Spojené kráľovstvo, Švédsko, Taliansko a Španielsko. Okrem toho ide vlastne o poskytovanie vývozných pomoci týmto krajinám. Vývoz zbraní v rámci Spoločenstva znamená aj vývoz zbraní do štátov vo vojnovom stave, ktorými sú napríklad Spojené kráľovstvo v Iraku a Nemecko v Afganistane.

Ak sa pozriete na odôvodnenie 24 smernice, tak kódex správania, ktorý sa, našťastie, stáva záväzným, sa ponecháva aj tak na rozhodnutí členských štátov. Uvádza sa v ňom: „keďže rozhodnutie povoliť alebo zamietnuť vývoz je a malo by zostať v kompetencii každého členského štátu, takáto spolupráca by mala prameniť len z dobrovoľnej koordinácie vývozných politík.“ Nepotrebujeme pomoc pre trh so zbraňami a vojenským materiálom, potrebujeme smernicu o odzbrojení a konverzii zbraní.

Nils Lundgren, *v mene skupiny IND/DEM*. – (SV) Vážený pán predsedajúci, som vášnivým obhajcom vnútorného trhu EÚ, ale výrobky na účely obrany nie sú to isté ako iné tovary a služby. Keď krajina vyváža výrobky na účely obrany, zaujíma tým konkrétny postoj k otázkam zahraničnej a bezpečnostnej politiky a musí byť schopná niesť za to zodpovednosť. Odôvodnením nového systému transferov výrobkov na účely obrany, ktoré sa uvádza v návrhu Komisie, je účinnosť a bezpečnosť dodávok a spravodajkyňa pani Rühleová Komisiu v podstate podporuje. Je to zavádzajúci argument. Ak bude Lisabonskú zmluvu presadzovať mocná elita Európy proti pravidlám demokracie, čo sa zdá byť pravdepodobné, tento návrh, o ktorom práve vedíme rozpravu, bude obrovským krokom smerom k vojenskej únii. Nedovoľme, aby sa to stalo. Medzivládne riešenia v tejto oblasti sú spôsobom napredovania, ktorý je v súlade s nezávislou národnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou. Fungujú. Škandinávské štáty v súčasnosti chystajú začiatok rokovaní o týchto otázkach. Ďakujem vám za príležitosť prehovoriť.

Malcolm Harbour (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, ako koordinátor Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa naozaj vítam tento návrh a ďakujem páňovi Jacquovi Toubonovi a pani Heide Rühleovej. Títo dvaja ľudia, najmä pod vedením pani Heide Rühleovej mimoriadne dobre zastupovali záujmy našej skupiny.

Ako mnohí viete, som veľmi nadšeným zástancom vnútorného trhu. Veľmi jednoznačne však zastávam aj názor, že členské štáty musia mať úplnú kontrolu nad obranou a obstarávaním obranných zariadení vo vlastnom národnom záujme. Prínosom tohto návrhu je to, že sme šikovne skombinovali dve veci. Ďakujem spravodajkyni a aj Rade za to, že prijali pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré posilnili úplnú kontrolu podmienok vývozných licencií, daného výrobku, spôsobu jeho používania a miesta, kam smeruje, zo strany členských štátov.

Ako zástanca vnútorného trhu a najmä ako človek zastupujúci oblasť s mnohými malými výrobnými podnikmi, ktoré veľmi aktívne podnikajú v odvetví obrany – a Veľká Británia má najväčšie výrobné odvetvie v oblasti obranných zariadení v Európskej únii – musím na druhej strane povedať, že tento návrh prinesie veľký úžitok spoločnostiam, ktoré pracujú na plnení veľkých, komplexných obranných objednávok. Nebude už potrebná žiadna byrokracia, ktorú Komisia celkom správne identifikovala. Podľa jej štatistík, ktoré ste už počuli, sa v súčasnosti ročne vydáva približne 11 000 licencií a od roku 2003 nebola odmietnutá ani jedna. V skutočnosti sa teraz snažíme o zjednodušenie procesu, aby sme mohli vykonávať vhodnú kontrolu namiesto vydávania kusov papiera, čo pre dotknutú MSP neznamena ani najmenší rozdiel. V čase, keď sme schválili aj iniciatívu Small Business Act, sa teda snažíme napredovať aj v rámci jednotného trhu a zlepšiť priemyselnú základňu.

Tento návrh je veľmi užitočný a som si istý, že ho Parlament zajtra podporí.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, tiež by som chcel vyjadriť svoje poďakovanie spravodajkyni pani Rühleovej. Pre Socialistickú skupinu v Európskom parlamente bolo počas rokovaní na prvom mieste to, aby smernica nielen vytvorila spravodlivejšie podmienky v priemysle, ale aby zároveň zaistila väčšiu transparentnosť, kontrolu a primerané dodržiavanie podmienok.

Pre našu skupinu je kľúčové aj to, aby sa pri zjednodušení podmienok pre transfer výrobkov na účely obrany v rámci Spoločenstva zároveň náležite zohľadňovali aj následky, ktoré to bude mať pre tretie krajiny, v tomto prípade vzhľadom na možný tranzit zbraní do rozvojových krajín.

Práve preto sme počas rokovaní o novom systéme udeľovania licencií pre výrobky na účely obrany obhajovali zlepšenie kontroly na vonkajších hraniciach Európy a systém, ktorý by v žiadnom prípade nestál v ceste spolupráce členských štátov v rámci kódexu správania pri vývoze zbraní.

Počas rokovaní sa Rada stotožnila so želaním Parlamentu, že by malo byť jasnejšie, kto nakupuje a kto predáva výrobky na účely obrany a ktoré pravidlá a podmienky by sa pritom mali dodržiavať, a že by sa mali zaviesť jasné sankcie pre prípad, že spoločnosti nedodržia dohody, vrátane zákazu vstupu na trh.

Počas predošlej rozpravy v pléne v Bruseli som obhajoval, aby sa dobrovoľný kódex správania stal právne záväzným nástrojom. Veľmi ma potešilo, keď som zistil, že Rada sa minulý týždeň rozhodla pre túto možnosť v kombinácii s prísnejšími pravidlami pre vývoz súčastí zbraní. Takto sa Európa bude môcť stať čoskoro príkladom v oblasti tranzitu výrobkov na účely obrany, čo je zúfalo potrebné.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Zlepšením trhu, ktoré táto smernica dosiahne, podporujeme príležitosti pre odvetvie obrany na európskom trhu. Predošlé schémy udeľovania licencií boli, ako sme počuli, komplikované a z administratívneho pohľadu zbytočne náročné a vďaka nim bolo ťažké rozlišovať lojálnych spolupracujúcich partnerov v našich susedských krajinách a nové subjekty z tretích krajín. Teraz sa to mení ako následok odstraňovania bariér transferu a harmonizácie a zjednodušenia pravidiel, čo bude mať, samozrejme, prínos pre krajiny so silným postavením na trhu.

Naša krajina má veľmi konkurencieschopné odvetvie obrany, a pokiaľ ide o mierové operácie a snahy o podporu demokracie, na medzinárodnej scéne má dobré meno. Z tohto dôvodu bolo pre nás, pre mňa aj pre našu vládu mimoriadne dôležité, aby sme si mohli ponechať 100 % kontrolu Švédska nad vývozom do tretích krajín. Za žiadnych okolností nemôžeme akceptovať situáciu, v ktorej krajiny s tolerantnejším prístupom voči nedemokratickým a agresívnym štátom nakupujú zbrane od Švédska, aby ich mohli ďalej znovu vyviezť mimo kontroly Švédska.

Chceme záruku, že sa výrobky na účely obrany, ktoré predávame, nedostanú do nesprávnych rúk, a zavedenie takzvaných certifikátov konečných užívateľov takéto záruky poskytuje. Preto s veľkou dôverou podporujem kompromis predložený v pléne a chcela by som poďakovať všetkým, ktorí sa zapojili do tejto vynikajúcej práce.

Barbara Weiler (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, veľmi si cením úsilie pani Rühleovej a pravdepodobne budem zajtra hlasovať za jej návrh, mám však stále isté podstatné a procedurálne obavy.

Spoločný trh s výrobkami na účely obrany a podpora konkurencieschopnosti nie sú podľa mňa samy osebe cieľom. My zo Socialistickej skupiny v Európskom parlamente nechceme opätovnú militarizáciu Európskej únie. Chceme prostredníctvom tohto zákona dosiahnuť niečo iné. Chceme väčšiu transparentnosť a tú dosiahneme. Chceme účinnejšiu spoluprácu medzi členskými štátmi, ktorá bude mať za následok zníženie nákladov v národných rozpočtoch na obranu. A netreba podceňovať ani skutočnosť – a adresujem to konkrétne jednej strane Parlamentu – že tieto záväzné pravidlá pomôžu predovšetkým brániť korupcii. Všetci vieme, aké náchylné je toto odvetvie na korupciu.

Ďalším pozitívnym výsledkom rokovaní bolo, že nedošlo k narušeniu prísnych vývozných obmedzení niektorých krajín, ako napríklad Švédska a Nemecka.

Zostávajú tu však stále dve kvapky horkosti. Môj návrh, aby sa demokratická kontrola po prvýkrát vykonávala prostredníctvom parlamentného monitorovania, bol, bohužiaľ, vo Výbore pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa zamietnutý. A druhou kvapkou horkosti je to, že sme tento návrh nemohli opätovne predložiť, pretože sme nemali náležitú parlamentnú rozpravu. Nehovoríme tu o teniskách, ale o nebezpečnom, rizikovitom tovare, preto sa domnievam, že neformálne trojstranné rozhovory, ako sa neškodne nazývajú, či už súvisia s balíkom opatrení v oblasti zmeny klímy alebo hračkami alebo inými právnymi predpismi, nepatria do moderného parlamentu.

Marian Złotea (PPE-DE). – (RO) Chcel by som začať zablahoželaním spravodajkyňi pani Rühleovej a tieňovému spravodajcovi zo Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov pánovi Toubonovi za vynikajúcu vykonanú prácu, ak vezmeme do úvahy odborný charakter tejto správy.

Pán predseda, v tejto chvíli máme 27 národných trhov s obrannými zariadeniami. Inými slovami, čelíme neefektívnemu využívaniu prostriedkov. Hlasovanie za tento návrh smernice môže znamenať významný krok pre členské štáty v oblasti súvisiacej s obranou. Znamenalo by to zaviesť novú schému štandardizovaných licencií pre výrobky na účely obrany.

Členské štáty sa musia rozhodnúť o stanovení podmienok pre jednotlivé typy licencií vrátane typov výrobkov, ktoré bude každá z nich regulovať, na základe spoločností, ktoré licencie používajú. Ak chce spoločnosť nakupovať výrobok na základe licencie vydané v inom členskom štáte, musí to certifikovať jej vlastný členský štát. Vytváranie rôznych typov licencií pre transfer výrobkov a služieb na účely obrany v rámci EÚ by obmedzilo bariéry, ktoré momentálne bránia voľnému pohybu a výmene výrobkov na účely obrany v rámci vnútorného trhu, a zároveň by prispelo k odstráneniu určitých deformácií hospodárskej súťaže.

Vykonávanie týchto opatrení je len časťou širšej iniciatívy zameranej na zvýšenie a uľahčenie frekvencie, s akou sa budú vykonávať projekty obstarávania v oblasti bezpečnosti a obrany, samozrejme, v súlade s medzinárodnými dohovormi.

Na záver by som chcel vyjadriť svoju nádej, že kompromisné pozmeňujúce a doplnujúce návrhy, ktoré sa dosiahli po rokovaní, zabezpečia zlatú strednú cestu prínosnú pre všetkých. Ďakujem.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Vážení páni predsedajúci, uvítať môžeme veľa prvkov účinného jednotného trhu, ale obrana, a teda obranný priemysel, je veľmi špecifickým prípadom. Má jedinečný národný strategický význam.

Ako už spomínali iní rečníci, na šesť z 27 štátov EÚ pripadá viac než 80 % výdavkov na obranu a 98 % výskumu a vývoja. Týchto šesť štátov už pracuje na vytvorení spoločných opatrení v oblasti udeľovania licencií na dobrovoľnom základe. Preto sa musím opýtať Komisie, prečo považuje za dôležité mať smernicu tohto charakteru.

Musím priznať, že mi pripadá neškodná. Ako to chápem ja, nevytvára kompetencie Spoločenstva v oblasti obchodu s obrannými zariadeniami. Zdá sa, že záujmy obranného priemyslu, o ktorých som konzultoval, sú voči tomu neutrálne, ale pani Rühleová si myslí, že ide len o sankcie a vývozné kontroly, a pán komisár Verheugen toto stanovisko podporuje. Pán Toubon zdôrazňuje, že vývozy nie sú súčasťou textu.

Všimol som si, že Komisia bude zodpovedať za kontrolu vykonávania tejto smernice a vyhodnotí vplyv na rozvoj európskeho trhu s obrannými zariadeniami a európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne. Bolo by nezvyčajné, keby Komisia trávila toľko času nad takýmto projektom, ak by jeho zámerom bolo len zjednodušiť pravidlá a postupy.

Zdá sa mi zvláštne, že aj keď Spojené kráľovstvo má najväčší obranný priemysel zo všetkých štátov EÚ, táto smernica obsahuje len veľmi málo v prospech Spojeného kráľovstva. V skutočnosti sa tu pridáva byrokracia a bude sa musieť zaviesť nový pojem certifikovaných spoločností. Nie som si istý, že možnosť považovať smernicu za celkom neškodnú stačí na jej odôvodnenie.

Určite je to krok smerujúci k vyššiemu zapojeniu EÚ do obrany. Mali by sme dostať opätovné potvrdenie, že obchodný a priemyselný prínos má taký význam, že môže byť odôvodnením pre právny predpis, a že pri odstraňovaní bariér pre obchodovanie v rámci Spoločenstva nevznikajú žiadne ďalšie skryté prekážky pre trh s obrannými výrobkami s krajinami, ktoré sú mimo EÚ. Chcel by som v tomto smere počuť uistenia od Rady a Komisie.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Vážený pán predsedajúci, chcel by som privítať smernicu, o ktorej diskutujeme, keďže podniká dôležitý krok smerom k zjednodušeniu byrokracie národných režimov transferov výrobkov na účely obrany v rámci Spoločenstva.

Cením si, že smernica dosiahne svoj cieľ, ktorým je zmenšenie neistoty týkajúcej sa obehu tohto typu výrobkov v Spoločenstve pri zachovaní národného rozhodovania o tejto otázke.

Zároveň pomôže, aj keď nepriamo, pri dosahovaní jednotnosti a štandardizácie veľmi rozmanitého trhu, čím jednoznačne pomôže integrácii v oblasti obrany, bezpečnosti a zahraničnej politiky v rámci našej Únie. Problém nastane v praktickom uplatňovaní, čo znamená, že teraz zavedené normy by sa nemali anulovať prostredníctvom výnimiek, ktoré potom nemožno vzhľadom na citlivosť záležitosti kompletne odstrániť.

Na záver spomeniem, že smernica, o ktorej hovoríme, alebo skôr jej budúce zlepšenie bude užitočné aj pri stanovení limitov budúcej integrácie v oblasti obrany a bezpečnosti prijateľnej pre členské štáty v danej chvíli.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, nesúhlasím s prístupom, ktorý predniesol pán Van Orden, a chcel by som vysvetliť prečo. Uvažujeme o regulácii konkrétneho odvetvia hospodárstva, o harmonizácii, zjednodušení postupov, jednotných pravidlách pre podniky, ako aj o pravidlách postupov na vonkajších trhoch. Ide preto o dôležitú oblasť aj z pohľadu hospodárstiev jednotlivých členských štátov. Zabezpečenie väčšej slobody krajinám im poskytuje príležitosť využívať tieto potenciálne možnosti. Je to dôležité aj z pohľadu našej pozície na medzinárodných trhoch. Chcel by som poukázať na to, že my ako Európsky parlament ani samotná Európska únia nie sme ľahostajní voči všeobecnej situácii na svete a v jeho jednotlivých oblastiach. A nie sme ľahostajní ani voči otázkam súvisiacim s mierom a konfliktom.

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som vysloviť dve krátke poznámky.

Problémy v oblasti kontroly vývozu zbraní do krajín mimo Európskej únie, odzbrojovania a všeobecne kontroly zbraní nemožno vyriešiť smernicou o vnútornom trhu. Dali by sa riešiť len vtedy, ak by sme v Európskej únii mali nielen spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku, ale priamo politiku Spoločenstva. A takú nemáme. Preto sa musíme držať toho, čo môžeme urobiť, čo je moja druhá poznámka.

Kým budeme v členských štátoch Európskej únie považovať ozbrojené sily za potrebné, kým budeme veriť, že našu bezpečnosť si môžeme zaistiť len udržiavaním – a azda by sme mali povedať aj udržiavaním – ozbrojených síl, európski daňoví poplatníci majú právo očakávať, že za svoje peniaze získajú maximálne účinné služby. Európsky trh s výrobkami na účely obrany je jednoducho neefektívny. Míňajú sa na ňom neuveriteľné sumy, ktoré by sa dali lepšie využiť na nákup modernejších, technologicky vyspelejších zbraní, ktoré by viac vyhovovali potrebám ozbrojených síl a ktoré by sa dali lepšie využiť na zlepšenie bezpečnosti Európy. Ak si položíte otázku, ako je možné, že európska obrana stojí celkovo takmer 40 % rozpočtu na obranu USA, ale účinnosť a výkonnosť európskych ozbrojených síl je menej ako 10 % síl USA, uvidíte, v čom je problém. Okrem iného spočíva aj v tom, že máme tento nepotrebné komplexný a drahý systém udeľovania licencií pre trh so zbraňami v rámci Spoločenstva.

Len odstránením licencií, ktoré v súčasnosti stále máme, sa nám podarí ušetriť 450 miliónov EUR ročne, len touto jednou akciou. Pre členské štáty, ktoré spomínal pán Van Orden a ktoré by mohli v budúcnosti vynaložiť výraznú časť úspor na svoj vlastný rozpočet obrany, to bol v každom prípade dostatočný dôvod na podporu návrhu Komisie. Musíme upriamiť pozornosť na zvýšenú výkonnosť európskeho trhu s výrobkami na účely obrany, inými slovami na zvýšenú účinnosť našej obrany a bezpečnosti – pretože o to v reálnom živote skutočne ide – a na obmedzenie našej závislosti od zbraní z krajín mimo Európy. Okrem tejto smernice existuje aj paralelná smernica, a to smernica o verejnom obstarávaní v oblasti obrany, o ktorej sa bude

v Parlamente ešte viesť rozprava. Komisia zámerne predložila tieto dve smernice ako balík, pretože obe tieto opatrenia budú úplne efektívne len vtedy, ak sa prijme aj druhá časť. Preto by som vás na záver rád požiadal nielen o prijatie predloženého návrhu, ale aj ďalšieho návrhu o európskom verejnom obstarávaní v oblasti obrany.

Heide Rühle, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predseda, aj ja by som chcela zopakovať, že táto smernica sa týka vnútorného trhu a nie zahraničnej politiky. Myslím, že táto skutočnosť je veľmi dôležitá. V oblasti zahraničnej politiky by sme jednoducho nemali možnosť prijať smernicu. V takých otázkach sa totiž s Parlamentom len konzultuje a nemôže sa zúčastňovať na spolurozhodovaní. Máme však úplné spolurozhodovacie právomoci v oblasti smernice o vnútornom trhu, a preto máme možnosť priniesť transparentnosť do odvetvia, ktoré sa predtým nachádzalo v prívlehu šedej zóny.

Chcela by som odpovedať pánovi Pflügerovi, ktorý spomenul hrozbu oligopolizácie. Aká je situácia v tejto chvíli? Máme tu Medzinárodnú organizáciu práce, v rámci ktorej už väčšie štáty spolupracujú a zjednodušili dopravu medzi sebou. Teraz sa snažíme o otvorenie celého vnútorného trhu podľa transparentných pravidiel, s povinnosťami pre členské štáty a podniky, čím v skutočnosti konáme proti tejto oligopolizácii. Váš argument teda stojí na hlinených nohách.

Prejdem aj k ďalšej otázke, konkrétne k tomu, čo robíme pre zabezpečenie vykonávania tejto smernice, teda pre zabezpečenie jej uplatňovania, a čo budeme robiť v prípade výnimiek. Pokiaľ ide o vykonávanie, Komisia bude podávať pravidelné správy Parlamentu, pretože nám všetkým je jasné, že vstupujeme do neznámych vôd a tento krok musíme podporiť pravidelnými kontrolami a vybudovaním dôvery medzi členskými štátmi.

To všetko je v novej smernici stanovené. Pokiaľ ide o pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ako výbor sme trvali na tom – a myslím, že je to veľmi dôležité – aby sa pozmeňujúce a doplňujúce návrhy mohli podávať len na základe dohody Komisie a Parlamentu, preto výnimky budú prijaté len so súhlasom Parlamentu. Máme regulačný postup s kontrolou a ja si myslím, že aj to je dôležitý krok vpred, pretože práve toto chceme dosiahnuť: štandardizáciu tohto odvetvia, jasné, transparentné pravidlá, zrozumiteľnosť a lepšiu kontrolu.

Podľa môjho názoru to všetko môžeme dosiahnuť na základe vnútorného trhu a nemohli sme to dosiahnuť nijako inak, čo znamená, že naozaj vôbec nedokážem pochopiť kritiku pána Pflügera.

Predsedaajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 16. decembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Bogdan Golik (PSE), písomne. – (PL) Chcel by som vyjadriť svoju podporu návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov na účely obrany v rámci Spoločenstva (KOM (2007) 0765).

Treba poznamenať, že členské štáty EÚ neustále vylučovali transfer výrobkov na účely obrany z procesu európskej integrácie na základe rozmanitosti vnútroštátnych právnych predpisov. Výsledkom bola uzavretosť trhov s obrannými zariadeniami, čo malo negatívny vplyv na všetky členské štáty EÚ. Zintenzívnenie procesov integrácie a reformy v sektore zbraní však zároveň rozvíja účinnosť Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky.

Ustanovenia smernice o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov na účely obrany budú mať pozitívny vplyv z pohľadu zvyšovania transparentnosti postupov vďaka zavedeniu jednotných a jednoduchších zásad transferu výrobkov na účely obrany v rámci Spoločenstva. Bude to znamenať vyššiu bezpečnosť a spoľahlivosť dodávok, zvýšenú konkurencieschopnosť európskeho obranného priemyslu a väčšiu dôveru medzi členskými štátmi Európskej únie.

Vierohodná politika potrebuje primerané prostriedky. Z finančného a operačného hľadiska je potrebná konsolidácia zásad transferu výrobkov na účely obrany ako súčasť procesu zjednodušenia podmienok a postupov pre získanie povolenia. Podporujem návrh smernice, ktorá v tejto oblasti harmonizuje vnútroštátne opatrenia. Je to krok správnym smerom. Pomôže to otvoriť trhy členských štátov, upevniť obchodné vzťahy medzi EÚ a tretími krajinami a tiež umožní spoluprácu MSP na vnútornom trhu Spoločenstva.

Daniel Stroj (GUE/NGL), písomne. – (CS) Jedným z principiálnych dôvodov, pre ktoré sa veľké množstvo občanov Európskej únie stavia proti takzvanej Lisabonskej zmluve, je zakotvenie a s tým spojené posilňovanie militarizácie EÚ namiesto toho, aby sa Únia vytvárala výlučne ako mierový projekt. Proti militarizácii EÚ

rozhodne vystupuje predovšetkým európska ľavica. Správa o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o zjednodušení podmienok transferu výrobkov na účely obrany v rámci Spoločenstva (A6-0410/2008) je práve jedným z charakteristických príkladov militarizácie EÚ. Pod pláštikom uhladených a zavádzajúcich pojmov ako „obránné zariadenie“ alebo „európsky obranný priemysel“ má dôjsť k radikálnemu zjednodušeniu a posilneniu obchodu so zbraňami a zbrojnej výroby v rámci Európskej únie, pričom sa táto skutočnosť predstavuje ako hospodársky prospech pre malé a stredné podniky. Takáto argumentácia je pri takejto závažnej a citlivej problematike neprijateľná. Militarizácia EÚ vrátane zbrojnej výroby je cestou, akou by sa EÚ rozhodne uberať nemala.

18. Typové schvaľovanie motorových vozidiel a motorov (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0329/2008) pána Grooteho v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o typovom schvaľovaní motorových vozidiel a motorov s ohľadom na emisie z vysokovýkonných vozidiel (Euro VI) a o prístupe k informáciám o oprave a údržbe vozidiel (KOM(2007)0851 – C6-0007/2008 – 2007/0295(COD)).

Matthias Groote, spravodajca. – (DE) Vážený pán predsedaajúci, pán komisár Verheugen, dámy a páni, v prvom rade chcem poďakovať tieňovým spravodajcom za ich vynikajúcu a konštruktívnu spoluprácu počas celého legislatívneho procesu. Chcem poďakovať aj francúzskemu predsedníctvu za to, že teraz môžeme tento legislatívny proces uzatvoriť kompromisom, ku ktorému predsedníctvo vo výraznej miere prispelo.

Zajtra bude Európsky parlament hlasovať o kompromisnom balíku o normách emisií Euro 6 pre vysokovýkonné vozidlá. Nové normy emisií pre vysokovýkonné vozidlá súvisia s obmedzením znečisťujúcich látok, nie skleníkových plynov. Tieto dva body sa niekedy zamieňajú.

Euro 6 je dôležitým nástrojom pri zlepšovaní kvality ovzdušia v Európe. Euro 6 konkrétne znižuje množstvo jemných častíc a oxidov dusíka. Len samotné jemné častice zodpovedajú za viac než 348 000 predčasných úmrtí v Európe, a práve preto som v tomto prípade dúfal, že stanovíme trochu ambicioznejší limit. Podporili to aj technické štúdie. Zajtra budeme hlasovať a celý balík je, ako som už spomínal, dobrým kompromisom. V porovnaní s aktuálnou normou emisií 6, ktorá platí od 1. októbra 2008, dosiahneme 66 % zníženie jemných častíc a ďalších 80 % pri oxidoch dusíka. Oxidy dusíka sú mimoriadne nebezpečné pre dojčatá, deti a starších ľudí, pretože vedú k vytváraniu ozónu pri zemi.

Rád by som využil túto príležitosť a spomenul dátum zavedenia. Podarilo sa nám tento dátum posunúť na skorší termín. Euro 6 teda vstúpi do platnosti skôr a zlepši sa tak kvalita ovzdušia. Všeobecne sme dosiahli uspokojivý kompromis a tento nástroj nepochybne zlepši kvalitu ovzdušia a kvalitu života.

Takmer presne pred dvomi rokmi sme v tomto Parlamente viedli rozpravu a prijali sme limity emisií Euro 5 a Euro 6 pre osobné autá. Počas procesu vypracovávania realizačných opatrení vyšlo najavo, že v tejto súvislosti došlo k omeškaniam. Musím znovu jasne poprosiť, aby sa to isté nestalo v tomto legislatívnom procese. Výrobcovia musia mať k dispozícii v pravý čas všetky potrebné informácie. Teší ma preto, že Komisia teraz určite vydá vyhlásenie o tom, že sa môžeme spoľahnúť na realizáciu opatrení najneskôr do konca marca 2010, teda k 1. aprílu 2010.

Na poslednom plenárnom zasadnutí sme s pánom Verheugenom diskutovali o kríze v automobilovom priemysle. Konštatovali sme, že došlo k drastickému zníženiu počtu predaných kusov v sektore úžitkových vozidiel, a preto ma teší, že v podobe právneho predpisu, ktorý je pred nami, sa nám podarilo vytvoriť nástroj, ktorý umožní členským štátom poskytovať daňové stimuly na skoré zavedenie emisnej normy Euro 6. Nepochybne to povzbudí hospodárstvo a pomôže pri zlepšovaní kvality ovzdušia, kvality života a zdravia všetkých.

Chcel by som ešte raz poďakovať všetkým, ktorí sa do prípravy návrhu zapojili, a teším sa na rozpravu, ktorá bude určite zaujímavá.

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážený pán predsedaajúci, dámy a páni, dovoľte mi v prvom rade z celého srdca poďakovať spravodajcovi pánovi Grootemu za jeho angažovanú spoluprácu v súvislosti s týmto návrhom.

Hovoríme tu o dôležitom nariadení, ktoré predstavuje rozhodujúci krok v zavádzaní globálne harmonizovaných podmienok pre emisie znečisťujúcich látok z vysokovýkonných vozidiel a autobusov. Chcel by som sa venovať niečomu, čo spomenul už pán Groote, konkrétne tomu, že tieto kroky prijímame

v kontexte neuveriteľne závažného poklesu trhu Európskej únie s úžitkovými vozidlami. Tento trh bol zasiahnutý oveľa viac než trh osobných automobilov. Verejnosť veľmi neregistruje túto skutočnosť, pretože väčšina ľudí si nekupuje vysokovýkonné vozidlá. Má to však obrovské hospodárske následky a Komisia má z tejto situácie veľké obavy. Aj na základe toho je dôležité poskytnúť výrobcom právnu istotu a jasný regulačný rámec, aby vedeli, čo sa od nich očakáva. Práve preto sa rozhoduje o tejto norme Euro VI už v čase, keď norma Euro V prakticky len nadobudla účinnosť.

Návrh na Euro VI bol vypracovaný v spojitosti s programom Čistý vzduch pre Európu (CAFE) a tematickou stratégiou v oblasti znečistenia vzduchu. V súvislosti s touto stratégiou sa vyžaduje ďalšie zníženie emisií znečisťujúcich látok v oblasti cestnej dopravy všeobecne a v ostatných oblastiach v záujme toho, aby EÚ splnila svoje ciele zlepšenia kvality ovzdušia. Chceme udržať škodlivé účinky na zdravie ľudí na minime a všeobecne lepšie chrániť životné prostredie.

Limitné hodnoty podľa normy Euro VI, ktorá je súčasťou tejto celkovej stratégie, opäť výrazne znižujú emisie sadzových častíc a oxidov dusíka v porovnaní s fázou normy Euro V, ktorá nadobudla účinnosť 1. októbra tohto roka. Úplnou inováciou je zavedenie limitnej hodnoty pre množstvo vypúšťaných častíc, a teda monitorovanie výstupu veľmi jemných častíc vypúšťaných z motora. Okrem toho sa zavádzajú aj ďalšie podmienky pre monitorovanie emisií z veľkých úžitkových vozidiel v reálnej cestnej premávke a pre prístup k informáciám o oprave a údržbe. Zodpovedá to podmienkam, ktoré sme už zahrnuli do nariadení upravujúcich ľahké úžitkové vozidlá.

Dôležité je aj prijatie tohto návrhu, pretože sa ním realizuje niekoľko dôležitých odporúčaní z procesu Cars 21. V prvom rade ide o lepšiu tvorbu zákonov. Návrh totiž berie do úvahy pozície dotknutých subjektov, ktoré boli zistené z verejnej konzultácie na internete. Technické podmienky navyše vychádzajú z analýzy nákladov a výnosov na základe náležite vykonaného posúdenia vplyvu. Ďalej je tu výrazné zjednodušenie príslušného práva. Keď sa návrh uplatní na všetky nové vozidlá, šesť predošlých právnych aktov sa zruší. Po tretie ide o globálnu harmonizáciu. Zaviesť sa má nová skúšobná a meracia metodika, ktorú vyvinula Hospodárska komisia OSN pre Európu (UNECE) v Ženeve, pričom limitné hodnoty pre častice a oxidy dusíka budú teraz rovnaké ako hodnoty, ktoré platia v USA.

Rozhodujúcim faktorom úspechu rokovacieho procesu bola úzka spolupráca Parlamentu, Rady a Komisie, ktorá fungovala pozoruhodne dobre. V tejto súvislosti som mimoriadne vďačný spravodajcovi. Komisia rada podporí všetky kompromisné pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy predložené spravodajcom. Veľmi rád vydám vyhlásenie, ktoré spravodajca požadoval, a v skutočnosti bude dokonca ešte o trochu lepšie, než žiadal.

„Komisia vyhlasuje, že technické opatrenia, ktorými sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o typovom schvaľovaní motorových vozidiel a motorov s ohľadom na emisie z vysokovýkonných vozidiel (Euro VI) a o prístupe k informáciám o oprave a údržbe vozidiel, budú odovzdané Európskemu parlamentu a Rade na základe regulačného postupu s kontrolou do 31. decembra 2009.“

Anja Weisgerber, spravodajkyňa Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa požiadaného o stanovisko. – (DE) Vážený pán predseda, pán komisár, dámy a páni, v prvom rade chcem srdečne poďakovať spravodajcovi pánovi Grootemu a tieňovým spravodajcom za ich vynikajúcu a konštruktívnu spoluprácu. Ich pomoc umožnila dosiahnutie dohody o veľmi odbornom dokumente už vo fáze prvého čítania.

Ako tieňová spravodajkyňa Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov si stále dobre pamätám na naše hlasovanie o revízií smernice o jemných časticiach. Aj vtedy som bola tieňovou spravodajkyňou. Pri tej príležitosti sa nám podarilo dosiahnuť, aby Komisia podpísala vyhlásenie, v ktorom sa zaviazala navrhnúť opatrenia, ktorými sa bude riešiť otázka jemných častíc na mieste, kde vznikajú. Nové nariadenie Euro VI pre vysokovýkonné vozidlá a autobusy patrí medzi opatrenia, o ktoré sme žiadali. Toto nariadenie rieši jemné častice priamo v mieste ich emisie, u zdroja, inými slovami v mieste, kde sa jemné častice v skutočnosti vytvárajú. Nová norma Euro VI tak zníži emisie jemných častíc z dieselových vysokovýkonných vozidiel a autobusov o 66 % v porovnaní s normou Euro V, pričom pri autách s benzínovými motormi sa emisie dusíka (NO_x) znížia o ďalších 80 %.

Ak má byť možné naozaj dosiahnuť tieto nové, ambiciózne normy emisií, včas sa musia zverejniť vykonávacie opatrenia, ktoré podrobne stanovujú technické špecifiká. Preto ma, samozrejme, veľmi teší vyhlásenie, ktoré práve vydal pán komisár Verheugen, v ktorom sa Komisia zaväzuje veľmi rýchlo, dokonca ešte rýchlejšie, než sa plánovalo, predložiť vykonávacie opatrenia Parlamentu a Rade.

Bod týkajúci sa prístupu k informáciám o opravách a údržbe pre nezávislé trhové subjekty považujem tiež za dôležitý. Nezávislé trhové subjekty znamenajú nezávislé dielne, motoristické organizácie a záchranné služby pre prípad poruchy. Ak chceme zaisťovať funkčnú hospodársku súťaž v oblasti opráv, musíme zaručiť takýto prístup. A v tomto nariadení sa nám to podarilo. Je to dobré pre hospodársku súťaž, pre cenu opráv, pre bezpečnosť na cestách a pre spotrebiteľov.

Johannes Blokland, spravodajca Výboru pre dopravu a cestovný ruch požiadaného o stanovisko. – (NL) Vážený pán predseda, začiatkom tohto roka som v mene Výboru pre dopravu a cestovný ruch napísal stanovisko k norme Euro 6. Doprava tovarov pomocou vysokovýkonných vozidiel je sektorom, ktorý bol niekoľkokrát v priebehu posledných rokov nútený obmedziť svoje emisie škodlivých látok vrátane oxidu dusíka a jemných častíc. Štandardizácia Euro 6 správne ukladá ďalšie požiadavky na motory.

Toto nariadenie ako také významne prispieva k lepšej kvalite ovzdušia, čím zlepšuje verejné zdravie. Je mimoriadne dôležité, aby tieto nové požiadavky na emisie nadobudli účinnosť veľmi skoro. Netreba ani spomínať, že priemysel bude potrebovať čas, aby sa prispôbil. Treba mu poskytnúť toľko času, koľko potrebuje.

Počas parlamentných rozhovorov o tomto dokumente som zažil niečo jedinečné. Výbor pre dopravu a cestovný ruch hlasoval napríklad v oblasti zhromažďovania údajov s väčším ohľadom na životné prostredie než Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín. Rokovania, našťastie, napokon viedli k tomu, že právny predpis nadobudne účinnosť už čoskoro.

Chcel by som poďakovať pánovi Grootemu za jeho úsilie pri dosahovaní tohto výsledku a pánovi komisárovi sa jeho vyhlásenie.

Richard Seiber, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážený pán predseda, aj ja chcem zablahoželať kolegovi poslancovi pánovi Grootemu k jeho správe. Jeho prístup pri vypracovaní tejto správy bol veľmi ústretový. Veď napokon ochranu životného prostredia nemožno obetovať na oltári hospodárskej krízy a je dobré, že pred sebou máme správu, ktorá veľmi dôrazne poukazuje na budúcnosť a obsahuje veľmi ambiciózne ciele, ako napríklad 66 % zníženie pre PM₁₀ a 80 % zníženie pre NO_x.

Chcem však Parlamentu pripomenúť, že cestná doprava sa stáva pre Európu stále väčším problémom. Je to sektor, ktorý konštantne rastie a najrýchlejším tempom. Len pomyslite na problémy s CO₂. Zajtra budeme mať príležitosť viesť o tomto bode podrobnejšiu rozpravu. Vieme, že objem všetkých druhov dopravy narastá, a ja sa domnievam, že naozaj nadišiel čas, aby Komisia nielenže stanovila skutočne ambiciózne ciele v jednotlivých dokumentoch v tejto oblasti, ale aby zároveň riešila všeobecný problém dopravy v tomto modernom svete.

Aj keď teraz budeme mať čisté vysokovýkonné vozidlá, ktoré dokážu vypúšťať menej škodlivín než v minulosti, jednoducho ešte stále existujú vlastné obmedzenia v infraštruktúre. Pozrite sa na naše diaľnice. V mnohých členských štátoch sú také preplnené, že ani najčistejšie vysokovýkonné vozidlá podľa normy Euro VI už neprejdú, a to neberieme do úvahy veľký počet osobných áut, v ktorých občania sedia v dopravných zápchach.

Z tohto dôvodu sa musíme na veci pozeráť zo širšieho hľadiska. Zároveň sa domnievam, že doprava všeobecne potrebuje zásadnú renováciu. Na tejto správe považujem za pozitívne v prvom rade jej ambiciózne ciele a po druhé to, že Komisia má predložiť realistické metódy merania. V Tirolsku sme zistili, že existujúce metódy merania v skutočnosti nefungujú a rozdiel medzi vysokovýkonnými vozidlami podľa noriem Euro 0 a Euro III alebo Euro IV je vlastne veľmi malý.

Za pozitívne považujem aj to, že sa všeobecne zaručuje prístup k informáciám o opravách. Domnievam sa, že hlavne pre občanov je to dôležitý argument pre súhlas s týmto dokumentom, keďže bude znamenať, že všetci občania budú mať možnosť slobodne si vybrať svoju dielňu.

Silvia-Adriana Țicău, v mene skupiny PSE. – (RO) Rada by som zablahoželala pánovi spravodajcovi Grootemu. Komisia navrhla 60 % zníženie emisií jemných častíc a 80 % zníženie oxidov dusíka pre vznietové motory. Ak to chceme dosiahnuť, potrebujeme zaviesť dieselové filtre alebo recyklovať výfukové plyny a zaviesť zariadenia na selektívnu katalytickú redukciu.

Návrh Komisie súvisí aj so zážihovými motormi a predstavuje požiadavky na zavedenie všeobecnej metodiky testovania a merania emisií a systémov palubnej diagnostiky, ktoré by boli harmonizované na globálnej úrovni. Tieto systémy sú dôležité na kontrolu emisií počas používania vozidiel. Včasné stanovenie limitných

hodnôt pre emisie oxidov dusíka ponúka výrobcom automobilov istotu dlhodobého plánovania na európskej úrovni.

Vítam, že členské štáty majú príležitosť poskytnúť finančné stimuly pre nové automobily uvedené na trh, ktoré dodržiavajú ustanovenia tohto nariadenia. Najmä v súvislosti so zmenou klímy a hospodárskou krízou oživí poskytnutie takýchto stimulov výrobu energeticky účinnejších a ekologickejších automobilov. Ďakujem.

Holger Krahmer, *v mene skupiny ALDE.* – (DE) Vážený pán predsedajúci, ak zajtra prijmeme normu Euro VI pre vysokovýkonné vozidlá, budeme pokračovať vo veľmi dobrej tradícii. Nie je to tak dávno, čo sme v priebehu tohto legislatívneho obdobia hlasovali aj za normy Euro 5 a Euro 6 pre osobné automobily. Pokračujeme tak v úspešnom zavádzaní noriem výfukových plynov pre vozidlá v Európe. Dnes pritom ide o vysokovýkonné vozidlá. V tejto chvíli by som rád vyjadril osobitnú vďaku pánovi spravodajcovi Grootemu, s ktorým som opäť zažil úspešnú spoluprácu. Opäť spoločne úspešne predkladáme do prvého čítania právny predpis, ktorý zabezpečí istotu plánovania pre priemysel a, samozrejme, spoľahlivú ochranu životného prostredia.

Dohoda s Radou a Komisiou priniesla realizovateľný právny predpis. Hodnoty znečisťujúcich látok pre výfukové plyny vysokovýkonných vozidiel sa ambiciózne rozvíjajú a časový harmonogram sa sprísňuje. Nové limitné hodnoty vstúpia do platnosti skôr, než pôvodne navrhovala Komisia. Tým pozitívne prispievame k ochrane životného prostredia a zdravia občanov Európy bez toho, aby sme neprimerane postihovali výrobcov. Vstup tohto nariadenia do platnosti sa posunul takmer o rok dopredu v porovnaní s návrhom Komisie a pritom sa predsa len podarilo zohľadniť cykly výrobkov a termíny plánovania výrobcov.

Vítam, že sa Komisia poučila z minulých chýb a prijala lehotu pre komitológiu a predloženie vykonávacích opatrení. Takto sa nám azda podarí zabrániť omeškaniu, ktoré sa vyskytlo pri zavádzaní normy Euro 5 pre osobné automobily.

Čísla zníženia emisií v návrhu sú pôsobivé: o 66 % menej sadzí a o 80 % menej oxidov dusíka. Pokiaľ ide o obmedzenie emisií znečisťujúcich látok, výrobcovia pracujú na úplnej hranici technických možností. Stále je však možné dosiahnuť realizovateľné zlepšenia – a ja v tomto smere v plnej miere dôverujem kreativite a vynaliezavosti európskych výrobcov – ale čím viac sa priblížime k nulovej úrovni, tým drahšia bude technológia. Preto má stále rastúci význam aj obnova vozového parku. Staré rárohy chrliace znečisťujúce látky, ktoré už mnoho rokov nesplňajú príslušné normy, sa musia stiahnuť z ciest. To by rýchlejšie a jednoduchšie zlepšilo bilanciu emisií než drahé vylepšovanie motorov.

Leopold Józef Rutowicz, *v mene skupiny UEN.* – (PL) Vážený pán predsedajúci, správa pána Grooteho o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o typovom schvaľovaní motorových vozidiel a motorov zameraná na zníženie znečistenia vysokovýkonnými vozidlami je veľmi dôležitá z pohľadu ochrany životného prostredia aj zdravia občanov.

Obsahuje záväzok znížiť emisie na úroveň blížiacu na norme Euro VI pre vozidlá a motory, ktoré sa už používajú. Znamená to, že servisné dielne potrebujú mať prístup k technickým informáciám a nariadeniam o vybavení motorov. Dielňa by mala byť vybavená vhodným zariadením pre vyhodnotenie fungovania motora počas jeho prevádzky. Vykonávanie smernice vyžaduje systém nezávislej kontroly, aby sa zaistilo, že sa vozidlá prispôbujú tak, aby plnili prijaté požiadavky. Vytvorenie takéhoto systému si vyžaduje čas a prostriedky, ktoré sa budú v súčasnej kríze ťažko získavať.

Podporujem pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy k stanovisku Komisie, ktoré boli predložené. Rád by som poďakoval pánovi spravodajcovi za všetku prácu, ktorú venoval príprave dokumentu. Túto správu podporíme.

Urszula Krupa, *v mene skupiny IND/DEM.* – (PL) Vážený pán predsedajúci, návrh nariadenia o typovom schvaľovaní motorových vozidiel a motorov s ohľadom na emisie z vysokovýkonných vozidiel má za cieľ vytvoriť jednotnú množinu zásad pre konštrukcie motorov a tým zaistiť vysokú úroveň ochrany prirodzeného životného prostredia. Navrhované normy Únie však zároveň jednoducho vytlačia malé a stredné podniky vyrábajúce motory z európskeho trhu. Nové motory majú zároveň fungovať na báze alternatívnych palív a výrobcovia budú povinní primerane prispôbiť všetky vozidlá, ktoré boli predané, sú registrované alebo sa nachádzajú na trhu. Prispôbiť sa musia aj zariadenia používané na meranie emisií znečisťujúcich látok. Vzhľadom na výskum a organizačné požiadavky tohto rozsahu obstoja len veľkí dopravcovia a korporácie.

Pokiaľ ide o nové vozidlá, ktoré nedodržiavajú ustanovenia tohto nariadenia, vnútroštátne orgány už od 1. októbra 2014 nebudú uznávať certifikáty zhody. V prípade Poľska je veľmi pravdepodobné, že zanikne mnoho dopravných podnikov a podnikov vyrábajúcich motory, ako napríklad Andoria. Predstava právneho

predpisu Únie, ktorý by mal rovnaký účinok vo všetkých členských štátoch a slúžil by ich záujmom, sa ukazuje ako mýtus. Z odstránenia slabších a chudobnejších podnikov budú mať zjavne úžitok veľké korporácie a tie sú najmä v Nemecku.

Je už zrejmé, že väčšina dokumentov v celkom balíku pre energetiku a zmenu klímy môže naozaj zaistiť súdržnosť a hospodársky rozvoj podľa zásad udržateľného rozvoja pre veľké a bohaté krajiny a podniky. Poľskí vedci však odhadujú, že tento balík bude stáť minimálne 500 miliárd PLN. Povedie to k hospodárskemu kolapsu a obrovskému nárastu nákladov a cien potravín v dôsledku potreby výmeny dopravných prostriedkov. Následkom bude ochudobnenie obyvateľstva.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, v tomto volebnom období Parlamentu vydávame ďalšie nariadenie, ktoré zásadne uzatvára cyklus nariadení v oblasti dopravy a dopravných prostriedkov z pohľadu ich dosahu na životné prostredie a ochrany kvality ovzdušia. Ide o obrovskú prácu, ktorá sa týmto dokumentom uzatvára.

Povedzme si však veci otvorene. Európa berie vážne ochranu prírody sveta a životného prostredia, bude však za to musieť zaplatiť cenu. Súčasťou tejto činnosti je, samozrejme, veľké hospodárske úsilie, aj keď nie až také veľké, ako spomínala predošlá rečníčka. Od majiteľov vozidiel sa v súčasnosti určite vyžaduje veľké ekonomické úsilie, keďže sektor dopravy zažíva dramatickú finančnú krízu. Riešením môže byť síce kupovanie menšieho počtu vozidiel, to však môže znamenať, že by strácali výrobcovia v dôsledku obmedzeného dopytu. Ak má naše nariadenie dosiahnuť svoj cieľ a účel, ak sa má umožniť nákup a predaj vozidiel novej generácie, sú potrebné finančné stimuly. Túto otázku považujem za rozhodujúci prvok tohto dokumentu.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Je zrejmé, že nielen osobné, ale aj ťažké nákladné vozidlá musia byť vybavené modernými systémami, ktoré zaručia znížovanie emisií ako oxidu uhoľnatého, tak aj zníženie oxidu dusíka o 80 % a jemných častíc až o 60 %. Vzhľadom na to, že obnova týchto vozidiel v Európe trvá približne 10 rokov, vyzývam z tohto miesta Komisiu, aby navrhla predpisy, ktoré umožnia vybaviť aj staršie vozidlá modernejšími systémami na kontrolu emisií. Inak norma Euro VI nebude mať výrazný vplyv na zlepšenie kvality ovzdušia.

V plnej miere podporujem požiadavku, aby sa Komisia zasadila za rozvoj medzinárodnej, teda nielen európskej harmonizácie právnych predpisov pre motorové vozidlá, a to nielen pre tie nákladné. A to nielen v záujme kvality ovzdušia na tejto planéte, ale, samozrejme, tiež v záujme konkurencieschopnosti v Európe. A z tohto dôvodu tiež upozorňujem na potrebu alebo nutnosť nemeniť emisnú normu skôr než po piatich rokoch.

Malcolm Harbour (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, chcem poďakovať pánovi Grootemu a najmä kolegyni pani Weisgerberovej, ktorá vystupovala ako spravodajkyňa Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa požiadaného o stanovisko.

Dnes večer sa nespomínala jedna vec a ja by som ju chcel dôrazne uviesť do programu. Je to skutočnosť, že európski výrobcovia dominujú na globálnom trhu veľkých úžitkových vozidiel. Tento návrh je absolútne rozhodujúci v tom, že vytvára cestu pre globálnu normu pre emisie motorov ťažkých vozidiel. Je to dôležité, pretože na rozdiel od automobilov sa veľké úžitkové vozidlá vyrábajú v malých množstvách a sú veľmi komplexné.

Výrobcovia pre globálny trh dokážu mobilizovať prostriedky a využiť rozvoj na výrobu globálneho motora pre nákladné vozidlá. Nedávno som sa bol pozrieť v jednej takejto spoločnosti a môžem vám povedať, že plánuje investovať 1 miliardu EUR do globálnej rodiny motorov pre nákladné vozidlá.

Regulačné prostredie, ktoré navrhujeme, musí takéto zámery podporovať. Zároveň chceme, aby Komisia zabezpečila, že sa toto nariadenie, ktoré je súčasťou dnes predloženého balíka, stane aj globálnym nariadením.

Matthias Groote, spravodajca. – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcem poďakovať všetkým svojim kolegom poslancom za túto živú rozpravu. Na prvom mieste chcem poďakovať Komisii v osobe pána komisára Verheugena za dnešné prečítanie vyhlásenia o vykonávacích opatreniach v Parlamente. Táto otázka nám naozaj nedala správať a znepokojovala nás. Bolo dobré, že sa to odohralo verejne na tomto mieste.

Mnoho poslancov hovorilo o tom, ako by tieto normy životného prostredia mohli zvýšiť alebo ako celkom určite zvýšia predaj, pretože toto priemyselné odvetvie sa momentálne nachádza v kríze. Pani Krupová nám povedala, ako tento balík v oblasti klímy a energie, ale aj tento právny predpis vyženie malých výrobcov z trhu a ako ich zničia. Nevidím to takto. Norma Euro a norma pre výfukové plyny Euro sú doteraz úspešné a technické inovácie vždy poháňali trh a podnecovali spotrebiteľov ku kúpe nových vozidiel.

Pani Roithová hovorila o dodatočnom vybavovaní starších motorov modernými prvkami. Je to dobrá vec, vyžaduje si však fungujúci harmonizovaný proces a ja by som chcel znovu naliehavo vyzvať Komisiu, aby tak urobila. Ak vybavíme vozidlá filtermi naftových častíc, výsledkom bude vyššia produkcia oxidu dusíka. Preto potrebujeme rozumnú kombináciu týchto dvoch faktorov a jednotné nariadenie pre procesy dodatočného vybavovania starších motorov modernými prvkami.

V nadchádzajúcich rokoch bude veľmi dôležité, aby sa veci pohli aj v tomto smere, aby sme dosiahli jednotnú normu aj v tejto oblasti, aby sa týmito ekologickými technológiami nevybavovali len nové vozidlá, ale aby existoval jednotný a štandardizovaný postup aj pre ojazdené vozidlá.

Chcem znovu poďakovať všetkým tým, ktorí sa zapojili do prípravy tohto návrhu a ktorí sa zapojili do diskusií. Len s vašou pomocou bude možné zajtra uzatvoriť tento legislatívny proces, s najväčšou pravdepodobnosťou v prvom čítaní, a priemyslu, ale aj ľuďom Európy zaručiť istotu plánovania a informácie o tom, čo môžu očakávať. Za to vám ešte raz úprimne ďakujem.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 16. decembra 2008.

19. Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond a Kohézny fond (projekty generujúce príjmy) (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0477/2008) pána Arnaoutakisa v mene Výboru pre regionálny rozvoj o návrhu nariadenia Rady (ES), ktorým sa v súvislosti s určitými projektmi generujúcimi príjmy mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1083/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde (13874/2008 – C6-0387/2008 – 2008/0186(AVC)).

Stavros Arnaoutakis, spravodajca. – (EL) Vážený pán predseda júci, pán komisár, dámy a páni, medzi nové pravidlá finančného riadenia vo všeobecnom nariadení (ES) č. 1083/2006 patria ustanovenia o finančných príspevkoch z fondov a konkrétne o projektoch generujúcich príjmy (článok 55), o projektoch, ktoré v dôsledku jasného rizika ich nadmerného financovania vyžadujú špeciálne riešenie s cieľom zohľadniť príjmy pri výpočte maximálneho percenta financovania Spoločenstva. Na výpočet príjmov z takýchto projektov je preto potrebné definovať určitú metódu. Počas predošlého obdobia rokov 2000 až 2006 sa uplatňovala v praxi zásada využívania paušálnej metódy. Počas nového programovacieho obdobia sa pri výpočte financovania projektov generujúcich príjmy zo strany Spoločenstva uplatní podľa návrhu Komisie, ktorý Rada prijala, presnejší a prísnejší prístup. Tento nový prístup sa opiera o výpočet maximálnych oprávnených výdavkov, teda nie o paušálne zníženie percenta spolufinancovania. Podľa článku 55 na obdobie rokov 2007 až 2013 sa bude projektom generujúcim príjmy označovať každá operácia, ktorej súčasťou je investovanie do infraštruktúry, používanie ktorej podlieha poplatkom, ktoré budú znášať priamo používatelia, alebo každá operácia, ktorej súčasťou je predaj alebo prenájom pozemku alebo budov, alebo iné poskytovanie služieb za odplatu. Dôležitý rozdiel v novom období teda spočíva v tom, že podľa definície sa ustanovenia článku 55 vzťahujú na široké spektrum projektov, ktoré sa kvalifikujú ako projekty generujúce príjmy a nielen ako projekty investícií do infraštruktúry, ktorá generuje vysoké čisté príjmy, ako to bolo v období rokov 2000 – 2006.

Na základe výsledku neformálnych konzultácií členských štátov s Európskou komisiou sú ustanovenia článku 55 jasne nevhodné pre projekty spolufinancované z Európskeho sociálneho fondu, z ktorého sa financujú hlavne nehmotné operácie, a nie projekty v oblasti infraštruktúry. To isté platí pre malé projekty realizované so spolufinancovaním z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu. Pre tieto projekty sú pravidlá monitorovania, ktoré sa musia dodržiavať, ako aj skutočnosť, že príjem sa môže zohľadňovať tri roky po ukončení operačného programu, vzhľadom na očakávané sumy neprimeranou administratívnou záťažou a predstavujú závažné riziko počas realizácie programu. Práve preto po konzultácii s členskými štátmi Komisia považuje za potrebné schváliť pozmeňujúci a dopĺňajúci návrh k nariadeniu (ES) č. 1083/2006, ktorý sa obmedzuje len na článok 55 ods. 5 a týka sa len týchto dvoch bodov: vyňatie operácií spolufinancovaných z Európskeho sociálneho fondu z ustanovení článku 55 a definovanie prahovej úrovne stanovenej v hodnote 1 milióna EUR, pod ktorou by sa projekty financované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja alebo Kohézneho fondu vyňali z ustanovení článku 55, a to pokiaľ ide o výpočet maximálnych oprávnených výdavkov, ako aj pokiaľ ide o monitorovanie. Zostávajúce ustanovenia článku 55 sa nemenia ani nedopĺňajú.

Okrem toho vzhľadom na to, že je dôležité stanoviť spoločné pravidlá realizácie projektov počas programovacieho obdobia, bola zahrnutá aj doložka o retroaktívnej platnosti tak, aby revidované ustanovenia platili od 1. augusta 2006. Tento technický pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh zjednoduší riadenie projektov generujúcich príjmy všade, kde to bude možné, obmedzením administratívnej záťaže v súlade so zásadou proporcionality.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dňa 15. novembra Komisia prijala návrh revízie článku 55 všeobecného nariadenia o štrukturálnych fondoch, ktorý sa týka podmienok pre zohľadnenie projektov generujúcich príjmy v rámci programu kohéznej politiky. Dôvodom zmeny bolo výhradne zjednodušenie administratívnych postupov. Prvé operácie v praxi uskutočnené v súlade s ustanovením článku 55 totiž odhalili závažné problémy v oblasti ich účinnej realizácie. Tieto problémy, o ktorých informovali členské štáty, poukázali na nedostatok primeranosti pri uplatňovaní postupov stanovovania maximálnej oprávnenej sumy, tzv. „funding gap“, a pri monitorovaní projektu.

Cieľom zmeny príslušného nariadenia je vyňatie všetkých operácií spolufinancovaných z Európskeho sociálneho fondu a projektov s malým rozsahom, ktoré vyžadujú celkové náklady nižšie než 1 milión EUR, spolufinancovaných z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj a Kohézneho fondu z pôsobnosti článku 55. Voľba hranice 1 milión EUR vyplýva z predbežných realizovaných štúdií a jej cieľom je zachovať všeobecnú povahu článku 55.

Dúfame, že vďaka tomuto zjednodušeniu, ktoré predstavuje akúsi doložku *de minimis*, budeme môcť urýchliť uplatňovanie finančných prostriedkov pre členské štáty a ich regióny, najmä pokiaľ ide o najinovatívnejšie operácie v oblastiach ako výskum, podpora obnoviteľných zdrojov energie a podobne.

Bolo predsa len dôležité vyhnúť sa právnej neistote, ktorá by neúmerne predĺžila proces platieb. Takáto neistota by mohla manažérov projektov viesť k prerušeniu vykonávania operačných programov, čomu sa treba vyhnúť za každú cenu.

Vzhľadom na to sa Komisia rozhodla navrhnúť len jednu zmenu technickej povahy. Toto rozhodnutie viedlo k úspechu, pretože vďaka práci Rady a parlamentných výborov pre regionálny rozvoj a zamestnanosť sme dospeli ku koncu procesu revízie len za tri mesiace. Dovoľte mi, aby som v mene Komisie úprimne poďakoval vášmu spravodajcovi pánovi Arnaoutakisovi. Vďaka našej plodnej spolupráci vyjadrujem nádej v súhlas Európskeho parlamentu, ktorý umožní uzavrieť túto revíziu do konca roka a riadiacim orgánom umožní pokračovať v ich činnosti, čo je silná stránka uvedeného zjednodušenia.

Revízia článku 55 zároveň preukázala kvalitu práce uskutočňovanej v súčinnosti Generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku a Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť, ktorá je prínosom pre kohéznú politiku. Táto spolupráca nikdy neochabla. Dôkazom toho je, že v rámci plánu európskej hospodárskej obnovy sme s pani komisárkou Hübnerovou spojili úsilie v záujme navrhnutia troch nových podstatných zmien nariadenia o štrukturálnych fondoch, o ktorých budete tiež viesť rozpravu.

Jan Olbrycht, v mene skupiny PPE-DE. – (PL) Vážený pán predsedajúci, pred sebou máme v zásade veľmi krátke a stručné nariadenie. Má však veľký význam. Jeho význam súvisí s kontextom, v ktorom sa odohráva zmena.

Po prvé, prostredníctvom tejto zmeny európske inštitúcie ukazujú, že sú schopné flexibilne reagovať na ťažkosti, ktoré vznikli počas vykonávania určitej politiky. Pripravenosť naozaj zjednodušiť a uľahčiť postupy pre príjemcov naznačuje, že Európska komisia je spolu s Európskym parlamentom a Radou skutočne pripravená prispôbiť ustanovenia prevládajúcim podmienkam.

Po druhé, toto nariadenie je dôležité aj preto, že jeho súčasťou je zmena a doplnenie nariadenia počas programovacieho obdobia. Toto je mimoriadne dôležité, pretože nejde o konečnú zmenu, a vedenie rozpráv o zmene tohto nariadenia bude veľmi významné v kontexte prípravy balíka pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, ktorý sa spája s krízou.

Po tretie, Európska komisia bola opakovane kritizovaná za spôsob, akým monitoruje pridelovanie prostriedkov. Kritika Dvora audítorov sa týkala najmä príliš komplikovaných postupov.

Dnešné nariadenie ukazuje, že je potrebné urobiť odvážne a rozhodné kroky, aby sa zlepšila účinnosť a aby sa dokázalo, že európske fondy je možné rozdeľovať rýchlo, účinne a efektívne.

Jean Marie Beaupuy, *v mene skupiny ALDE*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, ako práve povedal môj kolega pán Olbrycht, toto zjednodušenie je, ako dúfame, prvé. K tomuto pokroku nás nepochybne inšpirujú blížiac sa Vianoce a príležitosť dať Európanom darček.

Ako však práve povedal pán Olbrycht, predovšetkým dúfame, že tento darček nebude jediný svojho druhu a že v marci budúceho roka vyjadríme svoje stanovisko k plánu obnovy, aby sme tvárou v tvár finančnej krízy mali produktívnejšie iniciatívy, ktorými sa môžeme pripraviť na celoeurópsku obnovu.

Sme presvedčení, že v rámci týchto návrhov, o ktorých budeme hlasovať v marci, nám Komisia navrhne nové nástroje zjednodušenia, najmä s ohľadom na naše malé subjekty, na MSP. Je to absolútne rozhodujúce, pretože ak majú byť politiky, o ktorých vedíme rozpravu a na ktorých sme pracovali mesiace a roky, skutočne efektívne, žiadne odradzujúce administratívne aspekty nesmú zmariť túto vôľu, túto dynamiku, o ktorú usilujeme.

Pán komisár, práve ste zdôraznili túto dobrú prácu, ktorá sa vykonala najmä s parlamentným Výborom pre regionálny rozvoj. Viete, že my ostatní poslanci tohto Parlamentu sa veľmi tešíme na prácu s Komisiou. Práve preto by som chcel znovu zdôrazniť, že veríme vo veľmi stabilný pokrok smerom k ďalšiemu zjednodušeniu počas nadchádzajúceho roka.

Je však naším želaním, a dajme teraz vykonávanú prácu bokom, aby členské štáty prijali svoj podiel zodpovednosti na európskej úrovni, najmä prostredníctvom vás v Komisii. Všetci vieme, že na úrovni Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu, ako aj fondu SPP a podobne sú to práve členské štáty, ktoré dopĺňajú ďalšie zložité administratívne postupy do našich vlastných európskych zložitých administratívnych postupov.

Dúfame, že prostredníctvom našich krokov a dnešnej večernej rozpravy sa vykoná iniciatíva Európskej únie nielen na európskej úrovni, ale že si nás vypočujú aj na úrovni členských štátov a že aj ony vyvinú jasné úsilie smerujúce k zjednodušovaniu.

Mieczysław Edmund Janowski, *v mene skupiny UEN*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, uznesenie Európskeho parlamentu, o ktorom dnes vedíme rozpravu, má v zásade formálnu a technickú povahu. Súvisí však s dôležitými otázkami týkajúcimi sa používania pomoci Únie. Navrhované nariadenie sa týka článku 55 nariadenia Rady, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia pre Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond a Kohézny fond. Aktuálne znenie odseku 5 hovoriace o sume 200 tisíc EUR ako maximálnych nákladoch na monitorovanie sa nahrádza textom, podľa ktorého sa ustanovenia týkajúce sa projektov generujúcich príjmy budú vzťahovať na operácie financované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja alebo Kohézneho fondu len vtedy, ak ich náklady neprekročia sumu 1 milión EUR.

Na základe toho sa pýtam: je táto suma primeraná? Nie je príliš vysoká alebo príliš nízka? Som presvedčený, že by to mohol byť spôsob, ako sa vyhnúť nepotrebné byrokratickej záťaži v súvislosti s veľkou skupinou menších operácií. Malo by to viesť k operatívnejšiemu riadeniu projektov, do ktorého sú často zapojené miestne orgány a ktoré sa týkajú napríklad ochrany životného prostredia, inovácie a energetiky. Ako príklad môžem uviesť, že v Poľsku máme viac než sto rôznych typov inštitúcií, ktoré riadia vykonávanie fondov Únie. Efektívne používanie tejto pomoci závisí od účinného fungovania takýchto inštitúcií.

Zároveň verím, že prijatie tejto iniciatívy povedie k ďalšiemu zjednodušeniu v budúcnosti, ako nám pán komisár láskavo naznačil. V mene Skupiny Únie za Európu národov chcem oceniť tento kreatívny prístup k ustanoveniam, ktorý umožní používať prostriedky Únie najracionálnejším spôsobom.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, návrh pána Arnaoutakisa jasne ukazuje, že zjednodušenie je možné, pričom Parlament sa pri mnohých príležitostiach informoval o týchto možnostiach. V mnohých prípadoch trvá dokončenie projektov v členských štátoch veľmi dlho a pre Skupinu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov je to dobrým príkladom účinného zjednodušenia.

Tentoraz prišla túžba po zmene od členských štátov a Komisie, dá sa však urobiť viac. Viem, že v rámci Výboru regiónov bola zriadená pracovná skupina regiónov a miest, ktorej poslaním je identifikovať a riešiť takéto problémy a ktorej zámerom je predkladať v tomto smere návrhy. Myslím, že by sme mali využiť tieto skúsenosti a v roku 2009 na to nadviazať ďalšími zmenami.

Komisia navyše predstavila celý balík vrátane plánu hospodárskej obnovy, v kontexte ktorého sa môžu prostriedky okrem iného vynakladať oveľa rýchlejšie. Tento týždeň budeme v Parlamente v rámci rozpočtu

diskutovať o správe pani Haugovej, v ktorej sa vyjadruje želanie pokračovať v práci týmto smerom a rýchlejšie preskúmať ďalšie aspekty kontroly a riadenia.

Na záver by som sa chcel dotknúť témy, s ktorou už prišiel aj pán Beaupuy. Členské štáty by mohli urobiť veľmi veľa napríklad vydaním vyhlásenia o finančnom riadení alebo prijatím politickej zodpovednosti za uplatňovanie fondov. V dôsledku toho by sme v uzneseniach mohli ešte viac zjednodušiť postupy. Ľudia z praxe naliehavo žiadajú o tieto zmeny. S ohľadom na voľby v budúcom roku by sme mali byť schopní povedať, že Európa robí dobré veci, mala by ich však robiť aj správne. Vyhlásenia členských štátov sú krokom týmto smerom.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Účelom nariadení upravujúcich používanie grantov EÚ je zabezpečiť použitie týchto zdrojov čo najlepším spôsobom a ich pridelenie najprimeranejšiemu miestu. Inými slovami, nejde len o vynaloženie financií, ale o ich vynaloženie na skutočné investície generujúce príjmy. Často však na tento účel vytvárame taký byrokratický systém nariadení, že je skôr prekážkou efektívneho používania a predstavuje nepotrebnú záťaž pre podniky aj administratívu.

Zefektívnenie nariadení týkajúcich sa projektov generujúcich príjmy má dvojitý úžitok. Veľký počet malých a stredných podnikov bude mať lepší prístup k financiám EÚ na stimulovanie hospodárstva, zatiaľ čo administratíva bude schopná rýchlejšie a jednoduchšie určiť, či sa tieto fondy používajú správne. Musíme veriť našim podnikateľom, ktorí zabezpečujú fungovanie nášho hospodárstva. Len ak sa spojíme a jeden druhému pomôžeme, môžeme sa dostať z tejto krízy. Podporujem tento návrh a zároveň žiadam Komisiu, aby pokračovala ďalej týmto smerom, aby odstránila nepotrebné administratívne prekážky z programov pomoci. Úprimne dúfam, že na tento úvodný program budú nadväzovať aj ďalšie podobne rozumné iniciatívy.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som upozorniť na štyri otázky v rozprave o zmenách nariadení Rady v oblasti štrukturálnych fondov.

Po prvé, právne ustanovenia vzťahujúce sa na možnosť využitia finančnej pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Kohézneho fondu a Európskeho sociálneho fondu sú často také komplikované, že odrádzajú potenciálnych príjemcov od toho, aby o tieto prostriedky žiadali. Spomínané právne ustanovenia môžu zároveň zdržiavať realizáciu projektu a účtovníctvo.

Po druhé, je preto úplne správne, že Európska komisia predložila návrh na zmenu a doplnenie článku 55 nariadenia. Medzi účinky pozmeňujúceho a dopĺňajúceho návrhu patrí vyňatie projektov generujúcich príjmy financovaných z Kohézneho fondu z pôsobnosti článku 55. Táto zmena by mala uľahčiť vykonávanie akcií, ako napríklad projektov zameraných na sociálne začlenenie alebo na poskytovanie opatrovateľských služieb.

Po tretie, rozsah pôsobnosti článku 5 nariadenia by sa mal obmedziť aj vo vzťahu k malým projektom spolufinancovaným z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, pokiaľ ide o výpočet maximálnej sumy oprávnených výdavkov a monitorovanie týchto projektov. Tieto opatrenia by sa mali okrem toho uplatňovať spätne od 1. augusta 2006.

Po štvrté, tieto návrhy sú pozitívnym príkladom toho, ako možno efektívne zjednodušiť ustanovenia týkajúce sa štrukturálnych fondov a tým umožniť ich účinnejšie využívanie. Podľa mňa to slúži nielen záujmom príjemcov pomoci, ale je to na prospech všetkým občanom Európskej únie.

Jan Březina (PPE-DE). – (CS) Prerokovaná predloha rieši problém projektov generujúcich príjmy, ktorý sa bezprostredne týka mnohých žiadateľov čerpajúcich prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu. Doterajšia právna úprava predstavuje značnú administratívnu záťaž a zároveň vytvára situáciu právnej neistoty tým, že celé tri roky po uzavretí operačného programu umožňuje zohľadňovať príjmy z projektov. Ak príjmy prekročia určitú minimálnu hranicu, hrozí, že žiadateľ a v konečnom dôsledku aj štát budú musieť dané prostriedky vrátiť.

Som presvedčený, že najmä u malých projektov a u projektov financovaných z Európskeho sociálneho fondu nie je takáto prísnosť na mieste. Najmä u druhej spomínanej skupiny projektov totiž nejde o príjmy komerčnej povahy, ale o príjmy rozpočtov obcí a neziskových organizácií získané formou správnych a iných poplatkov. Vzhľadom na to, že tieto príjmy následne slúžia na uskutočňovanie cieľov verejného záujmu, nemožno ich vrátenie do rozpočtu EÚ považovať za rozumný prístup.

Domnievam sa, že je našou úlohou zjednodušovať mechanizmus čerpania prostriedkov zo štrukturálnych fondov, samozrejme, pri zachovaní nevyhnutnej kontroly dozerajúcej na transparentné používanie finančných prostriedkov Únie. Vítam preto vyňatie projektov financovaných z Európskeho sociálneho fondu

z mechanizmu monitorovania príjmov a v prípade projektov financovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu zvýšenie hranice nákladov pre vyňatie z tohto mechanizmu z 200 tisíc EUR na 1 milión EUR. Tento krok nepochybne povedie k zjednodušeniu administratívy a zvýšeniu efektívnosti pri realizácii týchto projektov.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond a Kohézny fond sú nástrojmi, ktoré sa poskytujú členským štátom s cieľom podporiť hospodársky rozvoj rôznych európskych regiónov. Používanie týchto finančných nástrojov sa však vníma ako veľmi byrokratické.

Na obdobie rokov 2007 – 2013 sa má namiesto povinného zníženia miery spolufinancovania používať nový prístup založený na výpočte maximálnych oprávnených výdavkov. Účelom návrhu, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie, je nahradiť ustanovenia na základe proporcionality tak, aby sa ustanovenia článku 55 neuplatňovali na monitorovanie operácií pod 200 000 EUR, na operácie spolufinancované z Európskeho sociálneho fondu a operácie spolufinancované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja alebo Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady sú menšie než 1 000 000 EUR. Retroaktívne uplatňovanie tohto pozmeňujúceho a dopĺňujúceho návrhu zjednoduší riadenie operácií spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov, a to z pohľadu tak výpočtu maximálnych oprávnených výdavkov, ako aj monitorovania.

Odstránenie neprimeranej administratívnej záťaže bude mať prínos najmä pre MSP riadiace projekty v oblastiach životného prostredia, sociálneho začleňovania, výskumu, inovácie alebo energetiky. Ďakujem.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, súčasný mechanizmus monitorovania nepochybne predstavuje pre malé projekty spolufinancované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ako aj pre operácie spolufinancované z Európskeho sociálneho fondu zbytočne veľkú administratívnu záťaž, ktorá je neprimeraná vzhľadom na sumy, o ktoré tu ide, a významný rizikový faktor realizácie týchto programov. Podľa mechanizmu monitorovania možno príjmy zohľadňovať až tri roky po uzatvorení programu.

Komisia preto celkom správne priznala, že je potrebné a dôležité prijať zmeny v článku 55 ods. 5 nariadenia 1083/2006. Cieľom týchto zmien je efektívne zjednodušiť existujúce ustanovenia o štrukturálnych fondoch v záujme občanov a v ich prospech. Zmeny by sa vzťahovali na dôležité oblasti, ako sú prirodzené životné prostredie, sociálne začlenenie, výskum, konkurencieschopnosť a energetika.

Chcel by som povedať, že v kontexte súčasnej finančnej a hospodárskej krízy sa v Poľsku vyvíja obrovské úsilie s cieľom zabezpečiť, aby sa štrukturálne fondy dali použiť ihneď, ako to bude možné, aby sa sumy prideliť v čo najkratšom čase. Najmä pre nové členské štáty je to jeden z možných spôsobov riešenia hospodárskej krízy. Štrukturálne fondy sa musia používať rýchlo a účinne.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Chcem spolu s ďalšími malými podnikateľmi veľmi oceniť, že Európska komisia zareagovala nečakane rýchlo, bystro a ústretovo na podnety členských štátov aj našich poslancov a predložila túto doložku k nariadeniu 1083. Zjednodušenie právnych predpisov a tiež retroaktíva sú dobrou správou predovšetkým pre veľké množstvo malých podnikov, respektíve ich projekty do 1 milióna EUR, ktoré však môžu byť veľkou pridanou hodnotou pre európsku konkurencieschopnosť a najmä zamestnanosť. Tento pružný prístup Európskej komisie vnímam ako prvú lastovičku či posla ďalších dobrých správ o odstraňovaní byrokracie zložitých procesov pri monitorovaní malých projektov.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Ďakujem za rozpravu. Myslím si, že argumentácia v prospech návrhu zaznela z mnohých úst. Nemám nič, čo by som dodal. Zaznela tu však jedna otázka, a to akým spôsobom, akou metódou sa určil jeden milión. Dovoľte mi teda, aby som sa toho krátko dotkol. V prvom rade to boli skúsenosti z predchádzajúcich období, potom to bola pomerne náročná snaha zjednodušiť systém bez toho, aby sa narušila jeho celková rovnováha. Ponúkal sa tu teda určitý limit a súčasne aj Komisia vykonala štúdiu, ktorá sa zaoberala týmito otázkami. Na základe týchto úvah a aj na základe odporúčaní pracovnej skupiny v oblasti štrukturálnych akcií z 3. júla 2008 Komisia stanovila do návrhu túto sumu, ktorá, ako som si vypočul rozpravu, je všeobecne považovaná za prijateľnú.

Stavros Arnautakis, spravodajca. – (EL) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, zjednodušenie postupov a zabezpečenie pružnosti mechanizmov je počas tejto vážnej finančnej krízy mimoriadne dôležité. Dôležitú úlohu tu musí zohrať kohézna politika. Zmena a doplnenie článku 55 je dobrým príkladom vynikajúcej spolupráce medzi inštitúciami Európskej únie. Práve preto chcem poďakovať osobitne pani komisárke Hübnerovej a predsedovi Európskeho parlamentu za prijatie návrhu, aby sa o ňom mohlo hlasovať do konca roka. Ako povedal jeden poslanec, toto rozhodnutie je vianočným darčekom.

Zjednodušenie bude mať pozitívny vplyv na európskych občanov a dnes večer vysielame správu, že dokážeme zmeniť a doplniť niektoré nariadenia v ich prospech. Tento spôsob priamej zmeny a doplnenia sa musí použiť aj v budúcnosti, pretože bolo dokázané, že byrokratické procesy sťažujú realizáciu projektov. Som si istý, že nové ustanovenia pomôžu zlepšiť uplatňovanie priorít kohéznej politiky.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 16. decembra 2008.

20. Vplyv cestovného ruchu v pobrežných regiónoch z hľadiska regionálneho rozvoja (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy (A6-0442/2008) pani Madeirovej v mene Výboru pre regionálny rozvoj o vplyve cestovného ruchu v pobrežných regiónoch z hľadiska regionálneho rozvoja (2008/2132(INI)).

Jamila Madeira, spravodajkyňa. – (PT) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, veľmi ma teší, že tu môžem stáť a vysvetliť vám prácu, ktorú všetci vykonali na tejto správe z vlastnej iniciatívy. Podľa mňa a podľa každého, kto pomáhal vypracovať túto správu, je jasné, že sme si našu prácu splnili. Musím poďakovať všetkým, najmä tieňovým spravodajcom z rôznych politických skupín, ktorí sa veľmi usilovali o dosiahnutie kompromisov s budúcnosťou, zamestnancom regionálneho rozvoja, ktorí boli vždy ochotní pomôcť, v neposlednom rade to boli Miguel Tell Cremades a Elisa Daffarrová, pracovníkom Socialistickej skupiny v Európskom parlamente Lile a Petrusovi, ako aj Európskej komisii. Európska komisia zastúpená ako zvyčajne rôznymi generálnymi riaditeľstvami, ktorých spoluprácu si takáto rozsiahla správa vyžaduje, sústavne a pozorne monitorovala našu prácu a veľmi výrazne prispela k zaisteniu úspešného výsledku. Moje úprimné poďakovanie patrí aj celému môjmu úradu, najmä Joane Benzinhovej, v mene harmonickejšieho a štruktúrovanejšieho rozvoja pobrežných oblastí a cestovného ruchu v Európskej únii.

Dvadsaťsedem členských štátov Európskej únie má viac než 89 000 kilometrov pobrežia. To ponúka veľkú rôznorodosť veľmi osobitných vlastností, ktoré sa v závislosti od miesta vyznačujú kozmopolitizmom, ako je to v prípade Lisabonu, Kodane alebo Štokholmu, alebo ťažkosťami, ktoré sa spájajú s tým, že región patrí medzi periférne či najvzdialenejšie regióny Európy, čo je prípad Algarve, Ligurie, Kanárskych ostrovov alebo Madeiry, ktoré bojujú za zachovanie spojenia s veľkými mestami alebo ich zasahuje rýchle rozširovanie púští. Tak či onak, každý sa stotožňuje s myšlienkou pobrežia a pobrežných oblastí a každý deň zažíva výhody a nevýhody, ktoré sa s tým spájajú.

Podľa dostupných údajov bude do roku 2010 žiť približne 75 % ľuďstva v pobrežných oblastiach. Vzhľadom na spojenia a vzťahy medzi nimi definujeme tieto oblasti ako prvých 50 kilometrov smerom do vnútrozemia kolmo na líniu pobrežia. Ide o regióny, nie námorné pásma. Chýba im celistvý pohľad, ktorý tak zúfalo potrebujú a ktorý podporovali aj naši predchodcovia. Práve sem smeruje celá populácia pri hľadaní príležitostí a hospodárskej synergie a v mnohých prípadoch len s očakávaním, že sa to bude točiť okolo cestovného ruchu. Práve preto sme si jasne uvedomili, že je potrebný pragmatický a komplexný pohľad na vplyv cestovného ruchu v pobrežných oblastiach, a to nás viedlo k tomu, aby sme na tom začali pracovať.

V súčasnej finančnej kríze, ktorej vplyv na reálnu ekonomiku sa prekonáva stále ťažšie, sa cestovný ruch javí ako odvetvie, ktoré možno bude priamo či nepriamo veľmi ťažko zasiahnuté. Podniky v týchto regiónoch, ktorých rozvoj je úplne alebo vo veľkej miere závislý od cestovného ruchu, sú ohrozené a ich budúcnosť sa spája s neistotou, najmä preto, že cestovný ruch momentálne nepatrí do právomocí Európskej únie. Môžu a musia sa však prijať komplexné opatrenia a táto myšlienka sa odráža aj v podstate Lisabonskej zmluvy. Čakať na nadobudnutie platnosti zmluvy a nekonať by však znamenalo čakať na čas, keď už len budeme môcť plakať nad rozliatym mliekom.

Cestovný ruch v jeho súčasnej podobe a krehká situácia týchto regiónov, ktoré od neho závisia, od nás vyžadujú rýchle a efektívne konanie. Tieto regióny sú štrukturálne závislé od cestovného ruchu ako tvorcu pracovných miest, aj keď často sezónnych, a zamestnávateľa s vysokým podielom pracovnej sily. A na túto skutočnosť nemožno zabúdať v súvislosti s tlakom na mestské oblasti a nezamestnanosť. Táto správa, ktorú vám teraz predkladáme, bola veľmi príhodná a naliehavá už vtedy, keď sa ju Výbor pre regionálny rozvoj rozhodol pripraviť. A teraz sa stáva niečím, čo musia Európska komisia a Európska rada považovať za prioritu. Musíme uprednostniť nespočetné iniciatívy obsiahnuté v správe spolu s tými, ktoré už vypracovali iné inštitúcie a ktoré správa vyslovene podporuje v súlade s opatreniami obsiahnutými v krízovom pláne Komisie. Medzi nimi musím zdôrazniť revidovanie Európskeho fondu pre prispôbenie sa globalizácii,

prostredníctvom ktorého sa musia jasne riešiť problémy týkajúce sa tohto odvetvia a negatívne dôsledky, ktoré v tejto chvíli zažíva.

Je rozhodujúce zaistiť rozvoj nových segmentov hospodárstva v týchto pobrežných regiónoch a zaistiť tak ich sociálnu a environmentálnu udržateľnosť a podporu reálnej integrácie medzi rôznymi sektorovými politikami, ako sú napríklad námorný sektor, už zavedené nástroje v oblasti dopravy, energetiky, súdržnosti, politika nových kvalitných produktov zahrnutá do revízie spoločnej poľnohospodárskej politiky, ako to bolo oznámené v správe o kontrole stavu, a nové produkty cestovného ruchu v týchto pobrežných oblastiach, vzhľadom na ich rozhodujúci podiel na európskom hospodárstve. Prijatie vhodného komplexného stanoviska k tejto politike sa musí stať v Európskej únii čo najskôr realitou.

Na záver spomeniem, pán predsedajúci, že len jasná integrácia týchto nástrojov a rýchle a efektívne kroky, do ktorých sa zapoja všetky zainteresované strany, môžu zaručiť, že v Európskej únii budeme mať udržateľné odvetvie cestovného ruchu v pobrežných oblastiach so skutočnou budúcnosťou.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dovoľujem si poďakovať pani spravodajkyňi Madeirovej za správu a zablahoželať jej ku kvalite a významu jej práce: pobrežné regióny sú pre EÚ skutočne veľmi významné, pretože sa v nich sústreďujú značný podiel hospodárskej činnosti.

Táto správa navyše obsahuje celostný prístup k cestovnému ruchu v pobrežných oblastiach, keďže zahŕňa otázky ako morské a pobrežné životné prostredie, námorná doprava, zamestnanosť v pobrežných oblastiach, podpora malých a stredných podnikov a podpora rybolovu. Potvrdzuje to potrebu silnej, integrovanej námornej politiky pre Európsku úniu, na ktorej Európska komisia od roku 2005 pracuje a ktorá zdôrazňuje súvislosť medzi regionálnou politikou, územnou súdržnosťou a námornou politikou.

S cieľom dať tejto politike konkrétnu podobu prijala Európska komisia v októbri 2007 akčný plán integrovanej námornej politiky, ktorý sa postupne realizuje. Niektoré kroky, ktoré Komisia v súčasnosti uskutočňuje, reagujú priamo na problémy a požiadavky vyjadrené v správe, a to najmä:

1. na základe požiadaviek na úplnú transparentnosť financovania v pobrežných regiónoch sa do jesene 2009 vytvorí databáza projektov podporovaných z rôznych fondov Spoločenstva. Tu si dovoľujem pripomenúť, že kvalita a úplnosť tejto databázy bude závisieť od ochoty regiónov poskytnúť informácie;

2. posilnenie spolupráce medzi regiónmi v rámci cestovného ruchu v pobrežných oblastiach. Program INTERREG IVC totiž umožňuje vytvoriť sieť regiónov v súvislosti s 30 prioritnými témami, z ktorých dve súvisia s námornými otázkami vrátane cestovného ruchu. Pre vašu informáciu, druhá výzva na predkladanie návrhov v rámci programu IVC je otvorená do polovice januára 2009. Vyzývam pobrežné regióny, aby predložili projekty vytvárania sietí, ktorých cieľom je zaistiť odovzdávanie a uplatňovanie osvedčených postupov v rámci pobrežných regiónov.

S potešením konštatujem, že správa zároveň jasne uznáva priaznivý vplyv kohéznej politiky EÚ na rozvoj pobrežných regiónov. Programové obdobie 2007 – 2013 pre tieto regióny naozaj predstavuje mnohé príležitosti a vytvára rámec pre európsku technickú a finančnú podporu pre ich plány rozvoja. Vďaka kohéznej politike, ako je v súčasnosti vymedzená, môžu pobrežné regióny investovať do rozvoja svojich pobrežných oblastí a ostrovov tým, že uprednostnia investície do prístavov, námorného výskumu, energie získavanej z pobrežných zdrojov, námorného dedičstva a, samozrejme, do pobrežného cestovného ruchu. Najmä mimo hlavnej sezóny môže cestovný ruch pomôcť vynahradiť miestne oslabené aktivity v oblasti rybolovu, poľnohospodárstva, ťažkého priemyslu a dopravy.

Dovoľujem si však pripomenúť, že je na pobrežných oblastiach, aby si vybrali najlepšie projekty na zlepšenie konkurencieschopnosti svojho hospodárstva a na podporu udržateľného cestovného ruchu na miestnej úrovni. Chcel by som pripomenúť, že Komisia vykonáva veľmi konkrétne kroky, ktorých cieľom je znížiť sezónnu povahu činností v oblasti cestovného ruchu, ako je pilotný projekt „Výnimočné európske destinácie (EDEN)“. Jedným z cieľov tejto iniciatívy je totiž pomôcť nastoliť rovnováhu toku účastníkov cestovného ruchu a orientovať ich na netradičné destinácie s cieľom podporiť všetky európske krajiny a regióny.

Na záver mi dovoľte znovu poďakovať pani spravodajkyňi za dobrú prácu, ktorú v podobe správy vykonala, a pripomenúť, že cestovný ruch má na pobrežné regióny priaznivý vplyv, ak sa primerane kontroluje z hľadiska udržateľnosti.

V tejto súvislosti mám s potešením oznámiť vám, že na základe záujmu vyjadreného v správe pani poslankyne Madeirovej by Komisia mohla zorganizovať diskusiu so subjektmi zapojenými do cestovného ruchu v pobrežných oblastiach v rámci konferencie pri príležitosti Európskeho námorného dňa, ktorá sa bude

konať v dňoch 19. a 20. mája 2009. Dovoľujem si využiť túto príležitosť na to, aby som vyzval poslancov Európskeho parlamentu na účasť na decentralizovaných aktivitách spojených s námorným dňom 2009, ktoré Komisia v plnej miere podporuje.

Predsedaajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 16. decembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

John Attard-Montalto (PSE), písomne. – Významná časť európskeho obyvateľstva žije v pobrežných regiónoch. Väčšina si neuvedomuje, že európske pevninské pobrežie má takmer 90 000 km. Treba preto povzbudiť rozvoj udržateľného cestovného ruchu ako opaku sezónneho cestovného ruchu. Dá sa to dosiahnuť len prostredníctvom diverzifikácie produktu a alternatívnych foriem cestovného ruchu, napríklad v súvislosti s obchodnými podujatiami, konferenciami, kultúrou, zdravotníctvom, športom, poľnohospodárstvom, jazykom a morom.

Prioritou však ďalej zostáva podpora tradičného cestovného ruchu v pobrežných oblastiach. V našej krajine sa usilujeme o zväčšenie plochy piesočnatých pláží a zvýšenie ich počtu. Až doteraz sa k tomu, bohužiaľ, pristupovalo veľmi amatérsky. Sypanie piesku na existujúce pláže či vytváranie nových piesočnatých pláží bez toho, aby sa vykonali potrebné infraštruktúrne práce, je len mrhaním prostriedkov. Rozširovanie alebo vytváranie piesočnatých pláží prebieha už celé roky v mnohých ďalších krajinách alebo územiach. Rozdiel je v tom, že najprv sa k tomu pristupovalo vykonaním potrebných infraštruktúrnych prác na prirodzené zhromaždenie piesku a predchádzanie jeho erózii. Ohľad a citlivosť voči bezprostrednému okoliu sú v tomto kontexte ďalším a dôležitým aspektom, ktorý, ako sa zdá, chýba v súvislosti so súčasnými návrhmi pre najväčšiu piesočnatú pláž Malty, Ghadiru.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), písomne. – Je známym faktom, že hospodárstvo mnohých pobrežných regiónov EÚ veľmi závisí od cestovného ruchu. Ak však chceme zabezpečiť, aby sa z našich nádherných pláží a prírody popri pobreží tešili aj naše budúce generácie, musíme byť aktívni. Udržateľnosť a budúcnosť našich pobrežných oblastí nie je samozrejmosťou. Zhoršovanie životného prostredia a nesprávne plánovanie ich vážne poškodzujú. Musíme sa vyhnúť nadmernej výstavbe domov a hotelov a musíme zaistiť, aby takáto výstavba vždy šla ruka v ruku so zlepšovaním infraštruktúry, najmä systémov na odvod odpadových vôd a hospodárenie s odpadom. Jednoducho povedané, musíme urobiť maximum pre zachovanie a ochranu pobrežných regiónov. Jednou z možností je rozvíjať programy zamerané na ekoturistiku a zavádzať lepšie systémy osvedčených postupov medzi pobrežnými oblasťami. Je zrejmé, že musíme predchádzať znečisťovaniu životného prostredia. Mimoriadne ma trápia hlavne ropné závody a podobné zariadenia, ktoré spôsobujú vážne riziko pre naše pobrežné regióny. Vyzývam preto všetky členské štáty, aby zaistili, aby takéto zariadenia používali najnovšie dostupné technológie a nespôsobovali žiadne environmentálne nebezpečenstvo pre krehké ekosystémy našich pobrežných regiónov.

Maria Petre (PPE-DE), písomne. – (RO) Vplyv cestovného ruchu na pobrežné regióny je dôležitý z pohľadu územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti, na čo musí brať ohľad aj priebežná revízia rozpočtu na roky 2007 – 2013.

Rumunsko má podobne ako Bulharsko, Ukrajina a Turecko významný pobrežný región okolo Čierneho mora.

Ak začneme touto skutočnosťou a spojíme ju s tým, že by sa mali brať do úvahy aj ústia riek vlievajúcich sa do mora, potrebujeme integrovaný národný plán cestovného ruchu navrhnutý špeciálne pre tento región, ktorý bude mať za cieľ udržateľný cestovný ruch a lepšiu kvalitu života na miestnej úrovni.

Rumunské vnútroštátne orgány spolu s regionálnymi a miestnymi orgánmi uprednostnia používanie štrukturálnych fondov na rozvoj udržateľného cestovného ruchu v pobrežnej oblasti Čierneho mora. Na tento účel je absolútne rozhodujúca spolupráca a synergia na regionálnej úrovni, a to aj pri uplatňovaní nástrojov európskej politiky.

Potrebný je integrovaný prístup ako súčasť politiky Spoločenstva v oblasti súdržnosti, dopravy, energetiky, sociálneho blaha, zdravia, poľnohospodárstva, mora a rybolovu, ale predovšetkým životného prostredia, ktorého cieľom bude vytvárať synergiu a zabrániť protichodným opatreniam.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písomne. – (RO) Cestovný ruch ponúka významný potenciál sociálneho a hospodárskeho rozvoja, ako aj sociálnej a územnej súdržnosti. Nesmieme zabúdať na osobitné geografické

vlastnosti pobrežných regiónov. Ich rozvoj vo výraznej miere závisí od príjmov vytváraných činnosťami, ktoré sa spájajú s blízkosťou mora, ústia alebo oblastí delty riek, ako aj tých vytváraných cestovným ruchom, rybolovom a dopravou.

Vo všeobecnosti platí, že pobrežné oblasti budú prístupné len v prípade existencie a dostupnosti účinnej a modernej dopravnej infraštruktúry. Domnievam sa, že je dôležité, aby členské štáty navrhli osobitné stratégie a začali konkrétne kroky na rozvoj cestovného ruchu v pobrežných regiónoch pri zohľadnení osobitnej povahy okolitého prostredia a v záujme jeho ochrany.

Členské štáty musia diverzifikovať svoje služby cestovného ruchu podľa špecifických charakteristík jednotlivých regiónov (kultúra, šport, prímorské letovisko, história) s cieľom znížiť negatívny vplyv sezónneho cestovného ruchu.

Odporúčala by som, aby členské štáty v záujme rozvoja cestovného ruchu používali štrukturálne fondy nielen na regionálny rozvoj, ale aj na hospodársku konkurencieschopnosť a obnovu.

21. Mediálna gramotnosť v digitálnom svete (krátke prednesenie)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy (A6-0461/2008) pani Pretsovej v mene Výboru pre kultúru a vzdelávanie o mediálnej gramotnosti v digitálnom svete (2008/2129(INI)).

Christa Prets, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predsedaajúci, pán komisár, v túto neskorú hodinu sa tu už nenachádzajú zástupcovia médií, mediálna gramotnosť je však stále potrebná.

Čo je to mediálna gramotnosť a prečo je také dôležité, aby sme jej venovali väčšiu pozornosť? Digitálny rozvoj, nové technológie a informačné technológie nás v rámci svojho vývoja už v skutočnosti predbehli a my zaostávame, čo sa týka ich používania a spôsobu, ako vyučujeme a ako sa učíme. Mediálna gramotnosť znamená mať schopnosť používať médiá, chápať a kriticky hodnotiť rôzne aspekty médií a mediálneho obsahu a schopnosť komunikovať v rôznych kontextoch.

Rovnako ako tieto vzdelávacie prvky, absolútne rozhodujúcu úlohu zohrávajú aj vybavenie a prístup k novým technológiám a v tomto smere existujú veľké rozdiely napríklad medzi rôznymi členskými štátmi Európskej únie a medzi vidieckymi a mestskými oblasťami. V tomto ohľade je stále potrebných veľa investícií do infraštruktúry. Z tohto dôvodu možno mediálnu gramotnosť v rozšírenom zmysle chápať aj ako prístup k novým informačným technológiám a kritické využívanie obsahu, ktorý takéto technológie poskytujú. Cieľovými skupinami sú všetci používatelia médií, či už mladí alebo starí. Cieľom je zabezpečiť, aby sme mali vedomosti na vykonanie kritickej analýzy. Na tento účel definujeme tri ciele: zaručenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám, analýza a kritická manipulácia s mediálnym obsahom a mediálnou kultúrou a nezávislé uvažovanie, tvorba mediálnych textov a bezpečná interakcia s technológiami.

Mediálna gramotnosť sa musí stať kľúčovou zručnosťou, to znamená, že musí byť súčasťou vzdelávania učiteľov a školského vzdelávania. Mediálna gramotnosť by mala byť súčasťou vzdelávania učiteľov, aby sa ju oni sami dokázali naučiť a aby ju dokázali vyučovať. V tejto oblasti odporúčame sústavnú aktualizáciu modulov na vzdelávanie v oblasti médií, ako aj zabezpečenie trvalého vzdelávania v tejto oblasti.

V školách sa mediálna gramotnosť musí stať neoddeliteľnou súčasťou rozvrhu na každej úrovni. Nachádzame sa v štádiu, keď sa väčšina detí navzájom učí, ako narábať s médiami a novými technológiami, no vyškolená interakcia a predovšetkým následky používania médií nie sú, žiaľ, v súčasnosti dobre známe.

Musia sa vytvoriť aj opatrenia pre starších ľudí a mediálna gramotnosť sa musí začleniť do celoživotného vzdelávania a musí sa stať jeho neoddeliteľnou súčasťou. Najmä pre starších ľudí je dôležité, aby dokázali držať krok s touto technológiou, aby si zachovali svoju nezávislosť a aby sa mohli naďalej a ešte dlhšie zapájať do života spoločnosti.

Ako všetko v živote, aj pokrok, ktorý technológia prináša, má, samozrejme, aj vedľajšie účinky. Preto sa domnievam, že v súčasnosti existujú aj hrozby, ktoré sme si ešte nevšimli, hlavne vo vzťahu k následkom komunikácie detí s inými osobami týmto novým spôsobom, či už je to prostredníctvom blogov, alebo akokoľvek inak. Pri tejto komunikácii si musia uvedomovať, tak ako aj každý dospelý, že všetko na internete sa dá kedykoľvek získať. Keď na internete zadám svoje osobné údaje, sprístupňujem ich všetkým. To znamená, že každý jednotlivец na internete môže moje údaje alebo údaje iného používateľa použiť, aby si vytvoril obraz mojej osobnosti, ktorý môže mať vplyv na môj životopis alebo moje žiadosti o prijatie do zamestnania a mohol by mať rozhodujúci vplyv na môj budúci profesionálny život.

Usilujeme o takú situáciu, pri ktorej budeme používať médiá kompetentným spôsobom, sami však nebudeme zneužívať. A na tom by sme mali pracovať.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, Komisia veľmi víta správu Európskeho parlamentu o mediálnej gramotnosti v digitálnom svete.

Dovoľte mi v prvom rade zablahoželať pani spravodajkyňi Pretsovej a Výboru pre kultúru a vzdelávanie k ich práci.

Európska komisia sa domnieva, že mediálne vzdelávanie je dôležitou súčasťou aktívnej účasti Európanov na dnešnej inovačnej a informačnej spoločnosti.

Vyššia úroveň mediálnej vzdelanosti môže výrazne zlepšiť dosahovanie lisabonských cieľov.

S týmto názorom sa stotožňuje aj Rada. Vyjadrila ho v Rade ministrov zodpovedných za audiovizuálnu oblasť 21. mája 2008 prostredníctvom prijatia záverov o digitálnej kompetencii.

Správa Parlamentu správne zdôrazňuje význam mediálneho vzdelávania pri mobilizácii a demokratickej účasti Európanov, ale aj pri podpore medzikultúrneho dialógu v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Komisia súhlasí s Parlamentom v tom, že mediálne vzdelávanie sa vzťahuje na všetky médiá vrátane televízie, filmu, rádia, hudobných nahrávok, písanej tlače, internetu a všetkých nových digitálnych komunikačných technológií.

Mediálne vzdelanie je základnou schopnosťou a mali by ho získať mladí ľudia, ale aj ich rodičia, učitelia, pracovníci v médiách aj starší ľudia.

V roku 2009 bude Komisia ďalej podporovať výmenu osvedčených postupov prostredníctvom podpory napríklad existujúcich činností, ako sú MEDIA 2007, prípravná akcia MEDIA International a smernica o činnostiach televízneho vysielania, smernica o audiovizuálnych mediálnych službách. Najmä v súvislosti s informačnými povinnosťami stanovenými v smernici o audiovizuálnych mediálnych službách bola začatá štúdia na vytvorenie kritérií hodnotenia rôznych úrovní mediálnej gramotnosti. Členské štáty budú informované o stave tejto štúdie zajtra na stretnutí kontaktného výboru smernice o audiovizuálnych mediálnych službách. Záverečná správa bude publikovaná v júli 2009.

Na záver poviem, že ma teší, že Komisia a Parlament uznávajú potrebu prijať odporúčanie o mediálnom vzdelávaní v priebehu roku 2009.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 16. decembra 2008.

22. Podvodné adresárové spoločnosti (krátke prednesenie)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy (A6-0446/2008) pána Busuttila v mene Výboru pre petície o správe o klamlivých adresárových spoločnostiach (petície 0045/2006, 1476/2006, 0079/2003, 0819/2003, 1010/2005, 0052/2007, 0306/2007, 0444/2007, 0562/2007 a iné) (2008/2126(INI)).

Simon Busuttil, spravodajca. – (MT) Táto správa bola vypracovaná ako následok toho, že Európsky parlament prijal viac než 400 petícií od občanov, najmä od malých podnikov, ktoré sa stali obeťou reklamných podvodov tak, že boli začlenené do obchodného adresára bez toho, aby to chceli. Obete mali dostať takýto formulár a boli požiadané, aby ho vyplnili, pričom boli oklamané, že podpisujú bezplatné zaradenie do adresára. Následne však mali dostať list a uvedomili si, že nevedome podpísali zmluvu, ktorá ich zaväzuje zaplatiť približne 1 000 EUR počas troch rokov. Práve to sa deje obetiam týchto adresárov, ktoré považujeme za podvodné. Doplním ešte, že v týchto petíciách sa najčastejšie spomína spoločnosť, ktorá vlastní adresár European City Guide. Za zmienku stojí aj to, že táto spoločnosť vyvíjala značný tlak na poslancov tohto Parlamentu v snahe zastaviť alebo zničiť správy, ktoré dnes predstavujeme. Našťastie však neuspela, a to aj napriek tomu, že nám nie vždy poskytla správne informácie. Aké boli výsledky tejto správy? Zistili sme, že existuje veľmi reálny problém, ktorý je rozšírený a ktorý sa vyskytuje v celej Európskej únii. Vyšlo najavo, že ovplyvňuje mnoho malých podnikov, ako aj samostatne zárobkovo činné osoby a iných jednotlivcov, ktorí ani nevlastnia spoločnosť. Zistili sme, že tento problém zasahuje spoločnosti na medzinárodnej úrovni a že má nielen silný finančný, ale aj závažný psychologický vplyv na obeť tohto podvodu, ktoré na základe

klamstva podpísali tento formulár a následne ich prenasledovala spoločnosť, aby získala platbu. Čo v tejto správe navrhujeme? Po prvé, predovšetkým vypracujeme zoznam opatrení s cieľom zvýšiť mieru informovanosti a tým znížiť počet obetí, ktoré padli do pasce. Po druhé, musíme zabezpečiť, že sa budú uplatňovať existujúce európske právne predpisy tak, ako sa majú. Na tomto mieste treba poznamenať, že vždy, keď bol tento problém prednesený Komisii, reagovala tak, že vykonávanie právnych predpisov Európskej únie na vnútroštátnej úrovni bolo na rozhodnutí členských štátov. Sme si vedomí tejto možnosti rozhodovania, chceli by sme však Komisii pripomenúť, že je povinnosťou Európskej komisie zabezpečiť efektívne vykonávanie právnych predpisov Európskej únie v členských štátoch. Zároveň navrhujeme zmenu a doplnenie európskych právnych predpisov tak, aby lepšie riešili tento konkrétny problém. Zistili sme napríklad, že ako vzor môže slúžiť rakúsky model. Rakúsko totiž zmenilo svoje vnútroštátne právne predpisy tak, aby sa vzťahovali konkrétne na tento problém podvodných obchodných adresárov. Môj posledný bod sa týka potreby pomôcť obetiam a poradiť im, aby týmto obchodným adresárovým spoločnostiam nič neuhrádzali, kým nevyhľadajú odbornú radu. Na záver chcem ešte úprimne poďakovať Výboru pre petície za jednohlasnú podporu tejto správy a chcem poďakovať aj všetkým svojim spolupracovníkom. Úprimné poďakovanie patrí aj tajomníkovi výboru, páňovi Davidovi Lowovi. Ak správu prijmem, vyšleme dva jasné odkazy. V prvom rade obetiam, ktorým ukážeme, že chápeme ich situáciu a stojíme v plnej miere za nimi, a po druhé týmto podvodným spoločnostiam s obchodnými adresármi, ktoré upozorníme, aby ihneď ukončili svoje podvodné praktiky, pretože Parlament ich pozorne sleduje.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, Komisia chváli snahy Európskeho parlamentu pri vypracovaní tejto správy a aktívne preskúma jej závery.

Rád by som poukázal na to, ako aj sama správa jasne uvádza, že keďže sa daný problém týka vzťahov medzi podnikmi navzájom, veľká časť právnych predpisov Spoločenstva o ochrane spotrebiteľa vrátane smernice 2005/29 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom a nariadenia (ES) 2006/2004 o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa sa na tento prípad nevzťahuje.

Istú formu ochrany však poskytuje smernica 2006/114/ES o klamlivej a porovnávacej reklame. V súlade s týmito smernicami je povinnosťou verejných orgánov zodpovedných za monitorovanie uplatňovania právnych predpisov alebo príslušných súdov členského štátu, z ktorého tieto podniky vykonávajú svoju činnosť, aby prípad od prípadu rozhodli, či je komunikácia podnikateľa zavádzajúca, a aby podnikli príslušné donucovacie kroky.

Chcem zdôrazniť, že niekoľko úradov a príslušných súdov napríklad v Španielsku a v Belgicku už prijalo donucovacie opatrenia proti takýmto praktikám a dosiahlo mnoho pozitívnych výsledkov.

Smernica o nekalých obchodných praktikách sa nevzťahuje na obchodné praktiky medzi podnikmi navzájom, keďže neexistuje žiaden argument podporujúci úplnú harmonizáciu vnútroštátnych zákonov vzťahujúcich sa na nekalú hospodársku súťaž. Úplne harmonizovaná smernica o nekalých praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom bola veľmi ambicióznym návrhom, ktorý by neuspel, ak by sa jej pôsobnosť rozšírila aj na praktiky hospodárskej súťaže medzi podnikmi.

Konzultácie, ktoré viedli k návrhu, a práca v rámci Rady poukázali na to, že existuje len veľmi malá podpora pre rozšírenie pôsobnosti smernice na nekalé obchodné praktiky podnikateľov voči podnikateľom. Niektoré členské štáty podporovali rozšírenie pôsobnosti smernice na oblasť nekalej hospodárskej súťaže, iné vyjadrili svoju podporu ochrane spotrebiteľa, boli však proti zavádzaniu ďalšieho harmonizovaného systému pravidiel o nekalej hospodárskej súťaži na úrovni EÚ.

Aj keď Komisia nemôže konať proti podnikom, ktoré sa zapájajú do takýchto praktík, prostredníctvom predstavenia tohto problému rôznym európskym odborným organizáciám sa pokúsila o to, aby si podniky tento problém uvedomovali. Táto téma bola osobitne otvorená v rámci tzv. siete na podporu podnikania. Iniciatíva Small Business Act zároveň vyzýva členské štáty, aby chránili svoje malé a stredné podniky pred nekalými obchodnými praktikami. Komisia bude naďalej skúmať ďalšie spôsoby zvyšovania informovanosti podnikov, ak to bude považovať za vhodné.

Komisia okrem toho oslovila príslušné orgány dotknutých členských štátov – Španielska, Rakúska a Nemecka – aby venovali pozornosť tomu, že situácia pokračuje, a požiadali ich o ďalšie informácie. Z prijatých odpovedí celkom jasne vyplynulo, že vnútroštátne orgány poznajú tento problém a majú právne predpisy, ktorými proti nemu môžu bojovať, a tam, kde to bolo potrebné, už aj použili dostupné opatrenia.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 16. decembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Richard Corbett (PSE), písomne. – Vzhľadom na to, že proti týmto podvodným organizáciám vediem kampane už celé roky, rád túto správu podporím.

Tento problém prekračuje hranice. Každý rok sú tisíce podnikov, charitatívnych organizácií a dobrovoľníckych skupín v celej Európe oklamané, aby podpísali niečo, čo vyzerá ako úplne nevinný zápis do adresára. V skutočnosti sú klamstvom nalákané na podpísanie komplexnej zmluvy a potom čelia agresívnym požiadavkám na zaplatenie peňazí a nemajú možnosť zmluvu zrušiť.

Je podstatné zaplatať tieto medzery v právnych predpisoch, ktoré umožňujú fungovanie týchto podvodných podnikov. Naliehavo vyzývam predovšetkým Komisiu, aby postupovala podľa kľúčových odporúčaní tejto správy a Parlamentu predložila rozšírenie pôsobnosti smernice o nekalých obchodných praktikách tak, aby táto osobitne zakazovala reklamné zápisy do takýchto adresárov, pokiaľ budúci klienti nie sú v reklame jasne informovaní o tom, že súčasťou ponuky je zmluva za odplatu.

Tieto odporúčania sú z právneho hľadiska priamočiare – Rakúsko už upravilo transpozíciu smernice o nekalých obchodných praktikách tak, že do nej zahrnulo práve toto ustanovenie – vo veľkej miere by však zlepšili ochranu podnikov a iných organizácií, ktoré sa stali obeťami týchto podvodov, a vyslali by jasný signál adresárovým podvodníkom, že ich dni sú spočítané.

23. – Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

24. – Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 23.35 hod.)